

Lagrådsremiss

Ändrade kapitaltäckningsregler

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 10 februari 2011

Peter Norman

Mats Walberg
(Finansdepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Lagrådsremissen innehåller förslag till lagändringar som syftar till att genomföra två EU-direktiv om ändringar av reglerna om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag. Lagändringar föreslås framför allt i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar. De föreslagna lagändringarna rör främst regler om gränsvärden för stora exponeringar, värdepapperisering, kapitalbasen och samarbete mellan myndigheter i kritiska situationer.

Övervägande delen av lagförslagen föreslås träda i kraft den 30 juni 2011. I övrigt föreslås lagförslagen träda i kraft den 31 december 2011.

Innehållsförteckning

1	Beslut.....	6
2	Lagtext.....	7
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar.....	7
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1372) om införande av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar.....	31
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank.....	35
3	Ärendet och dess beredning.....	36
4	Bakgrund.....	37
4.1	Regleringen av den finansiella sektorn.....	40
4.1.1	Europeisk reglering.....	40
4.1.2	Svensk reglering av kreditinstitut och värdepappersbolag.....	41
4.2	Sammanfattning av befintliga kapitaltäckningsregler.....	42
5	Ändringsdirektiven CRD II, CRD III och kommissionens direktiv 2009/83/EG.....	46
5.1	Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/111/EG, CRD II.....	46
5.1.1	Ändrade regler för stora exponeringar.....	46
5.1.2	Skärpta krav för värdepapperisering.....	47
5.1.3	Ansvarsfördelning mellan hem- och värdlandstillsynsmyndighet samt införande av tillsynskollegier.....	48
5.1.4	Förstärkt tillsyn av likviditetsrisk.....	49
5.1.5	Kapitalbasen – ändrade villkor för hybrider....	49
5.1.6	Regler för ratingföretag.....	50
5.1.7	Undantag för banknätverk från vissa strikta krav.....	50
5.1.8	Betaltjänstdirektivet.....	50
5.2	Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/76/EU, CRD III.....	51
5.2.1	Striktare regler för återvärdepapperisering.....	51
5.2.2	Höjda kapitalkrav för poster i handelslagret som beräknas med value-at-risk metoden.....	51
5.2.3	Nya villkor för ersättningssystem.....	53
5.2.4	Förlängd övergångstid från Basel I- till Basel II-regelverket.....	53
5.2.5	Delegering till kommissionen.....	54
5.3	Kommissionens direktiv 2009/83/EG.....	54
6	Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/111/EG, CRD II.....	55
6.1	Stora exponeringar.....	55
6.1.1	Exponeringar som inte ska räknas in vid beräkning av stora exponeringar.....	57
6.1.2	Grupp av kunder med inbördes anknytning....	59

6.1.3	Exponeringar mot andra institut	60
6.1.4	Rapporteringskrav	61
6.1.5	Ändrade villkor för beräkning av stora exponeringar	62
6.1.6	Kreditriskskydd	65
6.1.7	Undantag från regler om stora exponeringar ..	66
6.1.8	Beräkning av exponeringsvärde	67
6.1.9	Riskviktning av vissa exponeringar	68
6.2	Värdepapperisering	69
6.2.1	Investeringar i värdepapperiseringar	69
6.3	Tillsyn.....	75
6.3.1	Definitionen av institut	76
6.3.2	Samordnande tillsynsmyndighet.....	76
6.3.3	Den behöriga myndighetens uppgifter.....	77
6.3.4	Kritiska situationer	78
6.3.5	Beslut på gruppnivå om kapitalbasen	80
6.3.6	Betydande filialer	83
6.3.7	Tillsynskollegier.....	84
6.4	Kapitalbasen	85
6.4.1	Primärkapital	86
6.5	Kreditvärderingsföretag.....	90
6.5.1	Betydelsen av registrering som kreditvärderingsinstitut.....	91
6.6	Ändringar i kapitalkravsdirektivet.....	93
6.6.1	Definitionen av primärkapital.....	93
6.6.2	Kontroll av stora exponeringar	94
6.6.3	Rapporteringskrav	95
6.6.4	Tillsyn.....	96
6.6.5	Ändringar i bilagor till kreditinstitutsdirektivet..	96
7	Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/76/EU, CRD III.....	97
7.1	Värdepapperisering och återvärdepapperisering	97
7.1.1	Definition av återvärdepapperisering och återvärdepapperiseringspositioner.	98
7.1.2	Kapitalbas och värdepapperisering.....	99
7.1.3	Minimikrav på kapitalbas för kreditrisker avseende värdepapperisering.....	99
7.2	Regler om rörlig ersättning.....	100
7.3	Tillsyns och upplysningsplikt.....	105
7.3.1	Behöriga myndigheters möjlighet till ingripande	105
7.3.2	Kreditinstitutens upplysningsplikt.....	107
7.3.3	Beräkning av kapitalbasen.....	108
7.3.4	Avvecklingsrisker.....	109
7.3.5	Befogenheter att vidta sanktioner	110
7.4	Ändringar av kapitalkravsdirektivet	111
7.4.1	Beräkning av kapitalbas.....	111
7.4.2	Kapitalkrav för marknadsrisker	111
7.5	Ändring i bilagor till kreditinstitutsdirektivet.....	112
7.6	Ändringar i bilagor till kapitalkravsdirektivet	113

8	Kommissionens direktiv 2009/83/EG.....	114
8.1	Kapitalkrav för kreditrisker.....	114
8.2	Övriga ändringar.....	115
9	Följdändringar med anledning av Lissabonfördraget.....	116
10	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	117
10.1	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser för genomförandet av CRD II.....	117
10.1.1	Ikraftträdande.....	117
10.1.2	Exponeringar mot stater och centralbanker i en annan valuta än den nationella.....	117
10.1.3	Stora exponeringar.....	118
10.1.4	Beslut på gruppnivå om kapitalbasen.....	118
10.1.5	Undantag från reglerna om kapitalkrav för vissa värdepappersbolag.....	118
10.1.6	Kapitalkravet för marknadsrisker.....	119
10.1.7	Investeringar i värdepapperiseringar.....	120
10.2	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser för genomförandet av CRD III.....	120
10.2.1	Ikraftträdande.....	120
10.2.2	Kapitalbasens lägsta nivå.....	121
10.2.3	LGD-värde för hushållsexponeringar.....	123
10.2.4	Kapitalkravet för marknadsrisker.....	123
11	Förslagens konsekvenser.....	124
11.1	Allmänt.....	124
11.2	Samhällsekonomiska konsekvenser.....	125
11.3	Konsekvenser för svenska kreditinstitut och värdepappersbolag.....	126
11.4	Konsekvenser för myndigheter.....	127
11.5	Konsekvenser för domstolarna.....	128
12	Författningskommentar.....	128
12.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar.....	128
12.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:1372) om införande av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar.....	136
12.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank.....	137
Bilaga 1 Kommissionens direktiv 2009/83/EG av den 27 juli 2009 om ändringar av vissa bilagor till rådets direktiv 2006/48/EG med avseende på tekniska bestämmelser om riskhantering..... 138		
Bilaga 2 Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/111/EG av den 16 september 2009 om ändring av direktiven 2006/48/EG, 2006/49/EG och 2007/64/EG vad gäller banker anslutna till centrala kreditinstitut, vissa frågor som gäller kapitalbasen, stora exponeringar, tillsynsrutiner och krishantering..... 139		
Bilaga 3 Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/76/EU om ändring av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG vad gäller		

kapitalkrav för handelslager, värdepapperisering och samlad tillsynsbedömning av ersättningspolitik.....	140
Bilaga 4 Sammanfattning av promemorian (Ds 2010:40).....	141
Bilaga 5 Promemorians lagförslag	143
Bilaga 6 Förteckning över remissinstanser	169

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar,
2. lag om ändring i lagen (2006:1372) om införande av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar,
3. lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar

dels att 1 kap. 3 §, 2 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 4 kap. 2 och 12 §§, 7 kap. 1, 3–8 §§, 8 kap. 2 och 3 §§, 9 kap. 2, 7 och 10 §§, 10 kap. 3, 4, 9, 12 och 15 §§, 11 kap. 3 §, 12 kap. 4 § samt 13 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas ett nytt kapitel, 7a kap., fem nya paragrafer, 7 kap. 1a § och 10 kap. 6 a–6 d §§, samt närmast före 10 kap. 6 a § en ny rubrik, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §²

I denna lag betyder

1. *anknutet företag*: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag,

2. *behörig myndighet*: Finansinspektionen eller en annan myndighet inom EES som utövar tillsyn över institut, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *exponeringar*: poster som redovisas som tillgång i balansräkningen, derivatavtal som redovisas som skulder eller åtaganden utanför balansräkningen,

5. *finansiellt holdingföretag*: ett finansiellt institut som inte är ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 1 kap. 3 § 3 lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat och

¹ Jfr Europaparlamentet och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning) (EUT L 177, 30.6.2006, s. 1, Celex 32006L0048) samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (omarbetning) (EUT L 177, 30.6.2006, s. 201, Celex 32006L0049), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/76/EU av den 24 november 2010 om ändring av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG vad gäller kapitalkrav för handelslager, värdepapperisering och samlad tillsynsbedömning av ersättningspolitik (EUT L 329, 14.12.2010, s. 3, Celex. 32010L0076).

² Senaste lydelse 2009:364.

a) som har minst ett dotterföretag som är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag, och

b) vars dotterföretag uteslutande eller huvudsakligen utgörs av sådana företag som avses i a eller finansiella institut,

6. *finansiellt institut*: ett svenskt eller utländskt företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

a) förvärva eller inneha aktier eller andelar,

b) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–10 och 12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § samma lag, eller

c) driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

7. *finansiellt instrument*: ett avtal som ger upphov till en finansiell tillgång för en part samtidigt som en annan part får en finansiell skuld eller utfärdar ett egetkapitalinstrument,

8. *finansiellt moderholdingföretag inom EES*: ett inom EES etablerat finansiellt holdingföretag, som inte är dotterföretag till ett institut eller ett motsvarande utländskt företag som auktoriserats inom EES eller till ett annat finansiellt holdingföretag som är etablerat inom EES,

9. *holdingföretag med blandad verksamhet*: ett svenskt eller utländskt moderföretag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländskt företag, finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 1 kap. 3 § 3 lagen om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, men som har minst ett dotterföretag som är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag,

10. *institut*: kreditinstitut och värdepappersbolag,

11. *kapitalkravsdirektivet*:

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (omarbetning), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/23/EG,

11. *kapitalkravsdirektivet*:

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (omarbetning), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/76/EU³,

12. *kreditinstitut*: bank, kreditmarknadsföretag och Svenska skeppshypotekskassan,

13. *kreditinstitutsdirektivet*:

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/44/EG,

13. *kreditinstitutsdirektivet*:

Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/76/EU⁴,

³ EUT L 329, 14.12.2010, s. 3 (Celex. 32010L0076).

⁴ EUT L 329, 14.12.2010, s. 3 (Celex. 32010L0076).

14. originator: ett företag som
a) *självt eller via anknutna företag, direkt eller indirekt, var part i det ursprungliga avtal som gav upphov till de förpliktelser eller potentiella förpliktelser för gäldenären, eller den potentiella gäldenären, som ligger till grund för den exponering som värdepapperiseras, eller*
b) *förvärvar tredje mans exponeringar, tar upp dem i sin balansräkning och därefter värdepapperiserar dem,*

14. moderinstitut inom EES: ett institut eller motsvarande utländskt företag som auktoriserats inom EES och som

a) *har ett institut, ett finansiellt institut eller ett motsvarande utländskt företag som dotterföretag eller som har ett ägarintresse i ett sådant företag, och*

b) *inte är dotterföretag till ett annat institut eller ett motsvarande utländskt företag som auktoriserats inom EES eller till ett finansiellt holdingföretag som är etablerat inom EES,*

15. operativa risker: risker för förluster till följd av inte ändamåls- enliga eller inte fungerande interna förfaranden eller system eller på grund av mänskliga fel eller yttre händelser, samt rättsliga risker,

15. moderinstitut inom EES: ett institut eller motsvarande utländskt företag som auktoriserats inom EES och som

16. operativa risker: risker för förluster till följd av inte ändamåls- enliga eller inte fungerande interna förfaranden eller system eller på grund av mänskliga fel eller yttre händelser, samt rättsliga risker,

17. medverkande institut: institut, annat än det institut som är originator, som upprättar och förvaltar ett tillgångsbaserat certifikatprogram eller någon annan värdepapperisering som förvärvar exponeringar från tredje man,

16. riskvikt: en procentsats som beskriver en risknivå hos en exponering,

17. värdepapperisering: en transaktion eller ett program varigenom den kreditrisk som är förenad med en exponering eller en grupp exponeringar delas upp i delar, och som har följande egenskaper:

a) *betalningarna inom ramen för transaktionen eller programmet är beroende av utvecklingen av exponeringen eller gruppen av exponeringar,*

18. riskvikt: en procentsats som beskriver en risknivå hos en exponering,

19. värdepapperisering: en transaktion eller ett program varigenom den kreditrisk som är förenad med en exponering eller en grupp exponeringar delas upp i delar, och som har följande egenskaper:

b) prioriteringen av delarna avgör hur förluster fördelas under den tid transaktionen eller programmet pågår, och

18. värdepappersbolag: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden.

20. värdepappersbolag: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden.

21. återvärdepapperisering: en värdepapperisering i vilken den risk som är förenad med en underliggande grupp av exponeringar delas upp i delar och minst en av de underliggande exponeringarna är en värdepapperiseringsposition.

2 kap.

4 §

För marknadsrisker krävs ett kapital som uppgår till summan av kapitalkravet för

1. motpartsrisker för verksamhet i handelslagret,
2. avvecklingsrisker för *hela verksamhet i handelslagret, verksamheten,*
3. positionsrisker (ränte- och aktiekursrisk) för verksamhet i handelslagret, och
4. valutakursrisker och råvarurisker i hela verksamheten.

Något kapitalkrav behöver inte beräknas för positioner som dragits av från kapitalbasen.

3 kap.

2 §

I det primära kapitalet får följande ingå:

1. Eget kapital enligt 5 kap. 4 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag,
 - a) för bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag och värdepappersbolag dock inte *kumulativa preferensaktier och uppskrivningsfonder,*
 - b) för sparbanker dock endast reservfonder,
 - c) för medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar dock inte förlagsinsatser och uppskrivningsfonder,
1. Eget kapital enligt 5 kap. 4 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag *om det helt kan täcka förluster i en fortlevnadssituation och om det vid konkurs eller likvidation prioriteras efter alla andra krav,*
 - a) för bankaktiebolag, kreditmarknadsbolag och värdepappersbolag, dock inte uppskrivningsfonder,
 - b) för sparbanker dock, endast reservfonder,
 - c) för medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar, dock inte förlagsinsatser och uppskrivningsfonder.

2. För Svenska skeppshypotekskassan: kassans reservfond.

3. För banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag: kapitalandelen av skatteutjämningsreserv och periodiseringsfond.

4. För banker och kreditmarknadsföretag: kapitalandelen av det belopp som svarar mot bankens eller företagens reserver till följd av avskrivning på egendom som upplåtits till nyttjande.

Från summan av posterna enligt första stycket *skall* räknas av Från summan av posterna enligt första stycket *ska följande* räknas av:

1. förluster under löpande räkenskapsår,
2. immateriella anläggningstillgångar enligt bilaga 1 till lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, punkten 9 under rubriken tillgångar, och

3. den nettovinst som hos ett institut som är originator till en värdepapperisering uppkommer till följd av kapitalisering av framtida inkomster av de värdepapperiserade tillgångarna och som ger en kreditförstärkning till positioner i värdepapperiseringen.

4 kap.

2 §

Ett kapitalkrav för kreditrisker *skall* även beräknas för exponeringar som ett institut värdepapperiserat om *det*

1. inte i samband med värdepapperiseringen har överfört en betydande kreditrisk till tredje man, *eller*

2. har gett stöd till värdepapperiseringen utöver sina avtalsmässiga förpliktelser.

Om ett institut medverkar vid en värdepapperisering av ett annat instituts exponeringar *skall* det, om det har gett stöd till värdepapperiseringen utöver sina avtalsmässiga förpliktelser, beräkna ett kapitalkrav för exponeringarna.

Ett kapitalkrav för kreditrisker *ska* även beräknas för exponeringar som ett institut *har värdepapperiserat eller för instrument som sålts från handelslagret till ett specialföretag för värdepapperisering med följden att någon kapitalbas inte behöver innehas för den risk som är förenad med dessa instrument, om institutet*

1. inte i samband med värdepapperiseringen har överfört en betydande kreditrisk till tredje man,

2. har gett stöd till värdepapperiseringen utöver sina avtalsmässiga förpliktelser, *eller*

3. *inte tillämpar riskvikten 1 250 procent på samtliga positioner i värdepapperiseringen eller räknar av dessa positioner från kapitalbasen.*

Om ett institut medverkar vid en värdepapperisering av ett annat instituts exponeringar, *ska det beräkna ett kapitalkrav för exponeringarna, om det har gett stöd till värdepapperiseringen utöver sina avtalsmässiga förpliktelser. Detsamma gäller om ett institut har sålt instrument från sitt handelslager till ett*

specialföretag för värdepapperisering med följden att någon kapitalbas inte behöver innehas för den risk som är förenad med dessa instrument.

12 §

Ett kreditvärderingsföretag får ansöka hos Finansinspektionen om att det *skall* godkännas. När ett kreditvärderingsföretag godkänts får dess kreditvärderingar användas av institut för att bestämma riskvikter. Ett godkännande får avse kreditvärderingar i syfte att bestämma

1. riskvikter för positioner i värdepapperiseringar eller vissa exponeringar som institutet har värdepapperiserat, eller

2. riskvikter för andra exponeringsklasser enligt schablonmetoden.

Ett kreditvärderingsföretag får godkännas, om

1. dess kreditvärderingsmetod är objektiv, oberoende och genomlysbar,

2. kreditvärderingarna ses över löpande, och

3. kreditvärderingarna uppfattas som trovärdiga och är tillgängliga på likvärdiga villkor för dem som har ett berättigat intresse av kreditvärderingarna.

Om ett kreditvärderingsföretag har godkänts av en utländsk behörig myndighet för ett av syftena i första stycket, får Finansinspektionen godkänna kreditvärderingsföretaget i samma syfte utan att göra någon egen prövning enligt andra stycket.

Om ett kreditvärderingsföretag är registrerat som ett kreditvärderingsinstitut enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 av den 16 september 2009 om kreditvärderingsinstitut⁵, ska kraven i andra stycket 1 och 2 anses vara uppfyllda.

När förutsättningarna i andra eller tredje stycket inte längre är uppfyllda, *skall* Finansinspektionen återkalla godkännandet.

När förutsättningarna i andra, tredje eller fjärde stycket inte längre är uppfyllda, *ska* Finansinspektionen återkalla godkännandet.

7 kap.

1 §

Detta kapitel tillämpas inte på Svenska skeppshypotekskassan.

Detta kapitel tillämpas inte på Svenska skeppshypotekskassan *och*

⁵ EGT L 302, 17.11.2009, s.1 (Celex 32009R1060).

sådana värdepappersbolag som avses i 2 kap. 8 och 9 §§.

1 a §

När ett institut beräknar värdet på sina exponeringar mot ett annat institut enligt detta kapitel, avses med institut även motsvarande utländska företag.

3 §

Värdet av ett instituts exponering gentemot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning får inte överstiga 25 procent av institutets kapitalbas.

Om en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning är moderföretag eller dotterföretag till institutet eller dotterföretag till moderföretaget, får värdet av exponeringen inte överstiga 20 procent av institutets kapitalbas.

Om kunden är ett institut eller om gruppen av kunder med inbördes anknytning inbegriper ett eller flera institut, får värdet av institutets exponeringar inte överstiga det högsta beloppet av 25 procent av institutets kapitalbas eller 150 miljoner euro. Summan av exponeringsvärdena gentemot en grups alla kunder med inbördes anknytning som inte är institut får heller inte överstiga 25 procent av institutets kapitalbas.

Överstiger beloppet på 150 miljoner euro 25 procent av institutets kapitalbas ska värdet på exponeringen inte överstiga ett av institutet bestämt gränsvärde. Gränsvärdet får inte överstiga 100 procent av institutets kapitalbas.

4 §

Med en grupp av kunder med inbördes anknytning avses två eller flera fysiska eller juridiska personer som, om inte annat visas, utgör en helhet från risksynpunkt därför att

1. någon av dem har, direkt eller indirekt, ägarinflytande över en eller flera av de övriga i gruppen, eller

2. de utan att stå i sådant förhållande som avses i 1 har sådan inbördes anknytning att någon eller samtliga av de övriga kan befaras råka i betalningssvårigheter om en av dem drabbas av finansiella problem.

2. de utan att stå i sådant förhållande som avses i 1 har sådan inbördes anknytning att någon eller samtliga av de övriga kan befaras råka i finansierings- eller betalningssvårigheter om en av dem drabbas av finansiella problem.

Med kund avses i fråga om placeringar i finansiella instrument emittenten eller, om instrumentet har andra finansiella instrument som

underliggande tillgång, emittenten av denna tillgång och i fråga om andra fordringar eller åtaganden den som svarar för fordringen eller åtagandet.

5 §

Det sammanlagda värdet av ett instituts stora exponeringar får inte överstiga 800 procent av institutets kapitalbas.

En stor exponering är en exponering som ett institut har gentemot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning när värdet av exponeringen är 10 procent eller mer av institutets kapitalbas.

6 §

Vid beräkningen av ett instituts exponeringar enligt 3 och 5 §§ *skall* följande exponeringar inte räknas in:

1. exponeringar som vid valuta-transaktioner uppkommer i samband med normal avveckling av en transaktion under två *dygn* efter betalning,

2. exponeringar som vid köp eller försäljning av finansiella instrument uppkommer i samband med normal avveckling av en transaktion under fem vardagar efter den tidpunkt då antingen betalning har skett eller de finansiella instrumenten har levererats,

Vid beräkningen av ett instituts exponeringar enligt 3 och 5 §§ *ska* följande exponeringar inte räknas in:

1. exponeringar som vid valuta-transaktioner uppkommer i samband med normal avveckling av en transaktion under två *vardagar* efter betalning,

2. exponeringar som vid köp eller försäljning av finansiella instrument uppkommer i samband med normal avveckling av en transaktion under fem vardagar efter den tidpunkt då antingen betalning har skett eller de finansiella instrumenten har levererats,

3. *exponeringar som uppkommer genom kundaktiviteter, om exponeringarna inte varar längre än från en bankdag till nästa och uppkommer i samband med*

a) penningöverföring, däribland betaltjänster, clearing och avveckling av valutor samt korrespondentbanktjänster, eller

b) clearing, avveckling eller förvaring av finansiella instrument,

4. *intradageexponeringar som uppkommer i samband med tillhandahållande av tjänsten penningöverföring, däribland betaltjänster, clearing och avveckling i valutor samt korrespondentbanktjänster, om exponeringen är mot den som tillhandahåller tjänsten i fråga och som står under tillsyn av behörig myndighet,*

3. exponeringar som ett institut har mot ett annat koncernföretag, om företagen är föremål för

5. exponeringar som ett institut har mot ett annat koncernföretag, om företagen är föremål för

gruppbaserad tillsyn som utövas av en behörig myndighet eller likvärdig tillsyn i tredje land, och 4. poster som räknats av från institutets kapitalbas.

Andra poster än de som anges i första stycket får helt eller delvis undantas från beräkningarna enligt 3 och 5 §§, om kreditrisken är låg.

7 §

Under de förutsättningar som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 30 får ett institut uppskatta exponeringens värde

1. med stöd av internmetoden, eller
2. med beaktande av ett kreditriskskydds riskreducerande effekt.

Om ett institut utnyttjar möjligheten i första stycket, *skall* den del av exponeringen som täcks av en säkerhet behandlas som en exponering mot emittenten av säkerheten och inte mot kunden.

gruppbaserad tillsyn som utövas av en behörig myndighet eller likvärdig tillsyn i tredje land, och 6. poster som räknats av från institutets kapitalbas.

Under de förutsättningar som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 32 får ett institut uppskatta exponeringens värde

Om ett institut utnyttjar möjligheten i första stycket, *ska* den del av exponeringen som täcks av en säkerhet behandlas som en exponering mot emittenten av säkerheten och inte mot kunden

8 §

Värdet av ett instituts exponeringar i handelslagret mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning får, efter tillstånd av Finansinspektionen, överstiga de gränsvärden som anges i 3 och 5 §§, om institutet uppfyller det särskilda kapitalkrav och de övriga villkor som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 31.

Värdet av ett instituts exponeringar i handelslagret mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning får, efter tillstånd av Finansinspektionen, överstiga de gränsvärden som anges i 3 §, om institutet uppfyller det särskilda kapitalkrav och de övriga villkor som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 33.

7 a kap. Exponeringar mot värdepapperiseringar

1 §

Ett kreditinstitut får exponera sig mot en värdepapperisering bara om originatorn, ett medverkande kreditinstitut eller den ursprungliga långgivaren har meddelat kreditinstitutet att den eller det fortlöpande kommer att behålla ett ekonomiskt intresse om minst 5 procent netto i värdepapperiseringen.

Finansinspektionen får meddela undantag från kravet i första

stycket på att behålla ett ekonomiskt intresse.

2 §

Ett kreditinstitut ska innan det investerar i en värdepapperisering ha en heltäckande och grundlig förståelse för investeringen och ha skriftliga interna riktlinjer och instruktioner i den omfattning som behövs för att möjliggöra analys och dokumentation av kreditinstitutets positioner.

Såväl före som efter att ett kreditinstitut har investerat i en värdepapperisering, ska institutet kunna redovisa för Finansinspektionen att kraven enligt första stycket är uppfyllda när investeringen görs.

3 §

Ett kreditinstitut ska ha rutiner för att löpande övervaka information om utvecklingen av sina värdepapperiseringspositioners underliggande exponeringar. Ett kreditinstitut ska ha en grundlig förståelse för alla strukturella drag hos värdepapperiseringen som skulle kunna ha en väsentlig inverkan på resultatet av kreditinstitutets exponeringar mot värdepapperiseringstransaktionen.

4 §

När ett moderkreditinstitut inom EES eller ett finansiellt holdingföretag inom EES, eller ett av dessas dotterföretag, i egenskap av originator eller medverkande institut värdepapperiserar exponeringar från flera kreditinstitut eller finansiella institut som omfattas av gruppbaserad tillsyn får kravet i 1 § uppfyllas på gruppnivå, om de institut eller finansiella institut som gett upphov till de värdepapperiserade exponeringarna

1. har åtagit sig att följa de krav

som följer av 5 §, och

2. har lämnat den information som följer av 6 §.

5 §

Medverkande kreditinstitut och kreditinstitut som är originatorer ska tillämpa samma kriterier för kreditgivning i fråga om exponeringar som ska värdepapperiseras som de tillämpar i fråga om de exponeringar som avses utgöra egna positioner.

När det gäller ägarandelar eller emissionsgarantier i värdepapperiseringsemissioner som köpts från tredje part ska ett kreditinstitut tillämpa samma analysstandarder oavsett om de är avsedda att ingå i handelslagret eller i den övriga verksamheten.

Om kraven i första och andra styckena inte är uppfyllda, får en originator som är ett kreditinstitut inte utesluta de värdepapperiserade exponeringarna från beräkningen av sitt kapitalkrav för kreditrisker enligt 4 kap. 2 §.

6 §

Medverkande kreditinstitut och kreditinstitut som är originatorer ska upplysa investerare om nivån på sina åtaganden enligt 1 § och säkerställa att framtida investerare har tillgång till all relevant information om utvecklingen av värdepapperiseringspositionernas underliggande exponeringar samt om kassaflöden och säkerheter för värdepapperiseringen.

Informationen om kassaflöden och säkerheter ska vara av tillräcklig omfattning för att möjliggöra stresstester av dessa.

Vad som enligt första stycket är relevant information ska fastställas den dag då värdepapperiseringen sker, och därefter justeras om det behövs med anledning av värdepapperiseringens art.

7 §

Om ett kreditinstitut inte uppfyller kraven i 2, 3 eller 6 §, ska Finansinspektionen besluta att en förhöjd riskvikt ska gälla för relevanta värdepapperiseringspositioner.

8 §

Finansinspektionen får besluta att tillfälligt upphäva de krav som avses i 1 och 4 §§ under perioder av allmänna likviditetsstörningar på marknaden.

8 kap.

2 §

Ett institut *skall* offentliggöra information som rör dess kapitaltäckning och dess strategier, system och målsättningar för hantering av dess risker och exponeringar. Sådan information som inte är väsentlig, som utgör en företags-hemlighet eller som är konfidentiell behöver dock inte offentliggöras.

Om ett institut inte offentliggör information med motiveringen att den utgör en företags-hemlighet eller är konfidentiell, *skall* det ange skälet till det samt i stället offentliggöra mer allmänna upplysningar om det som informationskravet gäller.

Ett institut *ska* offentliggöra information som

1. rör dess kapitaltäckning, och
2. ger en heltäckande bild av dess
 - a) strategier,
 - b) system,
 - c) målsättningar för hantering av risker och exponeringar, och
 - d) riskprofil.

Sådan information som inte är väsentlig, som utgör en företags-hemlighet eller som är konfidentiell behöver dock inte offentliggöras.

Om ett institut inte offentliggör information med motiveringen att den utgör en företags-hemlighet eller är konfidentiell, *ska* det ange skälet till det samt i stället offentliggöra mer allmänna upplysningar om det som informationskravet gäller.

3 §

Styrelsen i ett institut *skall* se till att det finns skriftliga riktlinjer och instruktioner för hur institutet *skall* uppfylla kraven på offentliggörande av information enligt 2 § och för hur det *skall* utvärdera om den offentliggjorda informationen är tillfredsställande, vilket *skall* inkludera hur informationen kontrolleras samt hur ofta den

Styrelsen i ett institut *ska* se till att det finns skriftliga riktlinjer och instruktioner för hur institutet *ska* uppfylla kraven på offentliggörande av information enligt 2 § och för hur det *ska* utvärdera om den offentliggjorda informationen är tillfredsställande. Detta vilket *ska* inkludera hur informationen kontrolleras, om den ger en

offentliggörs.

heltäckande bild av institutets riskprofil samt hur ofta den offentliggörs.

9 kap.

2 §

Om det framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 33, *skall* bestämmelserna om finansiella företagsgrupper gälla även för

1. ett institut eller ett finansiellt holdingföretag hemmahörande inom EES och de institut, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländska företag eller finansiella institut som det finns andra ägarintressen i än sådana som anges i 1 § första stycket 2,

2. ett institut eller ett finansiellt holdingföretag hemmahörande inom EES och de institut, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländska företag eller finansiella institut, som det inledningsvis nämnda institutet eller holdingföretaget har andra former av kapitalbindningar till, eller

3. ett institut eller ett finansiellt holdingföretag hemmahörande inom EES och de institut, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländska företag eller finansiella institut, som det inledningsvis nämnda institutet eller holdingföretaget utövar ett väsentligt inflytande över.

Om bestämmelserna om finansiella företagsgrupper *skall* gälla för företag som avses i första stycket, *skall* även ett anknutet företag som är dotterföretag eller som det finns ägarintresse i anses ingå i gruppen.

Om bestämmelserna om finansiella företagsgrupper *ska* gälla för företag som avses i första stycket, *ska* även ett anknutet företag som är dotterföretag eller som det finns ägarintresse i anses ingå i gruppen.

7 §

Ett institut som är moderinstitut inom EES eller vars moderföretag är ett finansiellt moderholdingföretag inom EES *skall* uppfylla kraven i 8 kap. om offentliggörande av information på gruppnivå. Om ett moderinstitut har ett betydande dotterföretag som är institut, *skall* även dotterföretaget offentliggöra sådan information om bland annat kapitalbasen och kapitalkravet samt institutets riskhantering som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 35.

Finansinspektionen får efter ansökan i ett enskilt fall besluta om undantag från första stycket, om ett institut omfattas av information

Ett institut som är moderinstitut inom EES eller vars moderföretag är ett finansiellt moderholdingföretag inom EES *ska* uppfylla kraven i 8 kap. om offentliggörande av information på gruppnivå. Om ett moderinstitut har ett betydande dotterföretag som är institut, *ska* även dotterföretaget offentliggöra sådan information om bland annat kapitalbasen och kapitalkravet samt institutets riskhantering som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 42.

Finansinspektionen får efter ansökan i ett enskilt fall besluta om undantag från första stycket, om ett institut omfattas av information

som *skall* offentliggöras av ett moderföretag utanför EES och den informationen är likvärdig med den information som *skall* offentliggöras enligt denna lag.

som *ska* offentliggöras av ett moderföretag utanför EES och den informationen är likvärdig med den information som *ska* offentliggöras enligt denna lag.

10 §

Vid upprättande av den redovisning som avses i 9 § *skall*

Vid upprättande av den redovisning som avses i 9 § *ska*

1. dotterföretagen konsolideras fullständigt,

2. ägarintressen som avses i 1 § första stycket 2 konsolideras med tillämpning av klyvningsmetoden enligt 7 kap. 30 § årsredovisningslagen (1995:1554), och

3. konsolideringen i de övriga fall som avses i 1 eller 2 § ske på det sätt som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 37.

3. konsolideringen i de övriga fall som avses i 1 eller 2 § ske på det sätt som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 44.

10 kap.

3 §

När Finansinspektionen enligt 2 § första stycket 3–5 *skall* utöva tillsynen, får inspektionen komma överens med övriga berörda behöriga myndigheter om att en annan behörig myndighet inom EES än inspektionen *skall* ansvara för tillsynen. Finansinspektionen får ingå en sådan överenskommelse, om det är olämpligt att inspektionen ansvarar för tillsynen med hänsyn till de institut det gäller och den relativa betydelsen av deras verksamheter i de olika länderna.

I ett sådant fall *skall* moderinstitutet inom EES, det finansiella moderholdingföretaget inom EES eller det institut som har den största balansomslutningen, beroende på vad som är tillämpligt, ges tillfälle att yttra sig innan Finansinspektionen och de övriga berörda behöriga myndigheterna ingår överenskommelsen. Europeiska *gemenskapernas kommission* *skall* underrättas om sådana överenskommelser.

När Finansinspektionen enligt 2 § första stycket 3–5 *ska* utöva tillsynen, får inspektionen komma överens med övriga berörda behöriga myndigheter om att en annan behörig myndighet inom EES än inspektionen *ska* ansvara för tillsynen. Finansinspektionen får ingå en sådan överenskommelse, om det är olämpligt att inspektionen ansvarar för tillsynen med hänsyn till de institut det gäller och den relativa betydelsen av deras verksamheter i de olika länderna.

I ett sådant fall *ska* moderinstitutet inom EES, det finansiella moderholdingföretaget inom EES eller det institut som har den största balansomslutningen, beroende på vad som är tillämpligt, ges tillfälle att yttra sig innan Finansinspektionen och de övriga berörda behöriga myndigheterna ingår överenskommelsen. Europeiska *kommissionen* *ska* underrättas om sådana överenskommelser.

Om det skulle vara olämpligt med hänsyn till de institut det gäller och den relativa betydelsen av deras verksamheter i de olika länderna, att tillsynen utövas av den myndighet som enligt artikel 126.1 och 126.2 i kreditinstitutsdirektivet *skall* utöva tillsynen över en finansiell företagsgrupp, får Finansinspektionen komma överens med de övriga berörda behöriga myndigheterna om att inspektionen eller någon annan behörig myndighet *skall* ansvara för tillsynen.

I ett sådant fall *skall* moderinstitutet inom EES, det finansiella moderholdingföretaget inom EES eller det institut som har den största balansomslutningen, beroende på vad som är tillämpligt, ges tillfälle att yttra sig innan Finansinspektionen och de övriga berörda behöriga myndigheterna ingår överenskommelsen. Europeiska *gemenskapernas kommission* *skall* underrättas om sådana överenskommelser.

Om det skulle vara olämpligt med hänsyn till de institut det gäller och den relativa betydelsen av deras verksamheter i de olika länderna, att tillsynen utövas av den myndighet som enligt artikel 126.1 och 126.2 i kreditinstitutsdirektivet *ska* utöva tillsynen över en finansiell företagsgrupp, får Finansinspektionen komma överens med de övriga berörda behöriga myndigheterna om att inspektionen eller någon annan behörig myndighet *ska* ansvara för tillsynen.

I ett sådant fall *ska* moderinstitutet inom EES, det finansiella moderholdingföretaget inom EES eller det institut som har den största balansomslutningen, beroende på vad som är tillämpligt, ges tillfälle att yttra sig innan Finansinspektionen och de övriga berörda behöriga myndigheterna ingår överenskommelsen. Europeiska *kommissionen* *ska* underrättas om sådana överenskommelser.

Beslut på gruppnivå om kapitalbasen

6 a §

När Finansinspektionen ansvarar för tillsynen över en finansiell företagsgrupp som består av ett moderinstitut inom EES eller ett institut vars moderföretag är ett finansiellt moderholdingföretag inom EES ska inspektionen lämna en rapport som innehåller en riskvärdering av gruppen till övriga behöriga myndigheter.

Inom fyra månader efter det att Finansinspektionen har lämnat en sådan rapport som avses i första stycket, ska

inspektionen försöka komma överens med övriga behöriga myndigheter om vilket beslut som bör fattas i fråga om huruvida

nivån på gruppens kapitalbas är tillräcklig. Överenskommelsen ska grundas på en bedömning av gruppens finansiella situation och riskprofil och den nivå på gruppens kapitalbas som krävs för att tillämpa 2 kap. 2 § på var och en av enheterna inom gruppen och på gruppnivå.

Finansinspektionen ska här efter fatta ett beslut i enlighet med överenskommelsen. Beslutet och skälen för det ska redovisas skriftligt och skickas till övriga behöriga myndigheter och till moderkreditinstitutet inom EES.

Om en överenskommelse inte kan nås, ska Finansinspektionen på begäran av någon av de övriga behöriga myndigheterna samråda med Europeiska bankmyndigheten⁶. Inspektionen får även samråda med Europeiska bankmyndigheten på eget initiativ.

6 b §

Om en överenskommelse enligt 6 a § inte har skett inom fyra månader, ska Finansinspektionen, med beaktande av de behöriga myndigheternas bedömning av risken hos dotterföretagen, ensam fatta ett beslut på gruppnivå.

Om Finansinspektionen ansvarar för tillsynen över dotterföretag till ett moderkreditinstitut inom EU eller till ett finansiellt moderholdingbolag inom EU, ska inspektionen fatta ett sådant beslut som avses i 6 a § fjärde stycket på individuell nivå eller undergruppsnivå. Inför beslutet ska inspektionen beakta synpunkter som framförts av den utländska behöriga myndighet som ansvarar för den gruppvisa tillsynen.

6 c §

⁶ EUT L 331, 15.12.2010 s.12 (Celex 32010R1093).

Ett sådant beslut som avses i 6 a § som fattas av en utländsk behörig myndighet efter en överenskommelse med övriga behöriga myndigheter eller på grund av att de behöriga myndigheterna inte har kommit överens inom fyra månader gäller i Sverige. Det är bindande för det berörda institutet och för Finansinspektionen, och det ska ligga till grund för inspektionens tillsyn.

6 d §

Beslut som fattats enligt 6 a eller 6 b § ska omprövas årligen. Ett beslut enligt 6 a § om tillämpning av 2 kap. 2 § får även, i undantagsfall, omprövas om en behörig myndighet som ansvarar för tillsynen av dotterföretag till ett moderkreditinstitut inom EES eller ett finansiellt moderholdingbolag inom EES skriftligen begär det hos Finansinspektionen och samtidigt anger skälen för begäran.

9 §

Finansinspektionen *skall* i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med utländska behöriga myndigheter och med myndigheter inom EES som har tillsyn över försäkringsföretag i den utsträckning som följer av kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet.

Finansinspektionen *ska* i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med utländska behöriga myndigheter och med myndigheter inom EES som har tillsyn över försäkringsföretag i den utsträckning som följer av kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet.

Om en kritisk situation uppstår i Sverige som kan äventyra likviditeten på finansmarknaden eller stabiliteten i det finansiella systemet i någon stat inom EES, ska Finansinspektionen i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information även med övriga berörda utländska myndigheter i den utsträckning som följer av kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet.

Ett institut och ett finansiellt holdingföretag som avses i 9 kap. 3 § *skall* upprätta och ge in den gruppbaseade redovisningen till Finansinspektionen för de räkenskapsperioder och vid de tidpunkter som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 40. I fråga om en finansiell företagsgrupp enligt 9 kap. 2 §, *skall* redovisningen upprättas och ges in av de företag som anges i föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 41.

Ett holdingföretag med blandad verksamhet *skall* upprätta och ge in den samlade informationen till Finansinspektionen för de räkenskapsperioder och vid de tidpunkter som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 40.

Ett institut och det företag i en finansiell företagsgrupp som enligt 11 § *skall* upprätta den gruppbaseade redovisningen *skall* fortlöpande rapportera stora exponeringar till Finansinspektionen.

Om ett instituts eller en finansiell företagsgrupps exponeringar överstiger något av de i 7 kap. angivna gränsvärdena, *skall* institutet eller det företag som enligt 12 § *skall* upprätta den gruppbaseade redovisningen omgående anmäla detta till Finansinspektionen. Inspektionen får i ett beslut ange en viss tid inom vilken exponeringarna *skall* sänkas till de tillåtna gränsvärdena.

15 §

Ett institut och ett finansiellt holdingföretag som avses i 9 kap. 3 § *ska* upprätta och ge in den gruppbaseade redovisningen till Finansinspektionen för de räkenskapsperioder och vid de tidpunkter som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 47. I fråga om en finansiell företagsgrupp enligt 9 kap. 2 §, *ska* redovisningen upprättas och ges in av de företag som anges i föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 48.

Ett holdingföretag med blandad verksamhet *ska* upprätta och ge in den samlade informationen till Finansinspektionen för de räkenskapsperioder och vid de tidpunkter som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 47.

Ett institut och det företag i en finansiell företagsgrupp som enligt 11 § *ska* upprätta den gruppbaseade redovisningen *ska* fortlöpande rapportera stora exponeringar till Finansinspektionen.

Om ett instituts eller en finansiell företagsgrupps exponeringar överstiger något av de i 7 kap. angivna gränsvärdena, *ska* institutet eller det företag som enligt 12 § *ska* upprätta den gruppbaseade redovisningen omgående anmäla detta till Finansinspektionen. Inspektionen får i ett beslut ange en viss tid inom vilken exponeringarna *ska* sänkas till de tillåtna gränsvärdena. *Om 7 kap. 3 § tredje stycket tillämpligt, får Finansinspektionen i varje enskilt fall besluta att gränsvärdet på 100 procent får överskridas.*

11 kap.

3 §

Om tillsynen inte bedöms likvärdig, *skall* Finansinspektionen

Om tillsynen inte bedöms likvärdig, *ska* Finansinspektionen

tillämpa bestämmelserna om finansiella företagsgrupper i 9 och 10 kap. som om moderföretaget haft sitt huvudkontor inom EES.

Efter att ha hört övriga berörda behöriga myndigheter får Finansinspektionen i stället besluta att använda sig av andra tillsynsmetoder som säkerställer att instituten i företagsgruppen är föremål för tillräcklig tillsyn. Inspektionen får *därvid* förelägga en ägare till institutet att inrätta ett finansiellt holdingföretag med huvudkontor inom EES och tillämpa bestämmelserna i denna lag på instituten i den företagsgrupp som leds av detta holdingföretag.

Finansinspektionen *skall* under-
rätta de berörda behöriga myndig-
heterna och Europeiska *gemen-
skapernas kommission* när sådana
andra tillsynsmetoder som anges i
andra stycket används.

tillämpa bestämmelserna om finansiella företagsgrupper i 9 och 10 kap. som om moderföretaget haft sitt huvudkontor inom EES.

Efter att ha hört övriga berörda behöriga myndigheter får Finansinspektionen i stället besluta att använda sig av andra tillsynsmetoder som säkerställer att instituten i företagsgruppen är föremål för tillräcklig tillsyn. Inspektionen får *då* förelägga en ägare till institutet att inrätta ett finansiellt holdingföretag med huvudkontor inom EES och tillämpa bestämmelserna i denna lag på instituten i den företagsgrupp som leds av detta holdingföretag.

Finansinspektionen *ska* under-
rätta de berörda behöriga myndig-
heterna och Europeiska *kom-
missionen* när sådana andra
tillsynsmetoder som anges i andra
stycket används.

12 kap.

4 §

Om ett institut, ett finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet med huvudkontor i Sverige inte i tid lämnar upplysningar enligt föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 39, 42 och 43, får Finansinspektionen besluta att företaget *skall* betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

Om ett institut, ett finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet med huvudkontor i Sverige inte i tid lämnar upplysningar enligt föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 46, 49 och 50, får Finansinspektionen besluta att företaget *ska* betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor.

Avgiften tillfaller staten.

13 kap.

1 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka positioner som *skall* ingå i handelslagret enligt 1 kap. 7 § och omfattningen av dessa,

2. vilka positioner som får ingå i handelslagret enligt 1 kap. 9 § och villkoren för det,

3. vilka åtgärder ett institut *skall*

1. vilka positioner som *ska* ingå i handelslagret enligt 1 kap. 7 § och omfattningen av dessa,

3. vilka åtgärder ett institut *ska*

vidta för att dess riktlinjer och instruktioner *skall* uppfylla kraven i 1 kap. 10 § första stycket,

4. villkoren för att beräkna kapitalkravet enligt 2 kap. 6 § och hur kapitalkravet enligt den paragrafen *skall* beräknas,

5. beräkningen av fasta omkostnader enligt 2 kap. 10 §,

6. villkoren för att räkna in poster i kapitalbasen och räkna av poster från densamma enligt 3 kap., omfattningen av dessa poster och hur kapitalbasen i övrigt *skall* beräknas enligt samma kapitel,

7. hur ett institut som har tillstånd att använda en internmetod för kreditrisker *skall* beräkna förväntade förlustbelopp och de avsättningar och värde regleringar som gjorts för att täcka förlusterna samt hur förväntade förlustbelopp för aktieexponeringar och positiva eller negativa belopp som uppkommer vid en jämförelse mellan förväntade förlustbelopp i övrigt och gjorda avsättningar och värde regleringar *skall* behandlas enligt 3 kap. 9 § när kapitalbasens storlek beräknas,

8. när ett institut som värdepapperiserat sina tillgångar och ett medverkande institut *skall* beräkna ett kapitalkrav för exponeringarna enligt 4 kap. 2 §,

9. vilka krav ett institut *skall* uppfylla för att få tillstånd att använda metoden med interna modeller enligt 4 kap. 4 § andra stycket,

10. hur ett institut som använder schablonmetoden enligt 4 kap. 5 § *skall* beräkna de riskvägda exponeringsbeloppen och vilka förutsättningar som *skall* vara uppfyllda för att ett exportkreditorgans kreditvärderingar *skall* få användas för att bestämma riskvikter enligt 4 kap. 6 §,

11. hur ett institut som har tillstånd att använda intern-

vidta för att dess riktlinjer och instruktioner *ska* uppfylla kraven i 1 kap. 10 § första stycket,

4. villkoren för att beräkna kapitalkravet enligt 2 kap. 6 § och hur kapitalkravet enligt den paragrafen *ska* beräknas,

5. beräkningen av fasta omkostnader enligt 2 kap. 10 §,

6. villkoren för att räkna in poster i kapitalbasen och räkna av poster från densamma enligt 3 kap., omfattningen av dessa poster och hur kapitalbasen i övrigt *ska* beräknas enligt samma kapitel,

7. hur ett institut som har tillstånd att använda en internmetod för kreditrisker *ska* beräkna förväntade förlustbelopp och de avsättningar och värde regleringar som gjorts för att täcka förlusterna samt hur förväntade förlustbelopp för aktieexponeringar och positiva eller negativa belopp som uppkommer vid en jämförelse mellan förväntade förlustbelopp i övrigt och gjorda avsättningar och värde regleringar *ska* behandlas enligt 3 kap. 9 § när kapitalbasens storlek beräknas,

8. när ett institut som värdepapperiserat sina tillgångar och ett medverkande institut *ska* beräkna ett kapitalkrav för exponeringarna enligt 4 kap. 2 §,

9. vilka krav ett institut *ska* uppfylla för att få tillstånd att använda metoden med interna modeller enligt 4 kap. 4 § andra stycket,

10. hur ett institut som använder schablonmetoden enligt 4 kap. 5 § *ska* beräkna de riskvägda exponeringsbeloppen och vilka förutsättningar som *ska* vara uppfyllda för att ett exportkreditorgans kreditvärderingar *ska* få användas för att bestämma riskvikter enligt 4 kap. 6 §,

11. hur ett institut som har tillstånd att använda intern-

metoden *skall* beräkna de riskvägda exponeringsbeloppen enligt 4 kap. 7 §,

12. vilka krav ett institut *skall* uppfylla för att få tillstånd att använda internmetoden enligt 4 kap. 7 §,

13. i vilken omfattning moder- och dotterföretag får betraktas som en enhet enligt 4 kap. 8 § andra stycket,

14. under vilka förutsättningar ett institut får kombinera schablon- och internmetoderna eller införa en internmetod stegvis enligt 4 kap. 9 §,

15. vilka kreditvärderingsföretagens metoder och kreditvärderingar *skall* uppfylla för att kreditvärderingsföretagen *skall* godkännas enligt 4 kap. 12 §,

16. hur ett institut får använda kreditvärderingar gjorda av kreditvärderingsföretag för att beräkna de riskvägda exponeringsbeloppen,

17. vilka kreditriskskydd som får användas för att reducera ett riskvägt exponeringsbelopp, under vilka förutsättningar olika kreditriskskydd får beaktas och hur kreditriskskyddets riskreducerande effekter *skall* beräknas enligt 4 kap. 15 § för ett institut som använder schablonmetoden eller den grundläggande internmetoden för exponeringen,

18. hur kapitalkravet för motpartsrisiker som ingår i marknadsrisker *skall* beräknas enligt 5 kap. 1 §,

19. hur ett institut som använder någon av schablonmetoderna för positionsrisk, avvecklingsrisk, valutakursrisk eller råvarurisk *skall* beräkna kapitalkravet för marknadsrisker enligt 5 kap. 2 §,

20. vilka krav som *skall* vara uppfyllda för att ett institut *skall* få tillstånd att använda egna riskberäkningsmodeller enligt 5 kap. 3 §,

21. hur ett institut som använder basmetoden *skall* beräkna kapitalkravet enligt 6 kap. 2 §,

22. hur ett institut som använder schablonmetoden för operativa

metoden *ska* beräkna de riskvägda exponeringsbeloppen enligt 4 kap. 7 §,

12. vilka krav ett institut *ska* uppfylla för att få tillstånd att använda internmetoden enligt 4 kap. 7 §,

13. i vilken omfattning moder- och dotterföretag får betraktas som en enhet enligt 4 kap. 8 § andra stycket,

14. under vilka förutsättningar ett institut får kombinera schablon- och internmetoderna eller införa en internmetod stegvis enligt 4 kap. 9 §,

15. vilka kreditvärderingsföretagens metoder och kreditvärderingar *ska* uppfylla för att kreditvärderingsföretagen *ska* godkännas enligt 4 kap. 12 §,

16. hur ett institut får använda kreditvärderingar gjorda av kreditvärderingsföretag för att beräkna de riskvägda exponeringsbeloppen,

17. vilka kreditriskskydd som får användas för att reducera ett riskvägt exponeringsbelopp, under vilka förutsättningar olika kreditriskskydd får beaktas och hur kreditriskskyddets riskreducerande effekter *ska* beräknas enligt 4 kap. 15 § för ett institut som använder schablonmetoden eller den grundläggande internmetoden för exponeringen,

18. hur kapitalkravet för motpartsrisiker som ingår i marknadsrisker *ska* beräknas enligt 5 kap. 1 §,

19. hur ett institut som använder någon av schablonmetoderna för positionsrisk, avvecklingsrisk, valutakursrisk eller råvarurisk *ska* beräkna kapitalkravet för marknadsrisker enligt 5 kap. 2 §,

20. vilka krav som *ska* vara uppfyllda för att ett institut *ska* få tillstånd att använda egna riskberäkningsmodeller enligt 5 kap. 3 §,

21. hur ett institut som använder basmetoden *ska* beräkna kapitalkravet enligt 6 kap. 2 §,

22. hur ett institut som använder schablonmetoden för operativa

risker *skall* beräkna kapitalkravet enligt 6 kap. 3 och 5 §§,

23. vilka krav som ställs på ett institut som använder schablonmetoden för operativa risker enligt 6 kap. 4 §,

24. vilka villkor ett institut *skall* uppfylla för att få använda en annan beräkningsgrund för vissa affärsområden enligt 6 kap. 5 §,

25. vilka krav som *skall* vara uppfyllda för att ett institut *skall* få tillstånd att använda internmätningensmetoden enligt 6 kap. 7 §,

26. i vilken omfattning moder- och enhet enligt 6 kap. 7 § andra stycket,

27. vilka krav som *skall* vara uppfyllda för att ett institut *skall* få tillstånd att kombinera olika metoder för operativ risk enligt 6 kap. 8 §,

28. hur exponeringarna *skall* värderas vid beräkningen av ett instituts exponeringar enligt 7 kap. 3 och 5 §§,

29. vilka poster som helt eller delvis får undantas vid beräkningen av ett instituts stora exponeringar enligt 7 kap. 6 § andra stycket,

30. under vilka förutsättningar ett institut i de fall som avses i 7 kap. 7 § får beräkna en exponerings värde med stöd av internmetoden eller med beaktande av kreditriskskydd och vilka krav ett institut som använder någon av dessa beräkningsmetoder *skall* uppfylla,

31. vilket särskilt kapitalkrav och vilka övriga villkor ett institut *skall* uppfylla enligt 7 kap. 8 §,

risker *ska* beräkna kapitalkravet enligt 6 kap. 3 och 5 §§,

24. vilka villkor ett institut *ska* uppfylla för att få använda en annan beräkningsgrund för vissa affärsområden enligt 6 kap. 5 §,

25. vilka krav som *ska* vara uppfyllda för att ett institut *ska* få tillstånd att använda internmätningensmetoden enligt 6 kap. 7 §,

26. i vilken omfattning moder- och dotterföretag får betraktas som en enhet enligt 6 kap. 7 § andra stycket,

27. vilka krav som *ska* vara uppfyllda för att ett institut *ska* få tillstånd att kombinera olika metoder för operativ risk enligt 6 kap. 8 §,

28. hur exponeringarna *ska* värderas vid beräkningen av ett instituts exponeringar enligt 7 kap. 3 och 5 §§,

29. under vilka förutsättningar en grupp av kunder med inbördes anknytning föreligger enligt 7 § kap. 4 § första stycket och hur instituten *ska* analysera sina exponeringar för att avgöra om det föreligger en grupp av kunder med inbördes anknytning,

30. vilka exponeringar som *ska* anses utgöra andra exponeringar enligt 7 kap. 6 § första stycket 3,

31. vilka poster som helt eller delvis får undantas vid beräkningen av ett instituts stora exponeringar enligt 7 kap. 6 § andra stycket,

32. under vilka förutsättningar ett institut i de fall som avses i 7 kap. 7 § får beräkna en exponerings värde med stöd av internmetoden eller med beaktande av kreditriskskydd och vilka krav ett institut som använder någon av dessa beräkningsmetoder *ska* uppfylla,

33. vilket särskilt kapitalkrav och vilka övriga villkor ett institut *ska* uppfylla enligt 7 kap. 8 §,

34. vad som *ska* utgöra ett behållande av ett ekonomiskt

intresse netto och när undantag från behållande av ett ekonomiskt intresse får göras enligt 7 a kap. 1 §,

35. vilka krav som ett institut ska uppfylla enligt 7 a kap. 2 § innan det tar position i en värdepapperisering,

36. vilka krav som ett institut löpande ska uppfylla enligt 7 a kap. 3 § efter att det investerat i en värdepapperisering,

37. vilken information som ska lämnas av medverkande institut eller originator enligt 7 a kap. 6 §,

38 vilken förhöjd riskvikt som ska gälla för värdepapperiseringen enligt 7 a kap. 7 §,

32. vilken information som *skall* offentliggöras enligt 8 kap. 2 §, vid vilken tidpunkt, på vilken plats och med vilka intervall informationen *skall* lämnas och hur informationens riktighet *skall* kontrolleras,

33. i vilka fall bestämmelserna om finansiella företagsgrupper *skall* gälla enligt 9 kap. 2 §,

34. under vilka förutsättningar tillstånd att räkna in vissa dotterföretag enligt 9 kap. 4 § får ges,

35. vilken information som *skall* offentliggöras enligt 9 kap. 7 §, vid vilken tidpunkt, på vilken plats och med vilka intervall informationen *skall* lämnas och hur informationens riktighet *skall* kontrolleras,

36. hur gruppbaserad redovisning enligt 9 kap. 9 § *skall* upprättas för sådana institut som tillämpar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder,

37. hur konsolideringen *skall* ske enligt 9 kap. 10 §,

38. hur kapitalbasen *skall* beräknas enligt 9 kap. 11 §,

39. vilken information som *skall* offentliggöras enligt 8 kap. 2 §, vid vilken tidpunkt, på vilken plats och med vilka intervall informationen *skall* lämnas och hur informationens riktighet *skall* kontrolleras,

40. i vilka fall bestämmelserna om finansiella företagsgrupper *skall* gälla enligt 9 kap. 2 §,

41. under vilka förutsättningar tillstånd att räkna in vissa dotterföretag enligt 9 kap. 4 § får ges,

42. vilken information som *skall* offentliggöras enligt 9 kap. 7 §, vid vilken tidpunkt, på vilken plats och med vilka intervall informationen *skall* lämnas och hur informationens riktighet *skall* kontrolleras,

43. hur gruppbaserad redovisning enligt 9 kap. 9 § *skall* upprättas för sådana institut som tillämpar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder,

44. hur konsolideringen *skall* ske enligt 9 kap. 10 §,

45. hur kapitalbasen *skall* beräknas enligt 9 kap. 11 §,

39. innehållet, utformningen och omfattningen av den redovisning eller information som *skall* lämnas enligt 10 kap. 11 §,

40. vilka räkenskapsperioder den gruppbaseade redovisningen och den samlade informationen *skall* avse och vid vilka tidpunkter den gruppbaseade redovisningen och den samlade informationen *skall* ges in enligt 10 kap. 12 §,

41. vilka företag som enligt 10 kap. 12 § *skall* upprätta och ge in den gruppbaseade redovisningen om det finns en finansiell företagsgrupp enligt 9 kap. 2 §,

42. omfattningen och fullgörandet av skyldigheten att rapportera stora exponeringar enligt 10 kap. 15 §, och

43. omfattningen och fullgörandet av skyldigheten att rapportera kapitalbas och kapitalkrav enligt 10 kap. 16 §.

46. innehållet, utformningen och omfattningen av den redovisning eller information som *ska* lämnas enligt 10 kap. 11 §,

47. vilka räkenskapsperioder den gruppbaseade redovisningen och den samlade informationen *ska* avse och vid vilka tidpunkter den gruppbaseade redovisningen och den samlade informationen *ska* ges in enligt 10 kap. 12 §,

48. vilka företag som enligt 10 kap. 12 § *ska* upprätta och ge in den gruppbaseade redovisningen om det finns en finansiell företagsgrupp enligt 9 kap. 2 §,

49. omfattningen och fullgörandet av skyldigheten att rapportera stora exponeringar enligt 10 kap. 15 §, och

50. omfattningen och fullgörandet av skyldigheten att rapportera kapitalbas och kapitalkrav enligt 10 kap. 16 §.

Denna lag träder i kraft den 30 juni 2011 i fråga om 1 kap. 3 §, 3 kap. 2 §, 4 kap. 12 §, 7 kap. 1, 1a, 3–8 §§, 7 a kap., 9 kap. 2, 7, 10 §§, 10 kap. 3, 4, 6 a–6 d, 9, 12 och 15 §§, 11 kap. 3 §, 12 kap. 4 § samt 13 kap. 1 § och i övrigt den 31 december 2011.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1372) om införande av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar

Häri genom föreskrivs¹ i fråga om lagen (2006:1372) om införande av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar

dels att 5, 8 och 9 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 11 och 12 §§ av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Ett institut som enligt 4 kap. 7 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar har tillstånd att tillämpa en internmetod för att beräkna kapitalkravet för kreditrisker eller för motpartsrisker som ingår i marknadsrisker, *skall under åren 2007, 2008 och 2009 ha en kapitalbas som motsvarar minst 95, 90 respektive 80 procent av kapitalkraven för*

Ett institut som enligt 4 kap. 7 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar har tillstånd att tillämpa en internmetod för att beräkna kapitalkravet för kreditrisker eller för motpartsrisker som ingår i marknadsrisker, *ska från den 30 juni 2011 till och med det datum som regeringen bestämmer ha en kapitalbas som motsvarar minst 80 procent av kapitalkraven för*

1. kreditrisker och marknadsrisker enligt 2 kap. 2, 3 och 5 §§ lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag, och

2. exponeringar som överskrider gränsvärdena för stora exponeringar enligt 5 kap. 6 § samma lag.

Ett institut som enligt 6 kap. 6 § lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar har tillstånd att tillämpa en internmätningssmetod för att beräkna kapitalkravet för operativa risker *skall ha en kapitalbas som åren 2008 och 2009 motsvarar minst 90 respektive 80*

Ett institut som enligt 6 kap. 6 § lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar har tillstånd att tillämpa en internmätningssmetod för att beräkna kapitalkravet för operativa risker *ska ha en kapitalbas som från den 30 juni 2011 till och med det datum som*

¹ Jfr Europaparlamentet och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning) (EUT L 177, 30.6.2006, s. 1, Celex 32006L0048) samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (omarbetning) (EUT L 177, 30.6.2006, s. 201, Celex 32006L0049), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/76/EU av den 24 november 2010 om ändring av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG vad gäller kapitalkrav för handelslager, värdepapperisering och samlad tillsynsbedömning av ersättningspolitik, (EUT L 329, 14.12.2010, s. 3, Celex, 32010L0076).

procent av summan av kapitalkraven enligt första stycket 1 och 2.

regeringen bestämmer motsvarar minst 80 procent av summan av kapitalkraven enligt första stycket 1 och 2.

Ett institut som från och med den 1 januari 2010 eller senare efter tillstånd enligt 4 kap. 7 § lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar tillämpar en internmetod för att beräkna kapitalkravet för kreditrisker eller för motpartsrisker som ingår i marknadsrisker, får efter tillstånd av Finansinspektionen ha en kapitalbas som motsvarar minst 80 procent av kapitalkravet för kreditrisker enligt 4 kap. 1 § första stycket, 4, 6, och 12–15 §§ samma lag i dess lydelse före den 30 juni 2011.

Ett institut som från och med den 1 januari 2010 eller senare har tillstånd enligt 6 kap. 6 § lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar att tillämpa en internmättningsmetod för att beräkna kapitalkravet för operativa risker, får efter tillstånd av Finansinspektionen ha en kapitalbas som motsvarar minst 80 procent av kapitalkravet för operativa risker enligt 6 kap. 2–5 §§ eller 2 kap. samma lag.

Första och andra styckena gäller både när kapitalkravet beräknas för det individuella institutet och för en finansiell företagsgrupp.

Första–fjärde styckena gäller både när kapitalkravet beräknas för det individuella institutet och för en finansiell företagsgrupp.

Regeringen får meddela föreskrift om det datum som avses i första och andra stycket.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kapitalbasen skall beräknas enligt denna paragraf.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kapitalbasen ska beräknas enligt denna paragraf.

8 §²

Ett värdepappersbolag som Ett värdepappersbolag som

² Senaste lydelse 2007:571.

tillhandahåller investeringstjänster eller utför investeringsverksamhet avseende sådana finansiella instrument som anges i 1 kap. 4 § första stycket 5 b–d, f och g lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, får till och med år 2010 efter tillstånd av Finansinspektionen överskrida de gränsvärden som anges i 7 kap. 3 och 5 §§ lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar utan att beräkna något särskilt kapitalkrav enligt 7 kap. 8 § samma lag. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka villkor som skall vara uppfyllda för tillståndet.

tillhandahåller investeringstjänster eller utför investeringsverksamhet avseende sådana finansiella instrument som anges i 1 kap. 4 § första stycket 5 b–d, f och g lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, får till och med år 2014 efter tillstånd av Finansinspektionen överskrida de gränsvärden som anges i 7 kap. 3 och 5 §§ lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar utan att beräkna något särskilt kapitalkrav enligt 7 kap. 8 § samma lag. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka villkor som skall vara uppfyllda för tillståndet.

9 §³

Till och med år 2010 tillämpas inte bestämmelserna om kapitalkrav som avser värdepappersbolag i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar för sådana värdepappersbolag vars huvudsakliga verksamhet är att tillhandahålla investeringstjänster eller utföra investeringsverksamhet avseende sådana finansiella instrument som anges i 1 kap. 4 § första stycket 5 b–d, f och g lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Till och med år 2014 tillämpas inte bestämmelserna om kapitalkrav som avser värdepappersbolag i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar för sådana värdepappersbolag vars huvudsakliga verksamhet är att tillhandahålla investeringstjänster eller utföra investeringsverksamhet avseende sådana finansiella instrument som anges i 1 kap. 4 § första stycket 5 b–d, f och g lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

11 §

Fram till den 31 december 2012 ska den tidsperiod som anges i 10 kap. 6 a § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar vara sex månader.

12 §

Bestämmelserna i 7 a kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar ska

³ Senaste lydelse 2007:571.

tillämpas på värdepapperiseringar som emitteras från och med den 30 juni 2011.

Bestämmelserna i 7 a kap. ska från och med den 1 januari 2015 tillämpas på värdepapperiseringar som emitterats före den 30 juni 2011 om nya underliggande exponeringar har tillkommit eller ersatts efter den 31 december 2014.

Denna lag träder i kraft den 30 juni 2011.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank

Härigenom föreskrivs¹ att det i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank² ska införas en ny paragraf, 4 kap. 4 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

4a §

Om Riksbanken får kännedom om en sådan kritisk situation som avses i 10 kap. 9 § andra stycket lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar, ska Riksbanken omgående underrätta berörda myndigheter inom EES med ansvar för gruppbasead tillsyn enligt artikel 125 och 126 i Europaparlamentet och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/111/EG.

Denna lag träder i kraft den 30 juni 2011.

¹ Jfr Europaparlamentet och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning) (EUT L 177, 30.6.2006, s. 1, Celex 32006L0048) samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (omarbetning) (EUT L 177, 30.6.2006, s. 201, Celex 32006L0049), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/76/EU av den 24 november 2010 om ändring av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG vad gäller kapitalkrav för handelslager, värdepapperisering och samlad tillsynsbedömning av ersättningspolitik (EUT L 329, 14.12.2010, s. 3, Celex. 32010L0076).

² Lagen omtryckt 1999:19.

3 Ärendet och dess beredning

Europaparlamentet och rådet har antagit direktiv 2009/111/EG av den 16 september 2009 om ändringar av direktiv 2006/48/EG, 2006/49/EG och 2007/64/EG vad gäller banker anslutna till centrala kreditinstitut, vissa frågor som gäller kapitalbasen, stora exponeringar, tillsynsrutiner och krishantering¹ (i fortsättningen kallat *CRD II*), se *bilaga 2*.

Europaparlamentet och rådet har antagit direktiv 2010/76/EU av den 24 november 2010 om ändring av direktiv 2006/48/EG och 2006/49/EG vad gäller kapitalkrav för handelslager, värdepapperisering och samlad tillsynsbedömning av ersättningspolitik² (i fortsättningen kallat *CRD III*), se *bilaga 3*.

Faktapromemorior om förslagen har överlämnats till riksdagen (2008/09:FPM32 Ändringar i EU:s kapitaltäckningsdirektiv samt 2009/10:FPM2 Ändringar i kapitaltäckningsdirektiven). Finansministern har vid sammanträden i EU-nämnden redogjort för förhandlingsarbetet och den svenska positionen.

Kommissionen har antagit direktiv 2009/83/EG av den 27 juli 2009 om ändring av vissa bilagor till Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG med avseende på tekniska bestämmelser om riskhantering³ (nedan kallat *dir. 2009/83/EG*), se *bilaga 1*.

I november 2010 remitterade Finansdepartementet en promemoria med förslag till hur *CRD II*, *CRD III* och *dir. 2009/83/EG* bör genomföras i svensk rätt (Ds 2010:40 Ändrade kapitaltäckningsregler). En sammanfattning av promemorian finns i *bilaga 4*. Promemorians förslag finns i *bilaga 5*. En förteckning över remissinstanserna och de som på eget initiativ yttrat sig finns i *bilaga 6*. En remissammanställning finns tillgänglig i Finansdepartementet (dnr Fi2010/4854).

¹ EUT L 302, 17.11.2009, s. 97, (Celex 32009L0111).

² EUT L 329, 14.12.2010, s. 3, (Celex 32010L0076).

³ EUT L 196, 28.07.2009, s. 14, (Celex 32009L0083).

4 Bakgrund

Ändringsbehov

Direktiven 2006/48/EG (kreditinstitutsdirektivet) och 2009/49/EG (kapitalkravsdirektivet) innehåller tillsammans bestämmelser om kapitalkrav för banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag. Direktivens främsta syfte är att ange hur stort buffertkapital ett institut ska ha i relation till riskerna i verksamheten. I direktiven finns även bestämmelser som rör institutens övriga riskhantering, vilken information de ska offentliggöra samt hur de behöriga myndigheterna ska utöva tillsyn.

Direktiven baseras på de internationella s.k. Basel II-reglerna men är anpassade för att tillgodose vissa europeiska och nationella villkor. Direktiven är till skillnad från Basel II-reglerna även tillämpliga för institut som inte har någon gränsöverskridande verksamhet.

Den snabba ekonomiska utvecklingen på finansmarknaden innebär att de internationella överenskommelserna kontinuerligt utvärderas och vid behov ändras för att vara effektiva och anpassade för rådande marknadsvillkor.

De ändrade bestämmelserna som den andra och tredje revideringen av kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet innebär, syftar till att dels införa de regler som inte hann färdigställas inför införandet av CRD 2006, dels skärpa villkoren för den verksamhet som bidragit till den finansiella kris som utlöstes under 2008.

Ändringarna syftar också till att förebygga att kriser uppstår inom andra delar av finanssektorn samt att förbättra förutsättningarna för gränsöverskridande tillsynssamarbete och tillsyn.

Bakgrund till CRD II

Ändringarna har sin uppkomst i behovet av att åtgärda utestående frågor vid antagandet av CRD år 2006 och att då skyndsamt åtgärda de brister i den finansiella regleringen som uppdagades med anledning av finanskrisen som bröt ut på marknaden 2008.

Inför revideringen av CRD genomförde kommissionen en omfattande konsultation med berörda aktörer. Samtidigt konsulterades den europeiska bankkommittén (EBC) och europeiska banktillsynskommittén (CEBS) under beredningsprocessen. CEBS utarbetade, på efterfrågan från kommissionen, bl.a. förslag på reglering av hybridkapitalinstrument och stora exponeringar, vilka slutligt presenterades i april 2008.

Kommissionen etablerade även en särskild arbetsgrupp (CRDWG) med medlemmar vilka utsågs av EBC, för att diskutera möjliga förbättringar av befintlig reglering. CRDWG träffades i november 2007, januari, februari och mars 2008.

I juni 2007 stod kommissionen värd för en konferens om utmaningarna för EU:s tillsynsstruktur i en allt mer global finansiell miljö. På

konferensen diskuterade företrädare för branschen, tillsynsmyndigheter, riksbanker och lagstiftare hållbarheten och effektiviteten i befintligt tillsynsstruktur samt underströk vikten av att utveckla ett tydligare ramverk för att hantera gränsöverskridande kriser samt förbättra effektiviteten i befintligt tillsynssamarbete.

Därefter genomfördes en offentlig konsultation av utkast till ändringar i befintlig reglering mellan den 16 april och 17 juni 2008. Kommissionen följde och deltog även i det övriga internationella regelutvecklingsarbete som pågick inom t.ex. Baselkommittén.

Därutöver etablerades även en intern styrgrupp bestående av tjänstemän i kommissionen med syfte att följa utvecklingen och bidra med synpunkter från andra relevanta direktorat inom kommissionen. Styrgruppen träffades i december 2007 och april 2008.

Av de totalt 60 olika policy-alternativ som initialt diskuterades, testades och jämfördes valdes de åtgärder ut som ansågs ge bäst efterfrågad effekt. Revideringsförslagen innehöll främst skärpta kapitalkrav för värdepapperisering, ändrade villkor för stora exponeringar som kan utgöra systemrisk om ett institut fallerar samt nya villkor för gränsöverskridande tillsynssamarbete.

Kommissionen fattade därefter beslut om sitt förslag till ändringar den 1 oktober 2008. Förslaget förhandlades sedan i rådet och parlamentet för att slutligen antas den 16 september 2009.

Ändringarna i direktiven ska införlivas med samtliga medlemsländers nationella rätt och träda i kraft den 31 december 2010.

Bakgrund till CRD III

Den finansiella kris som utlöstes under 2008 visade på behov av ytterligare omfattande förändringar i finansmarknadsregleringen. Den 4 mars 2009 antog kommissionen meddelandet Främja återhämtning i Europa⁴, för reformering av det europeiska regelverket för finansiella tjänster och tillsyn. Åtgärderna syftade till att omhänderta ytterligare brister i finansiell reglering och tillsyn som uppdagats under krisen. Meddelandet grundande sig på rekommendationer från en expertgrupp ledd av Jacques de Larosière, och innehöll bl.a. nya regler för ersättningssystem i finanssektorn, ökade kapitalkrav för de tillgångar som kreditinstitut har i handelslagret samt höjda kapitalkrav för komplexa värdepapperiseringar, både i och utanför handelslagret. Kommissionen tog ett första steg för att åtgärda de risker som olämpligt utformade ersättningssystem kan medföra genom att den 29 april 2009 anta rekommendationer beträffande ersättning för ledande befattningshavare i börsnoterade bolag och om ersättningspolicy inom finanssektorn. Meddelandet som följde med rekommendationerna indikerade att kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet skulle behöva ändras för att säkerställa ett enhetligt genomförande inom EU av regler för ersättningssystem i finanssektorn.

⁴ Meddelande inför Europeiska rådets vårmöte - Främja återhämtning i Europa - Volym 1 - KOM(2009) 114 slutlig.

Kommissionen presenterade därefter den 13 juli 2009 sitt förslag till ändringar i kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet (CRD III) med syfte att genomföra delar av kommissionens program för finansiell reform samt att bidra till att uppnå målen i G20-överenskommelsen från den 2 april 2009⁵. CRD III förhandlades därefter i rådet under det svenska ordförandeskapet i EU, varpå Ekofin kunde anta en allmän inriktning rörande CRD III den 10 november 2009.

Under försommaren 2010 förhandlades CRD III mellan rådet, parlamentet och kommissionen, varpå en överenskommelse kunde nås och direktivet antogs slutligen den 24 november 2010. Delar av förslaget – främst avseende reviderade ersättningsregler – träder ikraft den 1 januari 2011, medan andra ändringar träder ikraft först den 31 december 2011.

Parallellt globalt arbete

Kommissionens arbete med CRD III har till stor del haft sin utgångspunkt i de internationella diskussioner och överenskommelser som ägt rum inom ramen för G20 och Baselkommitténs arbete. De europeiska och globala målen och åtgärderna är därför väl harmoniserade.

Vid G20-mötet i London den 2 april 2009 enades deltagarna om ”the Declaration on Strengthening of the Financial System” som innehåller åtgärder för att förbättra kvaliteten och kvantiteten på kapitalet i banksystemet, en uppmaning om att implementera the Financial Stability Boards (FSB) principer för sund kompensationspraxis samt om att införa regler som motverkar att ersättningssystem ger ekonomiska incitament till överdrivet risktagande.

I september 2009 enades G20-länderna om att snarast möjligt vidta åtgärder, bl.a. genom att införa strängare kapitalkrav på de finansiella aktiviteter som orsakat krisen och att minska incitamenten för kortsiktigt risktagande genom att införa nya och strikta regler för ersättningssystem för anställda vars arbete kan påverka kreditinstituts risktagande. Baselkommittén har därefter tagit fram rekommendationer för hur dessa åtgärder kan omsättas till finansmarknadsreglering internationellt.

⁵ The declaration on strengthening the financial system: London, 2 april 2009.

Ny europeisk tillsynsstruktur

Den 1 januari 2011 trädde regler om en ny europeisk tillsynsstruktur ikraft. Genom EU-förordningar⁶ har tre europeiska tillsynsmyndigheter inrättats; Europeiska bankmyndigheten (EBA), Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten (ESMA) och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten (EIOPA). Genom inrättandet av myndigheterna upphör kommittén för europeiska banktillsynsmyndigheter (CEBS), europeiska värdepapperstillsynskommittén (CESR) samt kommittén för europeiska myndigheter med tillsyn över försäkringar och tjänstepensioner (CEIOPS) och respektive områdes myndighet tar över kommittéernas arbetsuppgifter. Detta innebär att de uppgifter som genom CRD ska utföras av CEBS och CESR numera ska utföras av EBA och ESMA.

4.1 Regleringen av den finansiella sektorn

4.1.1 Europeisk reglering

De europeiska reglerna om villkoren för att driva bank- och värdepappersrörelse har antagits i form av direktiv. De delar av direktiven som är rättsligt bindande har alla medlemsstater en skyldighet att genomföra i respektive nationellt regelverk inom utsatt tid samt att säkerställa att regelverket efterlevs. De icke bindande delarna i direktiven kan till exempel vara vägledning till medlemsstaterna eller de behöriga tillsynsmyndigheterna beträffande tolkning av artiklar eller ange skäl till varför regeln har införts. I direktiven kan också anges om beslutsrätten i en viss fråga ska delegeras till behörig tillsynsmyndighet och vilka premisser som ska utgöra grund för myndighetens beslut. Direktiven kan också föreskriva möjlighet för medlemsstaterna att implementera vissa regler i nationell lagstiftning med högre krav än de som anges i direktivet. Därtill anges när och om nationella undantag tillåts från de gemensamma reglerna, villkor för samarbete mellan tillsynsmyndigheter, villkor för utbyte av information m.m.

Kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet syftar till stor del till att införliva internationella överenskommelser inom EU. Därigenom

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1093/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska bankmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/78/EG, (EUT L 331, 15.12.2010, s. 12, Celex 32010R1093).

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1094/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/79/EG, (EUT L 331, 15.12.2010, s. 48, Celex 32010R1094).

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1095/2010 av den 24 november 2010 om inrättande av en europeisk tillsynsmyndighet (Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten), om ändring av beslut nr 716/2009/EG och om upphävande av kommissionens beslut 2009/77/EG, (EUT L 331 15.12.2010 s. 84, Celex 32010R1095).

får de internationella överenskommelserna en rättslig grund inom EU samt kan, där det behövs, anpassas till europeiska förhållanden.

Internationella överenskommelser i EU

Det tidigare Basel I-regelverket har reglerats i EU genom framför allt:

- rådets direktiv 89/299/EEG av den 17 april 1989 om kapitalbasen i kreditinstitut (kapitalbasdirektivet),
- rådets direktiv 89/647/EEG av den 18 december 1989 om kapitaltäckningsgrad för kreditinstitut (solvensdirektivet),
- rådets direktiv 92/30/EEG av den 6 april 1992 om gruppbaserad tillsyn över kreditinstitut (direktivet om gruppbaserad tillsyn),
- rådets direktiv 92/121/EEG av den 21 december 1992 om övervakning och kontroll av kreditinstitutens stora exponeringar (direktivet om stora exponeringar) och
- rådets direktiv 93/6/EEG av den 15 mars 1993 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (kapitalkravsdirektivet).

Baselkommitténs reviderade internationella riktlinjer för kapitaltäckning (Basel II) har i EU reglerats genom direktiven 2006/48/EG och 2006/49/EG.

4.1.2 Svensk reglering av kreditinstitut och värdepappersbolag

För att bestämmelserna i de europeiska direktiven ska bli rättsligt bindande i Sverige måste de införlivas med svensk rätt. Direktiven 2006/48/EG om rätten att starta och driva verksamhet och 2006/49/EG om kapitalkrav för värdepappersbolag och kreditinstitut har införlivats i svensk lag så som anges i regeringens proposition 2006/07:5. Lagändringarna trädde i kraft den 1 februari 2007. Regleringen består av ramlagstiftning som innehåller omfattande bemyndiganden till regeringen eller den myndighet regeringen bestämmer att meddela föreskrifter.

Regleringen för kapitaltäckning och stora exponeringar framgår av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar, lagen (2006:1372) om införande av kapitaltäckningslagen och förordningen (2006:1533) om kapitaltäckning och stora exponeringar.

Villkor för att starta och driva verksamhet i bank- och kreditmarknadsföretag framgår av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse och förordningen (2004:329) om bank och finansieringsrörelse. Villkoren för att starta och driva värdepappersrörelse framgår av lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden och förordning (2007:572) om värdepappersmarknaden.

4.2 Sammanfattning av befintliga kapitaltäckningsregler

Grundläggande villkor

I lagen om bank- och finansieringsrörelse anges villkor för att starta och driva verksamhet i bank- och kreditmarknadsföretag. I lagen om värdepappersmarknaden anges villkoren för att driva värdepappersrörelse. För instituten (dvs. kreditinstitut och värdepappersbolag) gäller att de måste kunna hantera de risker som deras verksamhet är förenad med. Den dominerande risken i dessa institut är den finansiella risken, dvs. marknads-, likviditets- och kreditrisker.

Ett institut ska då verksamheten påbörjas ha ett visst startkapital. När verksamheten påbörjats ska institutet dessutom ha en viss minsta kapitalbas som säkerhet för verksamheten. Denna kapitalbas får aldrig understiga vad som vid verksamhetens början motsvarade institutets startkapital. Kapitalbasen består av primärt och sekundärt kapital. Efter justeringar för vissa poster, bl.a. goodwill, består det primära kapitalet i princip av institutets egna kapital (för sparbanker vissa fonder). Som sekundärt kapital räknas bl.a. vissa förlagslån. Det primära kapitalet ska alltid utgöra minst hälften av kapitalbasen.

Kapitalbas

Kapitalbaskravet innebär att varje institut vid varje tidpunkt ska ha en kapitalbas som motsvarar minst summan av kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker. I lagen anges hur kapitalkravet för de tre olika riskkategorierna ska beräknas. Därtill anges villkor för beräkning av kapitalbasen, som består av summan av primärt och supplementärt kapital, beräknat enligt bestämmelser i lagen. Det primära kapitalet ska alltid vara minst lika stort som det supplementära kapitalet.

För att bestämma hur stor kapitalbasen måste vara, dvs. kapitalkravet, utgår man från tillgångar och åtaganden uppdelade med avseende på kreditrisker och marknadsrisker. Med kreditrisk avses risken för att motparten inte kan fullgöra sina förpliktelser gentemot institutet. Som exempel på tillgångar eller åtaganden som är utsatta för kreditrisker kan nämnas krediter, leasingavtal och garantier. Med marknadsrisk avses risken att positioner i finansiella instrument eller råvaror som institutet tagit för att på kort sikt göra vinst, ska minska i värde. Dit hör ränte-, aktiekurs-, råvarupris- och valutakursrisker. Kapitalkraven för kreditrisker och marknadsrisker viktas efter olika procentsatser beroende på typ av och relativ storlek på risk.

Kapitaltäckningslagen

Regler för kapitaltäckning anges i lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar. I kapitaltäckningslagen anges bl.a. vilka kapitalkrav som ska täckas av kapitalbasen, hur kapitalkravet för kredit- och marknadsrisk samt operativ risk ska beräknas, villkor för stora exponeringar,

bestämmelser om offentliggörande av information, villkor för finansiella företagsgrupper, tillsyn, villkor för verksamhet med moderbolag utanför EES, skäl för ingripanden och ansvarsbestämmelse, bemyndiganden samt villkor för överklaganden.

Kapitalkrav för kreditrisk

Ett kapitalkrav för kreditrisker ska beräknas för sådana exponeringar som inte ingår i handelslagret. Något kapitalkrav behöver inte beräknas för exponeringar som dragits från kapitalbasen. Kapitalkravet för kreditrisker motsvarar minst åtta procent av institutets riskvägda tillgångar.

För beräkning av kapitalkrav ska instituten beräkna ett riskvägt exponeringsbelopp. Exponeringarna har delats in i olika exponeringsklasser. Det riskvägda beloppet för en enskild exponering bestäms av exponeringens värde multiplicerat med dess riskvikt. De olika exponeringarnas värden och riskvikter beräknas enligt en schablonmetod. Vid beräkning av exponeringars värde får ett institut, efter tillstånd från Finansinspektionen, även använda en metod för interna modeller.

Institut får använda kreditvärderingar gjorda av kreditvärderingsföretag för att bestämma riskvikter, förutsatt att kreditvärderingsföretaget godkänts av Finansinspektionen. Kreditvärderingsinstitutets värderingar får bestämma riskvikter för positioner i värdepapperiseringar, för vissa exponeringar som institutet har värdepapperiserat och riskvikter för andra exponeringsklasser enligt schablonmetoden.

Kapitalkrav för marknadsrisk

Kapitalkravet för marknadsrisker uppgår till summan av kapitalkraven för motpartsrisker för verksamhet i handelslagret, avvecklingsrisker för verksamhet i handelslagret, positionsrisker (ränte- och aktiekursrisk) för verksamhet i handelslagret, och valutakursrisker och råvarurisker i hela verksamheten.

Ett institut ska beräkna kapitalkravet för motpartsrisker som ingår i marknadsrisker enligt en schablonmetod eller en internmetod för kreditrisker. Kapitalkravet ska motsvara minst åtta procent av riskvägda exponeringsbelopp.

Beräkning av kapitalkrav för positionsrisker, avvecklingsrisker, valutakursrisker och råvarurisker ska göras utifrån de olika schablonmetoder som finns för varje riskkategori. Institut får emellertid, efter tillstånd från Finansinspektionen, använda egna riskberäkningsmodeller för att bestämma positions-, valutakurs- och råvarurisk.

Kapitalkrav för operativa risker

Beräkning av kapitalkrav för operativa risker ska ske genom tillämpning av en basmetod, om inte institutet begärt och fått tillstånd av Finansinspektionen att beräkna kapitalkravet genom en schablon-, alternativt schablon- eller internmättningsmetod. Vid tillämpning av

basmetoden motsvarar kapitalkravet för operativa risker 15 procent av genomsnittet av de årliga rörelseintäkterna under de tre senaste räkenskapsåren eller av ett annat beräkningsunderlag som motsvarar rörelseintäkterna. Kapitaltäckningslagen anger även villkor för byte av metod eller villkor för kombination av olika metoder.

Stora exponeringar

För att begränsa storleken på den förlust ett institut kan ådra sig i det fall en kund eller grupp av kunder inte kan infria sina lån eller andra åtaganden mot institutet, finns regler om stora exponeringar.

Med stor exponering avses en exponering mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning som överstiger 10 procent av institutets kapitalbas. Enligt kapitaltäckningslagen får värdet av ett instituts exponering mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning inte överstiga 25 procent av kapitalbasen. Om kunden eller gruppen av kunder är institutets moderföretag eller dotterföretag får exponeringen inte överstiga 20 procent av kapitalbasen. Dessutom får inte det sammanlagda värdet av ett instituts stora exponeringar överstiga 800 procent av kapitalbasen.

Medlemsstaterna har dock rätt att undanta vissa exponeringar från 25 procentgränsen, t.ex. exponeringar mot kommuner, centralbanker, nationella regeringar eller exponeringar inom en koncern. Ytterligare en exponering medlemsstaterna har rätt att undanta från nämnda gräns är interbankexponeringar (exponeringar mellan banker). Särskilda regler gäller även för poster i handelslagret då värdet av ett instituts exponeringar i handelslagret mot en kund eller grupp av kunder med inbördes anknytning får, efter tillstånd från Finansinspektionen, överstiga de gränsvärden som gäller för exponeringar i övrig verksamhet.

Offentliggörande av information

I kapitaltäckningslagen anges även bestämmelser om offentliggörande av information som rör instituts strategier, system och målsättningar för hantering av dess risker och exponeringar. Styrelsen i ett institut ska se till att det finns skriftliga riktlinjer och instruktioner för hur institutet ska uppfylla kraven på offentliggörande av information och hur de ska utvärdera om den offentliggjorda informationen är tillfredställande.

Regler för finansiella företagsgrupper

I kapitaltäckningslagen anges vad en finansiell företagsgrupp består av. För en finansiell företagsgrupp ska ansvaret för att de gruppbaserade kraven uppfylls åligga det institut som inte är dotterföretag till ett annat institut eller ett svenskt finansiellt holdingföretag, eller vars moderföretag är ett finansiellt holdingföretag som inte är dotterföretag till ett institut eller ett svenskt finansiellt holdingföretag. Det ansvariga institutet ska se till att den finansiella företagsgruppen sammantaget uppfyller de krav som anges i lagen. Kraven avviker något från de som gäller för övriga institut och specificeras därför särskilt i lagen.

Tillsyn

Av lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om värdepappersmarknaden och kapitaltäckningslagen framgår att Finansinspektionen övervakar att dessa lagar följs. Därtill beskrivs Finansinspektionens ansvar för ansökningar om tillstånd, villkor för samarbete och utbyte av information med utländska myndigheter, undersökningsrättigheter, myndighetens rätt att ingripa och ansvarsbestämmelse om ett institut inte lever upp till de krav som anges i lagen.

I lagen beskrivs även företagens uppgiftsskyldighet till Finansinspektionen, rapporteringskrav för stora exponeringar samt krav om årliga avgifter för de institut som står under tillsyn enligt lagen.

Bemyndiganden

I kapitaltäckningslagen finns ett stort antal bemyndiganden för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter som i olika avseenden kompletterar lagens bestämmelser.

Skälet till den rikliga förekomsten av bemyndiganden är att kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet innehåller tekniskt komplicerade och detaljerade regler som det varken framstår som lämpligt eller praktiskt genomförbart att införa i lag.

Institut för elektroniska pengar

Kapitaltäckningslagens bestämmelser om stora exponeringar är inte tillämpliga på institut för elektroniska pengar. Ett sådant instituts tillgångar får bara placeras i tillgångar med låg risk och på ett sådant sätt att lämplig riskspridning uppnås och så att institutets betalningsberedskap är tillfredsställande. Enligt lagen (2002:149) om utgivning av elektroniska pengar ska ett institut för elektroniska pengar när verksamheten inleds ha ett startkapital som motsvarar minst en miljon euro. Ett sådant institut ska ha en kapitalbas som med hänsyn till verksamhetens art och omfattning är tillräckligt stor. Kapitalbasen får aldrig understiga startkapitalet och inte heller ett belopp motsvarande två procent av det högsta värdet av utestående elektroniska pengar och det genomsnittliga värdet under de närmast föregående sex månaderna av utestående elektroniska pengar. Vissa förändringar av direktivet om elektroniska pengar har beslutats. I promemorian Genomförandet av det nya e-penningdirektivet (Ds 2010:27) finns förslag på hur dessa ska införlivas med svensk rätt.

Fondbolag

Ett fondbolag, dvs. ett bolag som förvaltar investeringsfonder, ska enligt lagen (2004:46) om investeringsfonder ha ett startkapital som motsvarar minst 125 000 euro. Kapitalkravet för ett fondbolag bestäms av fondförmögenhetens storlek och bolagets fasta omkostnader. Dessutom ska fondbolag som förvaltar någon annans finansiella instrument ha ett

kapital för kreditrisker och marknadsrisker som enligt kapitaltäckningslagen krävs för värdepappersbolag med motsvarande verksamhet. För ett sådant fondbolag gäller även övriga bestämmelser i kapitaltäckningslagen som gäller för den typen av värdepappersbolag, t.ex. om stora exponeringar och finansiella företagsgrupper.

5 Ändringsdirektiven CRD II, CRD III och kommissionens direktiv 2009/83/EG

5.1 Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/111/EG, CRD II

5.1.1 Ändrade regler för stora exponeringar

De nuvarande europeiska reglerna om stora exponeringar som tillkom 1992 behöver ses över och ändras för att åtgärda de brister i regelverket som har uppdragats sedan dess. Utvecklingen på finansmarknaden har exempelvis visat att en överdriven koncentration av exponeringar till en enda kund, även om det är ett annat kreditinstitut, eller grupp av kunder med inbördes anknytning kan resultera i en oacceptabel förlustrisk. En sådan situation kan äventyra ett kreditinstituts solvens. Därför innehåller ändringsdirektiven nya villkor för interbankexponeringar samt nya villkor för övervakning och kontroll av ett kreditinstituts stora exponeringar som en integrerad del av tillsynen.

Eftersom kreditinstituten konkurrerar direkt med varandra på den inre marknaden, bör de viktigaste reglerna för övervakning och kontroll av kreditinstituten stora exponeringar vara harmoniserade. För att minska kreditinstituten administrativa kostnader samt för att uppnå ökad konkurrensneutralitet minskas antalet nationella alternativ för medlemsstaterna vad gäller stora exponeringar.

Genom ändringsdirektivet ändras även definitionen av ”en grupp av kunder med inbördes anknytning” till att innebära att om en av dem drabbas av ekonomiska problem, framför allt finansierings- eller återbetalningsproblem, kan även någon eller samtliga av de övriga i gruppen riskera att drabbas av samma problem. En ny bestämmelse tillförs också direktivet som innebär skärpta krav på analys vid bedömning om det föreligger en grupp av kunder med inbördes anknytning vid tillämpning av schablonmetoden.

Eftersom en förlust som uppkommer på grund av en exponering gentemot ett kreditinstitut eller värdepappersföretag kan vara lika allvarlig som en förlust på grund av någon annan exponering, har genom direktivet beslutats att sådana exponeringar ska behandlas och rapporteras på samma sätt som vilka andra exponeringar som helst. En alternativ kvantitativ begränsning har dock införts för att mildra den oproportionerliga inverkan som ett sådant förfaringsätt kan ha på mindre

kreditinstitut. Dessutom undantas mycket kortfristiga exponeringar avseende penningöverföringar, inbegripet utförande av betalningstjänster, clearing, avveckling och förvaringstjänster för kunder, så att finansmarknaderna och de infrastrukturer som finns ska kunna fungera smidigare. Dessa tjänster omfattar t.ex. clearing och avveckling av kontanttransaktioner samt annan verksamhet för att underlätta avveckling. Undantagen inbegriper således exponeringar som ett kreditinstitut eventuellt inte kan förutse och därför inte till fullo kontrollera, bl.a. enskilda transaktionssaldon till följd av kundbetalningar, inbegripet krediterade och debiterade avgifter och räntor och andra betalningar för kundservice, samt ställda eller erhållna säkerheter.

5.1.2 Skärpta krav för värdepapperisering

Utvecklingen inom marknaden för värdepapperiserade produkter, dvs. handel med lån som ompaketerats till ett överlåtbart värdepapper eller annat finansiellt instrument, har visat att en stor andel av handelsaktörerna inte kunnat bedöma dess risk på ett adekvat sätt. Bristande kunskap om hur produkterna ska värderas har även funnits hos flera av de externa ratingföretag som gjort bedömningar av produkternas kvalitet, som i sin tur legat till grund för investeringsbeslut och nivå på kapitaltäckning för dessa produkter. Skälet till dessa problem anges ofta vara svaga incitament att upplysa om vad produkterna innehåller hos de företag som säljer värdepapperiserade produkter samt att dessa företag inte själva drabbas av den risk som de utsätter köparen av produkterna för.

Det är därför angeläget att få bort avvikande intressen mellan de företag som ägnar sig åt värdepapperisering och företag som investerar i dessa värdepapper eller andra finansiella instrument. Genom ändringsdirektivet införs som en förutsättning för att ett institut ska kunna investera i en värdepapperisering, att originatorn, ett medverkande institut eller den ursprunglige långgivaren uttryckligen har meddelat investeraren att ett väsentligt ekonomiskt intresse netto kommer att behållas i värdepapperiseringen. Syftet med detta krav är att säkerställa att å ena sidan investeraren och å andra sidan originatorn, ett medverkande institut eller den ursprunglige långgivaren får ett gemensamt intresse av att kontrollera riskerna i exponeringen. Om värdepapperiseringstransaktioner inbegriper andra värdepapperiseringar som underliggande exponeringar ska behållandekravet endast tillämpas på den värdepapperisering som omfattas av investeringen. Av direktivet framgår att vissa undantag kan tillåtas från kravet på behållande av ett ekonomiskt intresse, t.ex. när de värdepapperiserade exponeringarna är fordringar som är garanterade av nationella regeringar, centralbanker eller offentliga organ.

I de fall som kreditrisk överförs genom värdepapperisering ska investerare fatta sina beslut först efter att de har gjort en noggrann genomgång av produkten. Innan ett kreditinstitut investerar i en värdepapperiseringsposition ska institutet för de behöriga myndigheterna kunna redovisa att man har en heltäckande och grundlig förståelse för

investeringen och har tillämpat ett förfarande som lämpar sig för positioner i och utanför handelslagret. Ett investerande kreditinstitut ska även regelbundet utföra egna stresstester av värdepapperiseringspositionerna. I de fall som kraven på genomlysning i något väsentligt hänseende inte är uppfyllda på grund av kreditinstitutets försumlighet eller underlåtelse ska de behöriga myndigheterna fastställa en extra riskvikt för värdepapperiseringspositionerna. Kraven syftar till att säkerställa att investerarna har en genuin förståelse för den produkt som de avser att investera i samt fortlöpande utvärderar dess risk.

5.1.3 Ansvarsfördelning mellan hem- och värdlandstillsynsmyndighet samt införande av tillsynskollegier

Tillsyn av kreditinstitut sker av både hemlandets och värdlandets tillsynsmyndigheter även om hemlandets tillsynsmyndighet är ansvarig för helhetstillsynen av den totala finansiella situationen i en finansiell grupp, vilket inkluderar moderbolag, dotterbolag och annan underverksamhet.

I europeiska institut, hanteras likviditet och kapitalhantering allt mer från en centraliserad enhet, och dotterbolag är mer och mer organiserade utifrån den centraliserade enhetens affärsverksamhet. Det gör att det blir allt svårare att organisera tillsynen utifrån nationella kriterier. I detta avseende har följande problem identifierats:

- extra kostnader för regelefterlevnad samt olika konkurrensvillkor för gränsöverskridande finansiella grupper,
- ökad risk för finansiell instabilitet i värdmedlemsländer som har systemviktiga kreditinstitut lokaliserade i landet,
- bristande effektivitet i det gränsöverskridande samarbetet för att undvika kriser,
- kostnader för kreditgivare, anställda och aktieägare i en gränsöverskridande grupp samt för skattebetalare i händelse av en banks konkurs, och
- eventuell högre direkt och indirekt kostnad för kreditinstitut och samhällsekonomin inom EU i händelse av en gränsöverskridande kris.

För att försöka möta dessa problem innehåller ändringsdirektivet förstärkt tillsyn i flera avseenden. Framst innebär direktivet att det blir obligatoriskt att bilda tillsynskollegier för gränsöverskridande tillsyn. Vårdlandsmyndigheternas rätt till information om tillsynsarbetet förstärks också. Möjligheten att överföra information till centralbanker och andra myndigheter, särskilt i kristider, kommer att öka liksom möjligheten till planering och samarbete avseende tillsynsaktiviteter. I och med ändringsdirektivet ges också utökade beslutsbefogenheter till de berörda tillsynsmyndigheterna.

5.1.4 Förstärkt tillsyn av likviditetsrisk

Den senaste tidens marknadsutveckling har visat att likviditetsreglering är av avgörande betydelse för kreditinstitutens och deras filialers sundhet. Ändringsdirektivet anger därför att de kriterier som anges i bilaga V och XI till kreditinstitutsdirektivet bör förstärkas ytterligare. Ändringarna innebär främst att riktlinjer för kontinuerlig och framåtblickande analys och hantering av institutets nettofinansieringsposition och finansieringsbehov läggs fast. Därtill anges att mer omfattande krav ställs på scenarioanalyser och planer för riskreducering, särskilt avseende nivå, komposition och kvalitet på likviditetsbuffertar.

5.1.5 Kapitalbasen – ändrade villkor för hybrider

Hybridkapitalinstrument (hybrider) är efterställda skulder som får räknas in i kapitalbasen. Instrumentet bidrar till kreditinstitutens kapitalförsörjning och ger möjlighet för kreditinstitut att skapa en diversifierad kapitalstruktur och få tillgång till ett brett urval av finansiella investerare. Syftet med produkterna är att täcka kapitalbehovet för kreditinstitut som vill attrahera de investerare som är villiga att ta mer risk och därmed också förväntar sig möjlighet till en högre avkastning. Från kreditinstitutets perspektiv, ger hybrider en ytterligare källa till finansiering.

Hybrider är normalt utformade på ett sådant sätt att de kan kvalificeras som primärkapital (den del av kapitalbasen som innehåller kapital av högst kvalitet). För att hybrider ska få inkluderas i institutens primärkapital måste dessa uppfylla kriterier 1998 avseende godtagbarhetskriterier och gränsvärden som antogs av Baselkommittén den 28 oktober. Baselkommitténs överenskommelse saknar emellertid motsvarighet i EU-direktiven, varför utrymme finns för olika tillämpning och därmed olika konkurrensvillkor.

De ändrade reglerna som anges i CRD II avseende hybridkapital syftar därför till att ge en ökad tydlighet avseende vilka kriterier som ska vara uppfyllda för att hybridkapital ska kunna utgöra en del av det primära kapitalet samt vilka gränser som ska tillämpas för hur mycket hybridkapital som totalt får räknas in i denna kategori. Artikel 57 ca anger villkoren för att hybridkapital ska få räknas in i kapitalbasen. Därtill anger CRD II vilka ändringar i bilaga XII som är ett direkt resultat av att nya kriterier för hybridkapital fastställs.

I skälen till CRD II anges också att för att undvika störningar på marknaderna och garantera en kontinuitet i fråga om kapitalbasens övergripande nivå bör övergångsarrangemang fastställas för införande av de nya systemet för kapitalinstrument. När den finansiella marknaden har återhämtat sig från krisen bör kvaliteten i primärkapitalet höjas ytterligare. Därför anges i CRD II att kommissionen senast den 31 december 2011 ska lämna en rapport till parlamentet och rådet beträffande primärkapitalets kvalitet. Baselkommittén har nyligen fattat beslut om nya kapitalregler inom ramen för Basel III-regelverket.

5.1.6 Regler för ratingföretag

Sedan den 7 december 2009 tillämpas Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 av den 16 september 2009 om kreditvärderingsinstitut. Vissa av EU-förordningens bestämmelser tillämpas dock från december 2010 respektive juni 2011. Förordningen syftar till att bidra till en hög kvalitet på de kreditbetyg som utfärdas inom unionen och innehåller bl.a. bestämmelser om registrering av kreditvärderingsinstitut, utfärdande av kreditbetyg, godkännande av kreditbetyg utfärdade i tredje land, tillsyn över kreditvärderingsinstitut och sanktioner vid överträdelse av förordningens bestämmelser.

De ändringsförslag som föreslås i CRD II beträffande ratingföretag syftar till att i CRD inarbeta de bestämmelser som antagits beträffande kreditvärderingsinstitut. Det innebär att de bestämmelser om externa ratinginstitut (External Credit Assessment Institution, ECAI) som anges i kreditinstitutsdirektivet ska vara förenliga med EU-förordningen om kreditvärderingsinstitut.

I skälen till CRD II anges även att den Europeiska banktillsynskommittén bör se över sina riktlinjer om erkännande av ECAI för att undvika dubbelarbete och underlätta processen för erkännande av externa ratinginstitut när ett ECAI är registrerat som ett kreditvärderingsinstitut på gemenskapsnivå.

5.1.7 Undantag för banknätverk från vissa strikta krav

Enligt artikel 3 i kreditinstitutsdirektivet har medlemsstaterna rätt att införa särskilda tillsynsordningar för kreditinstitut som fanns i en medlemsstat den 15 december 1977 och som, vid detta datum, var varaktigt underställda en i samma medlemsstat etablerad central företagsenhet, under förutsättning att dessa tillsynsordningar infördes i den nationella lagstiftningen senast den 15 december 1979. Tidsgränserna gör det omöjligt för medlemsstaterna, framför allt de medlemsstater som blivit medlemmar av Europeiska unionen sedan 1980, att införa eller behålla sådana särskilda tillsynsordningar för liknande underställda kreditinstitut som inrättats på deras territorier. Genom ändringsdirektivet tas de tidsgränser som anges i artikel 3 i direktivet bort, för att säkerställa rättvisa konkurrensvillkor för de olika medlemsstaternas kreditinstitut. Europeiska banktillsynskommittén bör ta fram riktlinjer i syfte att uppnå ökad samstämmighet när det gäller tillsynspraxis i detta hänseende.

5.1.8 Betaltjänstdirektivet

Artikel 3 i CRD II anger att artikel 1.1 a i direktivet 2007/64/EG (betaltjänstdirektivet) ska ersättas med ny lydelse. Ändringen avser definitionen av betaltjänstleverantör och har redan genomförts i svensk rätt genom lagen (2010:751) om betaltjänster (prop. 2009/10:220).

5.2 Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/76/EU, CRD III

5.2.1 Striktare regler för återvärdepapperisering

Återvärdepapperiseringar är komplexa finansiella produkter som har medverkat till uppkomsten av den finansiella krisen. Under vissa omständigheter kan kreditinstitut som har sådana produkter bli utsatta för betydande förluster. CRD III innehåller därför vidare och skärpta regler för återvärdepapperiserade produkter.

Enligt kapitalkravsdirektivet är kapitalkravet för positioner i återvärdepapperiseringar lika stort som för ”vanliga” värdepapperiseringspositioner med samma kreditvärdering. CRD III innehåller bestämmelser som innebär att riskvikten, och därmed kapitalkravet, för en exponering mot en återvärdepapperiserad position blir högre än för ”vanliga” värdepapperiseringar.

Syftet med de skärpta reglerna är att ge instituten incitament att minska eller avstå från att investera i mycket komplicerade värdepapperiseringsprodukter. De nya riskvikterna kommer bara att tillämpas för återvärdepapperiserade positioner som uppkommit efter direktivets genomförandedatum, dvs. från och med 2011. Vad avser existerande positioner gäller att de nya reglerna kommer att tillämpas från och med den 31 december 2014 för det fall att exponeringar läggs till eller byts ut efter detta datum.

5.2.2 Höjda kapitalkrav för poster i handelslagret som beräknas med value-at-risk metoden

Handelslagret innehåller alla de finansiella instrument som kreditinstitutet innehar med syfte att sälja på kort sikt, eller för att gardera andra instrument i handelslagret mot förluster (s.k. hedging). De nya bestämmelserna kommer att ändra sättet som kreditinstitut hanterar risker i handelslagret på, genom att säkerställa att de beaktar de risker som finns relaterade till en potentiell förlust vid en negativ utveckling på marknaden.

Beräkning av kapitalkravet för positionsrisk enligt standardmodellen

För positioner i handelslagret ska institut beräkna ett kapitalkrav för s.k. positionsrisk. Denna risk är ett samlingsbegrepp för räntekursrisk och aktiekursrisk. För båda dessa risker ska det beräknas ett kapitalkrav för specifik risk (risken för prisförändringar som beror på omständigheter hänförliga till den som utfärdat instrumentet) och generell risk (risken för prisförändringar som inte kan hänföras till emittenten av instrumentet, t.ex. risker som beror på en ändrad räntenivå eller en allmän rörelse på aktiemarknaden).

Enligt nuvarande regler i kapitalkravsdirektivet beräknas kapitalkravet på värdepapperiserade och återvärdepapperiserade positioner på samma sätt som för andra räntebärande instrument. De beräkningsmetoder som

används för positioner i handelslagret är dock mindre riskkänsliga än de metoder som används för exponeringar i den övriga verksamheten. CRD III innebär att kapitalkravet för den specifika positionsrisken för räntebärande instrument ska beräknas på samma sätt som för exponeringar i den övriga verksamheten. De ändrade reglerna ska ses mot bakgrund av att en stor del av de förluster som instituten drabbades av under finanskrisen var positioner som ingick i institutens handelslager.

Beräkning av kapitalkravet med hjälp av egna riskberäkningsmodeller

Ett institut får efter särskilt tillstånd av tillsynsmyndigheterna använda sina egna modeller för att beräkna kapitalkravet för positioner i handelslagret (marknadsrisk) i stället för att använda direktivens standardiserade metoder. Kreditinstitutsdirektivet innehåller regler om hur de egna modellerna ska vara utformade. Enligt kommissionen har det under 2007 och 2008 visat sig att de interna modellerna systematiskt har underskattat förlustrisken under extrema förhållanden. Detta har lett till ett för lågt kapitalkrav och att kreditinstitutens kapital blir känsligt för påverkan av konjunkturberoende förändringar.

Enligt de gällande reglerna ska beräkningen av kapitalkravet för marknadsrisk med egna modeller baseras på s.k. "value-at-risk" (VaR). Enligt CRD III ska nuvarande VaR kombineras med ett VaR beräknat under extrema förhållanden (stressed VaR). Det sistnämnda ska ta hänsyn till observationer som har gjorts under tidsperioder av betydande förluster. Syftet med detta är att stärka kapitalkravet med beaktande av konjunkturedgångar och att minska procyklikaliteten. Kommissionen uppskattar att detta förslag under rådande förhållande fördubblar kapitalkravet för dessa positioner.

Dessutom utvidgas kapitalkravet för fallissemangsrisken till att även omfatta risken för förluster till följd av att kreditkvaliteten i en position försämras (t.ex. på grund av att utgivaren av ett finansiellt instrument får sämre kreditvärdering) utan att denne för den skull fallerar (s.k. migrering). Effekten av dessa förändringar beror på hur institutens portföljer kommer att utformas. Samtidigt införs delvis nya regler för den samlade fallissemangs- och migreringsrisken.

Till detta kommer att kapitalkravet för värdepapperiserade positioner även vid användande av egna modeller ska beräknas på samma sätt i den övriga verksamheten (se ovan).

Slutligen ändras de krav på offentliggörande av information som gäller för värdepapperiseringsprodukter i övrig verksamhet. Framöver kommer informationskravet att gälla även för värdepapperiseringspositioner i handelslagret.

Korrelationshandel

Korrelationshandel tillåter investerare att spekulera eller skydda sig mot en ökning eller minskning i korrelationen mellan tillgångarna i en portfölj. Genom CRD III tillförs ny bestämmelse som fastställer begränsade undantag för viss korrelationshandel där kreditinstitut, efter

tillstånd från behörig tillsynsmyndighet, kan beräkna ett samlat kapitalkrav med beaktande av strikta minimikrav. Institutet bör inte ha skyldighet att låta dessa exponeringar omfattas av kapitalkravet för ökad risk, men de bör tas med i både VaR-värden (value-at-risk) och stressjusterade VaR-värden.

5.2.3 Nya villkor för ersättningssystem

Ändringsdirektivet föreskriver att institutens ersättningssystem för de befattningshavare vars verksamhet har en konkret påverkan på institutets riskprofil ska vara förenliga med och bidra till sund och effektiv riskhantering.

Ändringsdirektivet innehåller vissa generella principer för ersättningssystemens utformning och tillämpning. Av dessa principer framgår bl.a. att en ersättningspolicy ska vara förenlig med sund och effektiv riskhantering, inte stå i strid med institutets långsiktiga intressen, på en principiell nivå fastställas av institutets styrelse, vara föremål för löpande oberoende översyn och, vid fall av prestationsbaserad ersättning, bygga på en kombination av individuell och kollektiv prestation samt institutets övergripande resultat. En ersättningspolicy ska vidare innefatta en balanserad avvägning mellan fast och rörlig del, inte belöna misslyckanden, innehålla möjlighet till riskjustering samt bygga på en senarelagd utbetalning vid fall av ersättning med mer betydande belopp. Europeiska banktillsynskommittén och Europeiska värdepapperstillsynskommittén föreslås ta fram riktlinjer i enlighet med de nu nämnda generella principerna.

Utöver ovanstående ingår regler om lämnade av information avseende ersättningssystemens utformning och beslutsprocessen vid dess fastställande.

Ett olämpligt utformat ersättningssystem ska kunna leda till ingripanden av tillsynsmyndigheten mot institutet i fråga. Det kan ske genom såväl kvalitativa åtgärder (föreläggande att avhjälpa viss brist i ett ersättningssystem), kvantitativa åtgärder (höjt kapitalkrav) som finansiella och icke-finansiella sanktioner meddelas av behörig myndighet.

5.2.4 Förlängd övergångstid från Basel I- till Basel II-regelverket

Enligt kreditinstitutdirektivet ska vissa kreditinstitut ha ett eget kapital som inte understiger en viss angiven miniminivå under treårsperioden mellan 31 december 2006 och 31 december 2009 (artikel 152). Med anledning av situationen för banksektorn efter finanskrisen och den förlängning av övergångsbestämmelserna för minimikapital som antagits av Baselkommittén för banktillsyn, har det ansetts lämpligt att förnya detta krav under en begränsad tidsperiod fram till 31 december 2011.

För att inte avskräcka kreditinstitut från att gå från den interna ratingbaserade metoden (IRB) till den avancerade mätmetoden (AMA) för att beräkna kapitalkrav under övergångstiden, får kreditinstitut som

går från IRB till AMA efter utgången av 2009, efter tillstånd från behörig myndighet, använda en enklare metod som grund för sin beräkning av golvet under övergångsperioden. Utan denna möjlighet kan det uppstå orimliga och oproportionerliga kostnader för instituten.

5.2.5 Delegering till kommissionen

I skälen till CRD III anges att kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 290 i fördraget om EU:s funktionssätt. I artikel 150.1 i kreditinstitutsdirektivet och i artikel 41.1 i kapitalkravsdirektivet anges närmar inom vilka områden kommissionen getts en sådan befogenhet.

Parlamentet eller rådet kan under de tre månader som följer på notifiering protestera mot en delegerad akt. På initiativ av parlamentet eller rådet, kan denna tidsperiod förlängas med ytterligare tre månader. Parlamentet och rådet kan även informera de andra institutionerna om sin avsikt att inte protestera mot en delegerad akt. Ett sådant tidigt godkännande av en delegerad akt är främst aktuellt i de fall som en annan tidsgräns behöver hållas.

5.3 Kommissionens direktiv 2009/83/EG

För att säkerställa att kreditinstitutsdirektivet genomförs och tillämpas på ett enhetligt sätt i medlemsländerna inrättade kommissionen och Europeiska banktillsynskommittén under år 2006 en arbetsgrupp, Capital Requirements Directive Transposition Group (CRDTG), med uppdrag att diskutera lösningar på frågor i samband med genomförandet av kreditinstitutsdirektivet. CRDTG ansåg att vissa tekniska bestämmelser behövde specificeras ytterligare för att säkerställa en enhetlig tillämpning. Genom kommissionens direktiv 2009/83/EG av den 27 juli 2009 om ändringar av vissa bilagor till rådets direktiv 2006/48/EG med avseende på tekniska bestämmelser om riskhantering⁷ görs ändringar i bilagorna V, VI, VII, VIII, IX, X och XII till kreditinstitutsdirektivet.

⁷ EUT L 196, 28.7.2009, s. 14 (Celex 32009L0083).

6 Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/111/EG, CRD II

6.1 Stora exponeringar

Inledning

För att begränsa storleken på den förlust som ett institut kan ådra sig i det fall en kund eller grupp av kunder inte kan infria sina lån eller andra åtaganden mot företaget finns regler om stora exponeringar.

Ändringsdirektivet (CRD II) medför omfattande ändringar i dessa regler. Det befintliga regelverket anger att med en stor exponering avses en exponering mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning som överstiger 10 procent av institutets kapitalbas. Enligt kapitaltäckningslagen får värdet av ett instituts exponering mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning inte överstiga 25 procent av kapitalbasen. Om kunden eller en grupp av kunder är institutets moderföretag eller dotterföretag får exponeringen inte överstiga 20 procent av kapitalbasen. Dessutom får inte det sammanlagda värdet av ett instituts stora exponeringar överstiga 800 procent av kapitalbasen.

Medlemsstaterna har dock rätt att undanta vissa exponeringar från denna 25-procentgräns, t.ex. exponeringar mot kommuner, centralbanker, nationella regeringar eller exponeringar inom en koncern. Ytterligare en exponering medlemsstaterna har rätt att undanta från ovan nämnda 25-procentgräns är interbankexponeringar (exponeringar mellan kreditinstitut). Särskilda regler gäller även för poster i handelslagret då värdet av ett instituts exponeringar i handelslagret mot en kund eller grupp av kunder med inbördes anknytning får, efter tillstånd från Finansinspektionen, överstiga de gränsvärden som gäller för exponeringar i övrig verksamhet.

Bakgrund och kort om ändringarna

Reglerna om stora exponeringar gäller för alla kreditinstitut och värdepappersföretag som omfattas av kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet.

Redan vid utformningen av befintliga regler ansågs det finnas behov av att ytterligare analysera och vid behov utveckla de regler som beslutats avseende stora exponeringar. Av kreditinstitutsdirektivet (artikel 119) samt kapitalkravsdirektivet (artikel 28) framgår att kommissionen senast den 31 december 2007 skulle lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om reglernas funktionssätt, och vid behov föreslå lämpliga åtgärder.

En översyn av stora exponeringsreglerna har därför utförts av kommissionen tillsammans med den Europeiska bankkommittén (EBC).

I december 2005, bad kommissionen CEBS att utarbeta en översyn av stora exponeringsreglerna. Denna förfrågan innehöll önskemål om en översyn avseende befintlig tillsynspraxis och att genomföra en konsultation över befintlig branschpraxis på området.

I januari 2007 tillfrågades CEBS om ett andra vägledande underlag. Detta underlag efterfrågades i två delar där den första delen, som skulle vara klar i slutet av september 2007, avsåg analys över mål och syfte med stora exponeringsreglerna, exponeringsgränser och befintliga reglers bidrag till målpuppfyllelse. Därtill efterfrågades en översyn av befintliga beräkningsgrunder för exponeringsvärde och ett övervägande av hur stor hänsyn som ska tas till motpartens kreditkvalitet vid reglernas tillämpning.

Den andra delen som skulle vara klar i slutet av februari 2008 avsåg studie över kreditriskreducering, indirekt koncentrationsrisk, intragruppexponeringar och andra grupprelaterade frågor, handelslagret, rapporteringskrav och enhetliga definitioner. I del två ombads CEBS att analysera om reglerna ska gälla för alla eller om viss differentiering kan vara önskvärd, till exempel avseende institut med olika storlek och inriktning.

CEBS har svarat på kommissionens efterfrågade vägledningar: Final Report – Supervisory Stock Take on Large Exposures, April 2006, Call for Advice from the European Commission on large exposures – Report on industry practices, 31 August 2006. Beträffande Call for Advice (No. 7) to CEBS on the review of the Large Exposures rules, 4 January 2007 har återkoppling skett genom rapporterna First part of CEBS' technical advice to the European Commission on the review of the Large Exposures rules, 6 November 2007, och Second part of CEBS's technical advice to the European Commission on the review of the large exposures rules, 27 March 2008. CEBS förslag har legat till grund för de förslag om reviderade regler avseende stora exponeringar som kommissionen därefter presenterat.

Vidare har de senaste årens erfarenheter på finansmarknaden visat på att det finns ytterligare skäl att uppdatera och revidera de nuvarande reglerna.

De ändringar som görs innebär bl.a. ändring av vilka exponeringar som ska omfattas av reglerna om stora exponeringar. Bland annat undantas mycket kortfristiga exponeringar avseende penningöverföring, inbegripet utförande av betalningstjänster, clearing, avveckling och förvaringstjänster för kunder. Detta görs för att finansmarknaderna och de infrastrukturer som finns ska kunna fungera smidigare. De här aktuella exponeringarna inbegriper exponeringar som ett kreditinstitut eventuellt inte kan förutse och därför inte till fullo kontrollera, bl.a. där enskilda transaktioners saldo till följd av kundbetalningar, inbegripet krediterade och debiterade avgifter och räntor och andra betalningar för kundservice, samt ställda eller erhållna säkerheter.

Genom ändringsdirektivet ändras även definitionen av ”en grupp av kunder med inbördes anknytning” till att även avse två eller flera fysiska eller juridiska personer som står i sådant förhållande till varandra att om en av dem drabbas av ekonomiska problem, framför allt finansierings-

eller återbetalningsproblem, skulle även den eller alla de andra i gruppen riskera att drabbas av samma problem. Genom direktivet skärps också kravet på analys vid bedömning om det föreligger en grupp av kunder med inbördes anknytning vid tillämpning av schablonmetoden.

En annan större ändring rör möjligheten i befintlig reglering att tillämpa mindre strikta regler för exponeringar som sker mot ett kreditinstitut eller värdepappersföretag. Erfarenheter har visat att en förlust som uppkommer på grund av en exponering gentemot denna typ av verksamhet kan vara lika allvarlig som en förlust på grund av någon annan exponering. Därför bör sådana exponeringar behandlas och rapporteras på samma sätt som andra exponeringar. En alternativ, till den generella 25 procentregeln, kvantitativ exponeringsbegränsning på 150 miljoner EUR har införts, för att framför allt mildra den oproportionerliga inverkan som regeländringen kan få för mindre kreditinstitut.

Därtill införs regeländringar avseende hantering av kreditriskskydd. Behov av ändringar finns då befintligt system är utformat utifrån antagande om att kreditrisken är väl diversifierad. När det gäller stora exponeringar som medför risk i samband med koncentration till en enda motpart, kan inte risken anses vara väl diversifierad, varför det är befogat att reglerna ändras för att bättre spegla befintlig risk.

För att skapa mer lika konkurrensvillkor och underlätta för gränsöverskridande tillsyn har antalet alternativ vid tillämpning av stora exponeringsreglerna reducerats. Denna reduktion av antalet alternativ väntas också minska kreditinstitutens och värdepappersföretagens administrativa kostnader när det gäller hanteringen av reglerna om stora exponeringar.

6.1.1 Exponeringar som inte ska räknas in vid beräkning av stora exponeringar

Regeringens förslag: Vid beräkning av ett instituts exponeringar görs följande förändringar avseende vilka exponeringar som inte ska räknas in.

1. Exponeringar som vid valutatransaktioner uppkommer i samband med normal avveckling av en transaktion under två vardagar efter betalning.

2. Exponeringar som uppkommer genom kundaktiviteter, om exponeringarna inte varar längre än från en bankdag till nästa och uppkommer i samband med

a) penningöverföring, inbegripet betaltjänster, clearing och avveckling i alla valutor och korrespondentbankstjänster, eller

b) clearing, avveckling eller förvaring av finansiella instrument.

3. Intradagsexponeringar som uppkommer i samband med tillhandahållande av tjänster som avser penningöverföring, inbegripet betaltjänster, clearing och avveckling i alla valutor och korrespondentbankstjänster, om exponeringen är mot den som tillhandahåller tjänsten ifråga och som står under tillsyn av behörig myndighet.

Promemorians förslag om intradagexponeringar omfattar bara kreditinstitut till skillnad från regeringens förslag som omfattar även värdepappersbolag. I övrigt överensstämmer promemorians förslag i sak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. *Riksbanken* har påpekat, avseende intradagexponeringar, att i CEBS riktlinjer för genomförande av artikel 106 synes avsikten vara att undantag görs för exponeringar oavsett vilken företagstyp det är frågan om. I vart fall bör begreppet kreditinstitut bytas ut mot institut. *Finansinspektionen* har påpekat att undantaget för intradagexponeringar bör gälla även för exponeringar mot värdepappersbolag. *Riksbanken* anser att det är olyckligt att använda ordet pengaöverföring eftersom det lätt kan förväxlas med ordet penningöverföring i betaltjänstlagen.

Ändringsdirektivets innehåll: Artikel 106 i kreditinstitutdirektivet anger vilka poster som ska utgöra exponeringar vid tillämpning av reglerna om stora exponeringar. I artikelns första punkt anges de poster som ska omfattas av reglerna om stora exponeringar och i artikelns andra punkt anges de poster som inte ska omfattas av begreppet exponering. Ändringsdirektivet innebär att kreditinstitutdirektivets artikel 106.2 om poster som inte omfattas av begreppet exponeringar ändras för valutatransaktioner. Därtill tillkommer två nya led c) och d) som innebär att inte heller tillhandahållande av tjänster som avser penningöverföring under vissa förhållanden ska omfattas av begreppet exponeringar vid tillämpning av kreditinstitutdirektivets avsnitt om stora exponeringar.

Skälen för regeringens förslag: Artikel 106.2 har genomförts i svensk rätt genom 7 kap. 6 § första stycket 1 och 2 kapitaltäckningslagen. Den utökning som kreditinstitutdirektivet föreskriver avseende vilka poster som inte ska medräknas vid beräkning av stora exponeringar bör genomföras i lag genom att två nya punkter införs i 7 kap. 6 § första stycket kapitaltäckningslagen. En punkt avseende exponeringar som uppkommer genom kundaktiviteter vid tillhandahållande av tjänster som avser utförande av betaltjänster, clearing och avveckling i alla valutor och korrespondentbankstjänster eller vid clearing-, avvecklings- och förvaltningstjänster för finansiella instrument för kunds räkning och ytterligare en punkt avseende intradagexponeringar gentemot institut som tillhandahåller tjänster som avser betaltjänster, clearing och avveckling i alla valutor och korrespondentbankstjänster. Som *Finansinspektionen* och *Riksbanken* har påpekat följer, avseende intradagexponeringar, av den engelska språkversionen att undantaget gäller ”institutions”. I den svenska språkversionen har dock ”institutions” översatts till kreditinstitut vilket torde vara en felaktig översättning eftersom direktivet har olika definitioner av institut och kreditinstitut. Av CEBS riktlinjer för genomförande av artikel 106 d) tycks avsikten vara att undantaget ska omfatta exponeringar mot tjänstetillhandahållaren oavsett vilken företagstyp det är frågan om, under förutsättning att tjänstetillhandahållaren står under någon form av tillsyn. *Regeringen* anser att det är rimligt att lagbestämmelsen omfattar den som tillhandahåller tjänsten om den står under tillsyn av behörig myndighet.

Regeringen anser att begreppet penningöverföring är lämpligt att använda eftersom det är det begreppet som används i direktivtexten.

Vidare bör befintlig lagtext ändras i 7 kap. 6 § första stycket 1 genom att dygn byts ut till vardagar.

6.1.2 Grupp av kunder med inbördes anknytning

Regeringens förslag: Med en grupp av kunder med inbördes anknytning avses två eller flera fysiska eller juridiska personer som, om inte annat visas, utgör en helhet från risksynpunkt därför att

1. någon av dem har, direkt eller indirekt, ägarinflytande över en eller flera av de övriga i gruppen, eller

2. de utan att stå i sådant förhållande som avses i 1 har sådan inbördes anknytning att någon eller samtliga av de övriga kan befaras råka i finansierings- eller betalningssvårigheter om en av dem drabbas av finansiella problem.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om under vilka förutsättningar en grupp av kunder med inbördes anknytning ska anses föreligga och hur instituten ska analysera sina exponeringar för att avgöra om det föreligger en grupp av kunder med inbördes anknytning.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. *Finansinspektionen* anser att det finns behov av att föreskriva om hur institut ska analysera sina exponeringar för att fastställa om det föreligger en grupp av kunder med inbördes anknytning. Inspektionen efterfrågar även ytterligare bemyndigande för att kunna föreskriva om hur instituten ska dokumentera analyserna. Bemyndigandet behövs för att säkerställa att inspektionen följer CEBS riktlinjer.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet ändras formuleringen av kreditinstitutsdirektivets artikel 4.45 b avseende definitionen av ”grupp av kunder med inbördes anknytning”. Av den nya lydelsen framgår att definitionen även träffar de som har sådan inbördes anknytning att om en av dem drabbas av ekonomiska problem, framför allt finansierings- eller återbetalningsproblem, skulle även den eller alla de andra riskera att drabbas av samma problem. Detta skiljer sig från den tidigare lydelsen där endast betalningssvårigheter nämndes.

Enligt ändringsdirektivet ska en ny punkt 3 tillföras artikel 106 i kreditinstitutsdirektivet. Den nya punkten syftar till att införa skärpta krav på analys vid bedömning om det föreligger en grupp av kunder med inbördes anknytning vid tillämpning av schablonmetoden enligt vad som anges i artikel 79.1 m, o och p. I dessa fall ska kreditinstitutet, om det finns en exponering mot underliggande tillgångar, utvärdera arrangemanget och dess underliggande exponeringar, eller båda. Kreditinstitutet ska i dessa fall även utvärdera den ekonomiska substansen och riskerna i samband med transaktionens struktur.

Skäl för regeringens förslag: Artikel 4.45 b har genomförts i svensk rätt genom 7 kap. 4 § kapitaltäckningslagen. Av den bestämmelsen framgår att risken för betalningsproblem ska beaktas vid bedömningen av om en grupp av kunder med inbördes anknytning föreligger. Av den

ändrade artikel 4.45 b framgår att även risken för finansieringsproblem ska beaktas vid bedömningen vilket inte framgår av den svenska definitionen. Av CEBS ”guidelines on the implementation of the revised large exposures regime” framgår att institut vid bedömningen av om en grupp av kunder med inbördes anknytning föreligger även ska ta hänsyn till om finansieringsproblem hos en kund kan spridas till andra kunder på grund av att de är beroende av samma finansieringskälla. Med beroende avses i detta fall att finansieringskällan inte lätt kan ersättas.

Den svenska definitionen av begreppet kunder med inbördes anknytning bör ändras så att den stämmer överens med direktivets lydelse.

Någon bestämmelse som återspeglar den nya artikeln 106.3 bör inte tas in i kapitaltäckningslagen. I stället bör det överlämnas till regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om under vilka förutsättningar en grupp av kunder med inbördes anknytning ska anses föreligga och hur instituten ska analysera sina exponeringar för att avgöra om det föreligger en grupp av kunder med inbördes anknytning.

Ett sådant bemyndigande om dokumentation som *Finansinspektionen* efterfrågar anses inte nödvändigt eftersom det av 10 kap. 1 § kapitaltäckningslagen framgår ifråga om tillsyn att om annat inte följer av kapitaltäckningslagen, gäller bestämmelser om tillsyn i de lagar som reglerar institutens verksamhet. Av 13 kap. 3 § lagen om bank- och finansieringsrörelse följer att kreditinstitut och utländska kreditinstitut som har inrättat filialer i Sverige ska lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär. Härutöver får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om vilka upplysningar som dessa företag ska lämna till Finansinspektionen. Motsvarande bestämmelser som de i lagen om bank- och finansieringsrörelse finns i 23 kap. 2 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

6.1.3 Exponeringar mot andra institut

<p>Regeringens förslag: När ett institut beräknar värdet på sina exponeringar mot ett annat institut avses med institut även motsvarande utländska företag.</p>
--

Promemorians förslag omfattar bara kreditinstitut till skillnad från regeringens förslag som omfattar kreditinstitut och värdepappersbolag.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. *Riksbanken* anser att bestämmelsen ska ges innebörden att även exponeringar mot värdepappersbolag och dess utländska motsvarighet omfattas.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet ändras artikel 107 i kreditinstitutdirektivet. Av artikeln följer att vid beräkning av exponeringars värde ska med kreditinstitut avses även privata och offentliga företag samt deras filialer som motsvarar definitionen av kreditinstitut och som är auktoriserade i tredje land. Av artikel 28 i

kapitalkravsdirektivet följer att vissa värdepappersbolag också omfattas av artikel 107 i kreditinstitutsdirektivet.

Skälen för regeringens förslag: Någon motsvarande bestämmelse som den i artikel 107 i kreditinstitutsdirektivet finns inte i svensk rätt. I 7 kap. kapitaltäckningslagen finns bestämmelser om stora exponeringar. Det bör i början av 7 kap. tas in en ny bestämmelse som motsvarar de i kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet. En sådan bestämmelse bör innebära att som exponering mot ett svenskt institut ska jämföras exponeringar mot utländska företag som i hemlandet har tillstånd att driva vad som motsvarar bankrörelse, finansieringsrörelse eller värdepappersrörelse samt filialer till sådana företag.

6.1.4 Rapporteringskrav

Regeringens bedömning: Ändringarna i kreditinstitutsdirektivet avseende rapporteringskrav ryms inom befintlig lagreglering.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran. Finansinspektionen har påpekat att det är otydligt hur artikel 110.3 omfattas av gällande reglering.

Ändringsdirektivets innehåll: I kreditinstitutsdirektivets artikel 110 anges att ett kreditinstitut ska rapportera alla stora exponeringar till behöriga myndigheter. I nuvarande 110.1 anges även att medlemsstaterna får välja att föreskriva att rapportering ska ske enligt en av två metoder och 110.2 beskriver undantagsvillkor för kreditinstitut som tillämpar regler om erkännande av säkerheter vid beräkning av exponeringars värde. Enligt befintlig artikel 110.3 får medlemsstaterna även kräva av kreditinstitut att de analyserar sina exponeringar mot emittenter av säkerheter när det gäller möjliga koncentrationer och när så är lämpligt vidtar åtgärder eller rapporterar viktiga resultat till den behöriga myndigheten.

Ändringsdirektivet medför att villkoren för rapportering ändras i kreditinstitutsdirektivets artikel 110.1, 2 och 3. Ändringarna innebär bl.a. att den ovan nämnda valmöjligheten i artikel 110.1 tas bort och ett tillägg görs om att instituten även måste rapportera information om de stora exponeringar som är undantagna från kravet att tillämpa artikel 111.1. Artikel 111.1 anger att ett kreditinstitut inte får exponera sig mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning om värdet överstiger 25 procent av institutets kapitalbas.

Därtill ändras villkoren för vilken information ett kreditinstitut ska rapportera avseende alla stora exponeringar till de behöriga myndigheterna, inklusive de stora exponeringar som är undantagna från tillämpningen av artikel 111.1.

Ändringsdirektivet medför vidare att medlemsstaterna ska föreskriva att rapportering sker minst två gånger om året, till skillnad mot nuvarande regel i artikel 110.1 a, som anger att rapportering måste ske minst en gång om året.

Av artikel 110.2 framgår att de behöriga myndigheterna från och med 31 december 2012 ska tillämpa enhetliga format, intervall och tidpunkter för hur kreditinstituten rapporterar dessa beräkningar.

För att underlätta detta ska Europeiska banktillsynskommittén utarbeta riktlinjer för att inom gemenskapen uppnå en enhetlig utformning för rapportering före den 1 januari 2012.

Ändringsdirektivet innebär även en skärpning av artikel 110.3 genom att medlemsstaterna ska, till skillnad från befintlig skrivning får, kräva av kreditinstitut att de i görligaste mån analyserar sina exponeringar mot emittenter av säkerheter, tillhandahållande av icke förbetalt kreditriskskydd och underliggande tillgångar enligt artikel 106.3 när det gäller möjliga koncentrationer och när så är lämpligt vidtar åtgärder eller rapporterar viktiga resultat till den behöriga myndigheten.

Skälen för regeringens bedömning: Kreditinstitutsdirektivets artiklar 110.1 och 110.2 har genomförts i svensk rätt genom dels 10 kap. 15 § kapitaltäckningslagen, dels genom föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. Av bestämmelsen i kapitaltäckningslagen framgår att stora exponeringar fortlöpande ska rapporteras till Finansinspektionen. Vidare stadgas att exponeringar som överstiger något av angivna gränsvärden för stora exponeringar omgående ska rapporteras till Finansinspektionen som får fatta beslut om inom vilken tid exponeringarna ska sänkas till de tillåtna gränsvärdena.

Av 10 kap. 1 § kapitaltäckningslagen framgår ifråga om tillsyn att om annat inte följer av kapitaltäckningslagen, gäller bestämmelser om tillsyn i de lagar som reglerar institutens verksamhet. Av 13 kap. 3 § lagen om bank- och finansieringsrörelse följer att kreditinstitut och utländska kreditinstitut som har inrättat filialer i Sverige ska lämna Finansinspektionen de upplysningar om sin verksamhet och därmed sammanhängande omständigheter som inspektionen begär. Härutöver får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om vilka upplysningar som dessa företag ska lämna till Finansinspektionen. Motsvarande bestämmelser som de i lagen om bank- och finansieringsrörelse finns i 23 kap. 2 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden. De krav som följer av artikel 110.3 bör kunna tillgodoses genom dessa regler.

De ändringar som gjorts i kreditinstitutsdirektivet bedöms rymmas inom befintlig lagreglering.

6.1.5 Ändrade villkor för beräkning av stora exponeringar

Regeringens förslag: Värdet av ett instituts exponering gentemot en kund som är ett institut eller en grupp av kunder med inbördes anknytning som inbegriper ett eller flera institut får inte överstiga det högsta beloppet av 25 procent av institutets kapitalbas eller 150 miljoner euro. Summan av exponeringsvärdena gentemot alla kunder med inbördes anknytning som inte utgör institut får heller inte överstiga 25 procent av institutets kapitalbas.

Överstiger beloppet på 150 miljoner euro 25 procent av institutets kapitalbas ska värdet på exponeringen inte överstiga ett av institutet

bestämt gränsvärde. Ett sådant gränsvärde får inte överstiga 100 procent av institutets kapitalbas.

Om beloppet på 150 miljoner euro är tillämpligt får Finansinspektionen i varje enskilt fall beslutat att gränsvärdet på 100 procent får överskridas.

Regeln om att ett det sammanlagda värdet av ett kreditinstituts stora exponeringar inte får överstiga 800 procent av institutets kapitalbas tas bort.

Promemorians förslag: I promemorian har förslaget om att Finansinspektionen får fatta beslut om att gränsvärdet på 100 procent får överskridas placerats i 7 kap. 6 § kapitaltäckningslagen som reglerar gränsvärden för stora exponeringar. Regeringen har placerat bestämmelsen i 10 kap. 15 § kapitaltäckningslagen som bl.a. reglerar situationen att gränsvärdena för stora exponeringar överskridits. I övrigt stämmer promemorians förslag överens med regeringens förslag.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. *Finansinspektionen* avstyrker förslaget att inspektionen ska kunna besluta om att gränsvärdet på 100 procent av institutets kapitalbas ska få överskridas. Inspektionen anser att exponeringar mot ett institut ska uppgå till maximalt 100 procent av kapitalbasen och att möjligheten som idag finns att ansöka om viss tid under vilken allt för stora exponeringar ska sänkas till tillåtna gränsvärden är tillräcklig för att hantera oförutsedda händelser som innebär att institut får tillfälligt otillåtet stora exponeringar. Om bestämmelsen ändå tas in i lag anser inspektionen att tillstånd bara ska få ges om det föreligger synnerliga skäl och att närmare vägledning ges om i vilka situationer tillstånd kan beviljas.

Ändringsdirektivets innehåll: Ändringar görs i kreditinstitutets artikel 111 som reglerar hur stora institutens exponeringar får vara. Huvudregeln att ett kreditinstitut inte får ådra sig exponeringar mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning vars värde överstiger 25 procent av kreditinstitutets kapitalbas kvarstår. Emellertid ändras reglerna i de fall då kunden är ett institut eller om en grupp av kunder med inbördes anknytning inbegriper ett eller flera institut. I dessa fall ska exponeringsvärdet inte överstiga det högsta beloppet av antingen 25 procent av kreditinstitutets kapitalbas eller 150 miljoner euro, förutsatt att summan av exponeringsvärdena, efter det att hänsyn tagits till regler om kreditriskreducering, gentemot alla kunder med inbördes anknytning som inte utgör institut inte överstiger 25 procent av kreditinstitutets kapitalbas. Om beloppet på 150 miljoner euro överstiger 25 procent av kreditinstitutets kapitalbas, ska värdet på exponeringen, efter det att hänsyn tagits till kreditriskreducering, inte överstiga ett rimligt gränsvärde i förhållande till kreditinstitutets kapitalbas. Detta gränsvärde ska fastställas av kreditinstitutet och vara förenligt med de riktlinjer och förfaranden för att bemöta och kontrollera koncentrationsrisker som följer av bilaga V punkten 7. Gränsvärdet får inte överstiga 100 procent av kreditinstitutets kapitalbas. Medlemsstaterna får fastställa ett lägre tröskelvärde än 150 miljoner euro och ska om så sker informera EU-kommissionen om detta.

Ändringarna innebär därmed att den befintliga artikel 111.2 upphör. Den anger att när en kund eller grupp av kunder med inbördes anknytning är moderföretag eller dotterföretag till kreditinstitutet eller ett eller flera syskonföretag, ska den procentsats som anges i punkt 1 minskas till 20 procent samt att medlemsstaterna får undanta exponeringar gentemot sådana kunder från 20-procentgränsen om de föreskriver särskild övervakning av sådana exponeringar genom andra åtgärder eller förfaranden.

Därtill utgår artikel 111.3 som anger att det sammanlagda värdet av ett kreditinstituts stora exponeringar inte får överstiga 800 procent av institutets kapitalbas.

Vidare ändras artikel 111.4 som anger villkor vid överträdelse av den föreskrivna gränsen i artikel 111.1 bl.a. med anledning av att en alternativ beloppsgräns lagts till artikel 111.1. Det nya tillägget anger att om beloppet på 150 miljoner euro enligt 111.1 är tillämpligt, får de behöriga myndigheterna genom beslut i varje enskilt fall tillåta att gränsen på 100 procent i förhållande till kreditinstitutets kapitalbas överskrids.

Skälen till regeringens förslag: Av 7 kap 3 § kapitaltäckningslagen framgår hur ett institut ska begränsa sina exponeringar mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning. Eftersom de gränsvärden som framgår av bestämmelsen i kapitaltäckningslagen har ändrats genom den nya lydelsen av artikel 111 i kreditinstitutsdirektivet behöver bestämmelsen anpassas till den nya lydelsen av direktivtexten.

Av 10 kap. 15 § kapitaltäckningslagen följer krav på att institut fortlöpande ska rapportera stora exponeringar till Finansinspektionen. Av bestämmelsen följer också att om något av gränsvärdena i 7 kap. överskrids får inspektionen besluta om viss tid inom vilken exponeringarna ska vara sänkta till de tillåtna gränsvärdena. Även denna bestämmelse behöver anpassas till den nya lydelsen av direktivtexten. Den anpassning som bör göras är att i bestämmelsen ta in en regel som anger att om beloppet på 150 miljoner euro är tillämpligt får Finansinspektionen i varje enskilt fall beslutat att gränsvärdet på 100 procent får överskridas.

Regeringen bedömer att bestämmelsen om den alternativa kvantitativa exponeringsbegränsningen på 150 miljoner euro och 100 procent av kapitalbasen har införts i CRD för att mildra den oproportionerliga inverkan som övriga ändringar i reglerna om gränsvärden för stora exponeringar kan få för mindre institut. Möjligheten för Finansinspektionen att fatta beslut om att gränsvärdet på 100 procent av kapitalbasen kan få överskridas är en del av den bestämmelsen och i svensk rätt i enlighet med direktivet. Att som *Finansinspektionen* föreslår avstå från att ta in regeln i svensk rätt eller kvalificera tillämpningen på annat sätt än i direktivet skulle enligt regeringens mening leda till ett felaktigt genomförande av bestämmelsen. I vilka situationer ett beslut ska kunna fattas överlämnas till rättstillämpningen.

Härutöver bör kapitaltäckningslagens 7 kap. 5 § första stycke tas bort eftersom regeln om att det sammanlagda värdet av ett instituts stora exponeringar inte får överstiga 800 procent utgår ur kreditinstitutsdirektivet. Även hänvisningen till 5 § i kapitaltäckningslagens 7 kap. 8 § bör då naturligtvis utgå.

6.1.6 Kreditriskskydd

Regeringens bedömning: Ändringarna i kreditinstitutsdirektivet avseende kreditriskskydd ryms inom befintlig lagreglering.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: I 2006 års kreditinstitutsdirektiv infördes möjligheten för kreditinstitut att när det uppskattar storleken på sina exponeringar i vissa fall få möjlighet att ta hänsyn till befintliga kreditriskskydd eller att bestämma värdet inom ramen för internmetoden. För att kreditriskskydd (förbetalt eller obetalt) ska kunna beaktas måste dock de förutsättningar som gäller för riskreducering enligt artiklarna 90–93 i kreditinstitutsdirektivet och för beräkningar av riskvägda exponeringsbelopp enligt artiklarna 78–83 vara uppfyllda. För ett institut som använder den avancerade internmetoden får förbetalt kreditriskskydd erkännas bara om de relevanta kraven i artiklarna 84–89 är uppfyllda.

Ändringsdirektivet innebär att artikel 112.2 i kreditinstitutsdirektivet ändras, vilken anger förutsättningar för att kreditriskskydd ska kunna erkännas. Den nya lydelsen innebär att den sista bisatsen tas bort som anger att villkoren gäller för beräkningen av riskvägda exponeringsbelopp enligt schablonmetoden såsom anges i artiklarna 78–83.

Ändringsdirektivet anger därtill att en ny punkt 4 läggs till artikel 112 i kreditinstitutsdirektivet. Den nya punkten 4 anger att med avseende på tillämpningen av detta avsnitt ska ett kreditinstitut inte ta hänsyn till den säkerhet som avses i punkterna 20–22 i del 1 i bilaga VIII, med mindre än att det tillåts enligt artikel 115, där bilaga VIII del 1 anger godtagbarhet för kreditriskreducering.

Artikel 117 i kreditinstitutsdirektivet anger de särskilda villkor som medlemsstater får behandla en exponering på när denna garanteras av en tredje part eller genom säkerhet i form av värdepapper utgivna av en tredje part på de villkor som anges i artikel 113.3 o.

Befintlig reglering ändras genom att hela punkten 117.1 ersätts liksom inledningen på 117.2. Ändringarna medför främst att artikeln riktar sig mot kreditinstitut i stället för till medlemsstaterna och att tillägg görs i villkoren om att dessa endast får tillämpas om det innebär en motsvarande eller lägre riskvikt jämfört med riskvikten för den osäkrade exponeringen gentemot kunden enligt schablonmetoden.

Skälen för regeringens bedömning: Vid införande av kreditinstitutsdirektivet gjordes bedömningen att artikel 112.2 om kreditriskskydd skulle regleras genom föreskrifter meddelade av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Det saknas skäl att här göra en annan bedömning än den som gjordes vid införandet av kreditinstitutsdirektivet.

Artikel 117 i kreditinstitutsdirektivet har genomförts i svensk rätt genom 7 kap. 6 § andra stycket kapitaltäckningslagen. Av det stycket framgår att andra poster än de som anges i paragrafens första stycke får helt eller delvis undantas vid beräkningen av stora exponeringar om

kreditrisken är låg. Härutöver har Finansinspektionen möjlighet att meddela föreskrifter avseende vilka poster som helt eller delvis får undantas vid beräkningen av ett instituts stora exponeringar enligt 7 kap. 6 § kapitaltäckningslagen. De ändringar som gjorts i kreditinstitutsdirektivets artikel 117 bedöms rymmas inom befintlig svensk reglering. Någon lagstiftningsåtgärd anses därför inte nödvändig.

6.1.7 Undantag från regler om stora exponeringar

Regeringens bedömning: Ändringarna i kreditinstitutsdirektivet av undantagen från reglerna om stora exponeringar rymms inom befintlig lagreglering.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran. *Finansinspektionen* anser att bemyndigandet i 13 kap. 1 § första stycket 30 i kapitaltäckningslagen ska gälla för 7 kap. 6 § första stycket punkten 3 istället för punkten 5. Inspektionen anser också att det är otydligt vad som menas med begreppet ”post” i 7 kap. 6 § första stycket 4 kapitaltäckningslagen.

Ändringsdirektivets innehåll: Kreditinstitutsdirektivet medger tillämpning av vissa undantag från regeln om stora exponeringar som anges i artikel 111. Undantagsvillkoren anges i artikel 113 och innebär enligt artikel 113.1 att medlemsstaterna får sätta lägre gränser än de som anges i artikel 111, och enligt artikel 113.2 att medlemsstaterna från tillämpningen av artikel 111.1–3 helt eller delvis får undanta exponeringar gentemot kreditinstitutets moderföretag, syskonföretag eller egna dotterföretag under förutsättning att dessa företag omfattas av sådan gruppbaserad tillsyn som kreditinstitutet självt är underkastat enligt direktivet eller av motsvarande regler i tredje land. Därtill anges under artikel 113.3 att medlemsstaterna får helt eller delvis undanta de exponeringar som anges under led a) till t) i artikel 113.3 från tillämpningen av artikel 111.

Ändringsdirektivet innebär att flera ändringar görs i de regler som styr villkoren för undantag. Ändringarna i artikel 113 innebär främst att en skillnad görs mellan de underpunkter som ska undantas från tillämpning av artikel 111.1 och de underpunkter som medlemsstaterna får helt eller delvis undanta från tillämpningen av samma artikel. Ändringarna innebär att villkoren enligt 113.1 och 113.2 utgår och att en reviderad artikel 113.3 anger de exponeringar som ska undantas från tillämpning av artikel 111.1 och att en ny artikel 113.4 anger de exponeringar som medlemsstaterna helt eller delvis får undanta från tillämpning av artikel 111.1.

Den nya punkten 4 innehåller leden a) till j) där led f) särskilt påverkar villkoren för svenska banker genom att undantag ges under vissa förhållanden för exponeringar som inte är angivna i en ”viktig handelsvaluta”. Regeln finns bl.a. för att kreditinstitut som är verksamma i mindre valutaområden inte ska behöva söka sig utomlands och drabbas av växlingskostnader då antalet motparter inom samma valutaområde är

begränsat. Utan undantaget skulle det råda olika konkurrensvillkor för kreditinstitut verksamma inom euroområdet och de verksamma i andra EU-länder.

De delvis skärpta kraven syftar till att skapa en mer enhetlig tillämpning av undantagsreglerna inom EU och på så vis erhålla mer jämlika konkurrensvillkor och underlätta för internationell jämförbarhet och gränsöverskridande tillsyn.

Skälen för regeringens bedömning: Kreditinstitutsdirektivets artikel 113 har genomförts i svensk rätt genom 7 kap. 6 § första stycket 3 och andra stycket kapitaltäckningslagen samt föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. Ändringarna i kreditinstitutsdirektivets artikel 113 bedöms rymmas inom befintlig svensk reglering, någon lagstiftningsåtgärd anses därför inte nödvändig.

Finansinspektionen anser att det i 7 kap. 6 § 1 första stycket kapitaltäckningslagen är otydligt vad som avses med begreppet ”post”. Bestämmelsen infördes vid genomförandet av 2006 års kapitaltäckningsdirektiv. Innehållet i begreppet motsvarar närmast det i 5 kap. 4 § och 6 kap. 10 § i 1994 års kapitaltäckningslag (prop. 1994/95:50 s. 314 f och 320, prop. 1995/96:62 s. 46 f, prop. 1999/2000:94 s. 64 och prop. 2005/06:45 s. 244).

6.1.8 Beräkning av exponeringsvärde

Regeringens förslag: Ändringarna i kreditinstitutsdirektivet bedöms rymmas inom befintlig lagreglering.

Promemorians bedömning: Överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Kreditinstitutsdirektivets villkor enligt artikel 114 för beräkning av exponeringsvärdet ändras genom CRD II.

Ändringarna i artikel 114.1 innebär bl.a. att regleringen riktas mot kreditinstitut i stället för medlemsstater. Därtill utgår befintlig hänvisning till att den angivna beräkningsmetoden är ett alternativ till att helt eller delvis bevilja sådana undantag som anges i artikel 113.3 f–h och 113.3 o om att kreditinstitut kan tillåtas använda ett värde som är lägre än värdet på exponeringen, men inte lägre än summan av de fullständigt justerade exponeringsvärdena, för sina exponeringar mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning.

Ändringar i artikel 114.2 är dels följdändring av att artikel 114.1 ändras, dels ett nytt tillägg som innebär att en valmöjlighet att tillämpa villkor enligt artikel 117.1 b läggs till artikeln.

Ändringar i artikel 114.3 är främst följdändring av den nya 114.2.

Enligt ändringsdirektivet utgår befintlig 114.4 som anger att när effekterna av säkerheter beaktas enligt punkterna 1 eller 2 i artikel 114, får medlemsstaterna behandla varje täckt del av exponeringen som om den gäller emittenten av säkerheten och inte kunden. Av artikel 117.1 följer att när en exponering gentemot en kund är garanterad av tredje part eller när det finns säkerhet i form av värdepapper utgivna av en tredje

part får ett kreditinstitut under vissa förutsättningar behandla de delar av exponeringen som är garanterade eller för vilka det finns en säkerhet som om de gällde mot garantigivaren eller den som ställt säkerheten.

Skälen för regeringens bedömning: Kreditinstitutsdirektivets artikel 114 har genomförts i svensk rätt genom 7 kap. 7 § kapitaltäckningslagen och föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. Av paragrafens andra stycke framgår att om ett institut utnyttjar möjligheten att uppskatta en exponerings värde, med stöd av internmetoden eller med beaktande av ett kreditriskskydds riskreducerande effekter, under de förutsättningar som följer av föreskrifter meddelade av Finansinspektionen, ska den del av exponeringen som täcks av en säkerhet behandlas som en exponering mot emittenten av säkerheten och inte mot kunden. De ändringar och den omstrukturering som görs i kreditinstitutsdirektivet bedöms rymmas inom befintlig reglering. Någon lagstiftningsåtgärd är därför inte nödvändig.

6.1.9 Riskviktning av vissa exponeringar

Regeringens bedömning: Ändringarna i kreditinstitutsdirektivet avseende riskviktning av vissa exponeringar rymms inom befintlig lagreglering.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran. *Finansinspektionen* anser att skälen behöver formuleras om då de felaktigt kan tolkas som om det är möjligt för institut att göra en egen bedömning av vilka poster som får undantas.

Ändringsdirektivets innehåll: Enligt nuvarande artikel 115 och 116 i kreditinstitutsdirektivet får kreditinstitut riskvikta tillgångsposter mot regionala och lokala självstyrelseorgan (kommuner och landsting) och myndigheter till 20 procent eller 0 procent beroende på vilken av dessa riskvikter som exponeringarna har enligt schablonmetoden.

Andra exponeringar mot eller garanterade av sådana självstyrelseorgan och myndigheter får också ges någon av dessa riskvikter. Det innebär att riskvikten då blir densamma som den riskvikt skulder mot sådana organ och myndigheter har enligt schablonmetoden. Enligt artikel 115.2 och 116 får dessutom vissa exponeringar mot institut ges riskvikten 20 procent.

Ändringsdirektivet medför att artikel 115 helt ersätts och att artikel 116 utgår. Den nya artikel 115 innehåller bestämmelser om under vilka förutsättningar värdet på exponeringar som avser bostadsfastigheter respektive kommersiella fastigheter bör minskas.

Skälen för regeringens bedömning: Av 7 kap. 6 § framgår vilka exponeringar instituten helt eller delvis ska undanta vid beräkning av sina exponeringar. De poster som räknas upp i första stycket ska avräknas helt. Enligt andra stycket är det vidare möjligt att helt eller delvis undanta ytterligare poster om kreditrisken är låg. Vilka poster som avses preciseras i Finansinspektionens föreskrifter. Således finns det inom gällande rätt möjlighet att föreskriva om när institut får reducera

exponeringar mot tillgångsposter som avser bostadsfastigheter och kommersiella fastigheter. Någon lagstiftningsåtgärd behövs således inte.

6.2 Värdepapperisering

Inledning

Värdepapperisering innebär i den enklaste formen att ett företag (originator) skiljer av en grupp av tillgångar och de intäkter som flyter in från dessa från företagets övriga tillgångar. Originatorn överläter därefter tillgångarna till ett specialföretag som enbart äger dessa tillgångar och emitterar obligationer för att finansiera förvärvet. Specialföretaget förmedlar också till investerarna de betalningsflöden som tillgångarna genererar.

Något förenklat möjliggör kreditinstitutsdirektivets nuvarande bestämmelser rörande värdepapperisering för en originator, som i samband med värdepapperiseringen har överfört en betydande kreditrisk till tredje part, att från beräkningen av sina riskvägda exponeringsbelopp undanta de exponeringar som har värdepapperiserats.

De senaste årens finansiella kris har visat på brister i den nuvarande regleringen av värdepapperiseringar. Vid traditionell kreditgivning finns det ett uppenbart incitament för kreditgivaren att kontrollera och övervaka sina lämnade krediter, eftersom kreditgivaren behåller den risk som uppstår vid kreditgivningen. När krediter värdepapperiseras riskerar detta incitament att försvagas eftersom kreditrisken i dessa fall kan överföras till en tredje part – den som investerar i värdepapperiseringen. En sådan försvagning av kreditgivarens incitament att kontrollera riskerna i sin kreditgivning riskerar att i förlängningen leda till en försämrad kreditkvalitet.

Dessutom har erfarenheterna från finanskrisen visat att investeringar i värdepapperiseringar har skett utan att tillräcklig kunskap om de risker som varit förknippade med investeringen har förelegat.

6.2.1 Investeringar i värdepapperiseringar

Regeringens förslag: Ett kreditinstitut får exponera sig mot en värdepapperisering bara om originatorn, det medverkande institutet eller den ursprungliga långivaren meddelat kreditinstitutet att ett ekonomiskt intresse kommer att behållas i värdepapperiseringen. Beräkning av det ekonomiska intresset får i vissa fall göras på gruppnivå.

Ett kreditinstitut ska innan det investerar i en värdepapperisering noggrant undersöka värdepapperiseringen och dess underliggande exponeringar. Därefter ska kreditinstitutet fortlöpande övervaka utvecklingen av värdepapperiseringspositionen.

Medverkande kreditinstitut och kreditinstitut som är originator ska tillämpa samma kriterier för kreditgivning på exponeringar som ska

värdepapperiseras som de tillämpar på exponeringar som utgör egna positioner.

Investerare och framtida investerare ska ges tillgång till all relevant information om en värdepapperisering.

Finansinspektionen ska i vissa fall kunna besluta om extra riskvikt för ett kreditinstituts relevanta värdepapperiseringspositioner.

Vid perioder av allmänna likviditetsstörningar på marknaden ska Finansinspektionen tillfälligt kunna upphäva kravet på behållande av ekonomiskt intresse.

Ett flertal nya bemyndiganden ska införas.

Promemorians förslag omfattar institut, dvs. kreditinstitut och värdepappersbolag. Regeringens förslag omfattar bara kreditinstitut. I promemorian föreslås att ett institut ska få *investera* i en värdepapperisering om ett ekonomiskt intresse behålls i värdepapperiseringen. Regeringen föreslår att ett kreditinstitut ska få *exponera* sig mot en värdepapperisering om ett ekonomiskt intresse behålls i värdepapperiseringen. I övrigt stämmer promemorians förslag i huvudsak överens med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. *Riksbanken* har inget att invända mot den valda lösningen av genomförande av artikel 122a men menar att det inte kan uteslutas att reglerna får effekten att institut och andra företag som värdepapperiserar väljer att emittera till andra delar av marknaden än de som omfattas av investeringsbegränsningarna. Vidare anser Riksbanken att den föreslagna 7a kap. 1 § kapitaltäckningslagen bör gälla för alla exponeringar mot en värdepapperisering och att förslaget till 7a kap. 7 § kapitaltäckningslagen behöver förtydligas så att det framgår att regeln gäller bara för det institut som missköter sig och för de värdepapperiseringspositioner som påverkas. Riksbanken tycker att det bör införas en uttrycklig bestämmelse om att Finansinspektionen ska samråda med Riksbanken innan åtgärder vidtas vid perioder av allvarlig likviditetsstörning och att synpunkter från ESRB och EBA också kan behöva beaktas. Införs inte en sådan bestämmelse anser Riksbanken att det bör ges ytterligare vägledning om när bestämmelsen är avsedd att tillämpas. *Finansinspektionen* ser gärna att det tydliggörs att reglerna enligt föreslagna 7a kap. gäller både för kreditinstitut och värdepappersbolag, om det är avsikten. Vidare noterar inspektionen att artikel 122a.3 inte föreslås genomföras i lag och att det inte heller föreslås något bemyndigande att införa artikeln genom föreskrift.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet tillförs kapitel 2 i kreditinstitutsdirektivet om tekniska instrument för tillsyn ett nytt avsnitt 7 om exponeringar mot överförda kreditrisker. I det följande beskrivs innehållet i det nya avsnittet.

Kravet på att behålla viss kreditrisk

Genom ändringsdirektivet införs en ny artikel 122a.1 som anger att en förutsättning för att ett kreditinstitut ska kunna investera i en värdepapperisering, är att originatorn, ett medverkande kreditinstitut eller

den ursprunglige långgivaren uttryckligen har meddelat investeraren att ett väsentligt ekonomiskt intresse som nettoberäknat aldrig understiger 5 procent kommer att behållas i värdepapperiseringen. Härigenom säkerställs att å ena sidan investeraren och å andra sidan originatorn, ett medverkande kreditinstitut eller den ursprunglige långgivaren får ett gemensamt intresse av att kontrollera riskerna i exponeringen.

Med att behålla ett ekonomiskt intresse netto avses enligt ändringsdirektivet något av följande:

- att behålla minst 5 procent av det nominella värdet av varje tranch som sålts eller överförs till investerarna,

- att vid värdepapperisering av rullande exponeringar, behålla originatorns andel på minst 5 procent av det nominella värdet av de värdepapperiserade exponeringarna,

- att behålla slumpvis utvalda exponeringar som motsvarar minst 5 procent av det nominella värdet av de värdepapperiserade exponeringarna, och som skulle ha värdepapperiserats i den aktuella transaktionen, förutsatt att antalet potentiella värdepapperiserade exponeringar ursprungligen inte understiger 100, eller

- att behålla den tranch som är i första förlustläge och, om så är nödvändigt, andra trancher som har samma eller högre riskprofil än de som överförs eller sålts till investerare, och som inte har kortare löptid än de som överförs eller sålts till investerare, så att det som behålls totalt motsvarar minst 5 procent av det nominella värdet av de värdepapperiserade exponeringarna.

Kravet på att behålla ett ekonomiskt intresse ska inte tillämpas mer än en gång för varje given värdepapperisering.

Behållande av ekonomiskt intresse på gruppnivå

Av ändringsdirektivets artikel 122a.2 framgår att när ett moderkreditinstitut inom EU, ett finansiellt holdingbolag inom EU eller ett av dess dotterbolag i egenskap av originator eller medverkande kreditinstitut värdepapperiserar exponeringar från flera kreditinstitut, värdepappersföretag eller andra finansinstitut som omfattas av gruppbaserad tillsyn kan kravet i punkt 1 uppfyllas på grundval av det konsoliderade läget för det närstående moderkreditinstitutet inom EU eller det finansiella holdingbolaget inom EU. Denna punkt är tillämplig endast om de kreditinstitut, värdepappersföretag eller finansinstitut som gav upphov till de värdepapperiserade exponeringarna själva har åtagit sig att följa de krav som anges i punkt 6 i artikeln och i god tid till originatorn eller det medverkande kreditinstitutet och till moderkreditinstitutet inom EU eller det finansiella holdingföretaget inom EU överlämnar de uppgifter som behövs för att uppfylla kraven i artikel 122a.7.

Undantag från kravet på att behålla ekonomiskt intresse

Av artikel 122a.3 följer att undantag från kravet på att behålla ett ekonomiskt intresse kan göras när de värdepapperiserade exponeringarna t.ex. är fordringar som är garanterade av nationella regeringar,

centralbanker eller offentliga organ. Vidare undantas under vissa förutsättningar transaktioner som grundar sig på ett klart, transparent och allmänt tillgängligt index samt syndikerade lån, förvärvade fordringar eller kreditwappar när dessa inte används för att paketera eller säkra en värdepapperisering som omfattas av artikel 122a.1.

Kravet på undersökning (due diligence)

Utöver att säkerställa incitamenten för aktörerna inblandade i en investering i en värdepapperisering sammanfaller, innehåller ändringsdirektivet även bestämmelser som syftar till att förbättra riskhanteringen hos de investerare som ska ta, eller har tagit, positioner i en värdepapperisering.

Innan ett kreditinstitut investerar i en värdepapperiseringsposition ska institutet enligt artikel 122a.4 för de behöriga myndigheterna kunna redovisa att man har en heltäckande och grundlig förståelse för investeringen och har tillämpat ett förfarande som lämpar sig för positioner i och utanför handelslagret. Förfarandet ska stå i proportion till riskprofilen i de olika investeringarna och vara inriktat på att analysera och registrera bl.a. den information som meddelats om behållande av ett ekonomiskt intresse, den enskilda värdepapperiseringspositionens riskegenskaper och riskegenskaperna hos värdepapperiseringspositionens underliggande exponeringar.

Ett investerande kreditinstitut ska regelbundet utföra egna stresstester som lämpar sig för värdepapperiseringspositionerna. Kreditinstitutet kan i samband med detta använda sig av modeller som utvecklats av ett externt ratinginstitut om kreditinstitutet på anmodan kan visa att de grundligt satt sig in i modellernas metoder, antaganden och resultat.

Härigenom ska säkerställas att investerarna har en förståelse för den produkt som de avser att investera i. Att kreditinstitutet uppfyller detta krav ska vid behov även kunna redovisas efter att investeringen har skett.

Enligt artikel 122a.5 i kreditinstitutsdirektivet ska ett kreditinstitut som tar position i en värdepapperisering införa formella förfaranden för att löpande och i rätt tid övervaka information om utvecklingen av sina värdepapperiseringspositioners underliggande exponeringar. Kreditinstitutet ska dessutom ha en grundlig förståelse för alla strukturella drag hos värdepapperiseringen som skulle kunna ha en väsentlig inverkan på resultatet av exponeringarna mot värdepapperiseringstransaktionen.

Dessa krav på ett investerande kreditinstitut får anses utgöra en specificering av de allmänna skyldigheter för kreditinstitut som följer av artikel 22 i kreditinstitutsdirektivet som föreskriver att kreditinstitut ska ha effektiva metoder för att övervaka och rapportera de risker som det är eller skulle kunna bli exponerat för.

Övriga krav på originator och medverkande kreditinstitut

Enligt artikel 122a.6 i kreditinstitutsdirektivet ska medverkande kreditinstitut och kreditinstitut som är originatorer tillämpa samma kriterier för kreditgivning som de enligt kreditinstitutsdirektivet tillämpar

på exponeringar som avses utgöra egna positioner. Om så inte sker ges inte kreditinstitutet tillåtelse att utesluta de värdepapperiserade exponeringarna från beräkningen av sitt kapitalkrav enligt kreditinstitutsdirektivet.

Av artikel 122a.7 följer en skyldighet att upplysa investerare om nivån på det behållna ekonomiska intresset enligt artikel 122a.1. Vidare ska de säkerställa att framtida investerare har lätt och snabb tillgång till alla i sak relevanta uppgifter om kreditkvaliteten på och resultatutvecklingen för de enskilda underliggande exponeringarna, kassaflödena och säkerheterna för en värdepapperiseringsexponering samt sådan information som är nödvändig för att utföra heltäckande och väl underbyggda stresstester på kassaflöden och värden på säkerheter för de underliggande exponeringarna.

Beslut om förhöjd riskvikt

Om kraven på undersökning (due diligence) enligt artikel 122a.4, informationsgivning enligt artikel 122a.7 eller förfaranden för övervakning av de underliggande exponeringarna enligt artikel 122a.5 i något väsentligt hänseende inte är uppfyllda på grund av kreditinstitutets försumlighet eller underlåtelse ska enligt artikel 122a.5 tredje stycket medlemsstaterna se till att de behöriga myndigheterna fastställer en extra riskvikt för värdepapperiseringspositionerna.

Beslut att tillfälligt upphäva kraven enligt artikel 122a.1 och 122a.2

Som en säkerhetsventil ges de behöriga myndigheterna enligt artikel 122a.8 en rätt att tillfälligt upphäva de krav som anges i artikel 122a.1 och 122a.2 under perioder av allmänna likviditetsstörningar på marknaden, eftersom reglerna i sådana situationer kan vara omöjliga att tillämpa utan att det ytterligare skadar det finansiella systemet.

Övergångsbestämmelser

Enligt artikel 122a.8 ska artikel 122a.1–7 tillämpas på värdepapperiseringar som emitteras från och med den 1 januari 2011. Samma bestämmelser ska efter den 31 december 2014 tillämpas på befintliga värdepapperiseringar, om nya underliggande exponeringar har tillkommit eller ersatts efter den dagen.

Skälen för regeringens förslag: Ändringsdirektivet innebär att betydande nya kvalitativa krav ställs på de kreditinstitut som avser exponera sig mot värdepapperiseringar och på de som på ett eller annat sätt har medverkat till att värdepapperiseringen har skett.

Ändringarna i kreditinstitutsdirektivet innebär sådana förändringar att de motiverar att nya bestämmelser tas in i kapitaltäckningslagen. I likhet med lagens övriga uppbyggnad bör de nya bestämmelserna rörande värdepapperiseringar utformas som rambestämmelser, vilka preciseras genom föreskrifter som meddelas av regeringen eller den myndighet

regeringen bestämmer. I likhet med ändringsdirektivet bör lagreglerna bara omfatta kreditinstitut.

Det bör av lagen framgå att positionstagande i en värdepapperisering endast får ske om originatorn, det medverkande kreditinstitutet eller den ursprungliga långgivaren uttryckligen har meddelat investeraren att ett väsentligt ekonomiskt intresse kommer att behållas. Huruvida det av ändringsdirektivet även ska anses följa att en värdepapperisering där ett väsentligt ekonomiskt intresse inte behålls över huvud taget inte är tillåten är oklart. I denna lagrådsremiss görs bedömningen att bestämmelsen endast ska tolkas som ett förbud för kreditinstitut mot att investera i en sådan värdepapperisering, inte också som ett förbud mot att i sig genomföra värdepapperiseringen. De metoder som anges i ändringsdirektivet rörande de olika tillvägagångssätten för hur beräkning av behållande av ett ekonomiskt intresse kan ske, regleras lämpligen genom föreskrifter. Även undantag från kravet på att behålla ett ekonomiskt intresse enligt artikel 122a.3 bör regleras genom föreskrifter. Som *Finansinspektionen* påpekat bör det införas ett bemyndigande som möjliggör genomförande av artikeln genom föreskrifter. De krav på investerarens noggranna undersökningar av värdepapperiseringen och de underliggande exponeringarna som anges i artikel 122a.4 bör anges i lagen. Direktivets tämligen detaljerade bestämmelser om vilka krav som ett kreditinstitut ska uppfylla innan det tar position i en värdepapperisering bör preciseras genom föreskrifter. Genom att i lagtexten ange att ett investerande kreditinstitut ska ha en grundlig och heltäckande förståelse för investeringen, samt interna riktlinjer och instruktioner i tillräcklig omfattning, finns möjlighet att meddela föreskrifter avseende t.ex. ändringsdirektivets krav i detta avseende på att kreditinstitutet ska utföra egna stresstester.

Även ändringsdirektivets krav i artikel 122a.5 på förfaranden hos investerande kreditinstitut för att fortlöpande övervaka information om utvecklingen av sina värdepapperiseringspositioners underliggande exponeringar bör införas i lag. De närmare villkoren för vilken information som ska övervakas bör anges genom föreskrifter. I lagen bör dock även föras in en bestämmelse som ger en skyldighet för kreditinstitutet att ha en grundlig förståelse för strukturella drag hos värdepapperiseringen i den mån de skulle kunna ha en väsentlig inverkan på resultatet av exponeringen mot värdepapperiseringen.

Möjligheten att i vissa fall kunna beräkna det behållna ekonomiska intresset på gruppnivå som anges i ändringsdirektivet bör framgå av lag. I lagen bör även anges vilka krav som ska vara uppfyllda för att en sådan gruppvis beräkning av det behållna ekonomiska intresset ska vara möjlig.

Kravet på att tillämpa samma kriterier vid kreditgivning för exponeringar som ska värdepapperiseras som vid övrig kreditgivning bör införas i lagen. Detta krav på tillämpning av sunda och väldefinierade kriterier för kreditgivning gäller för kreditinstitut, oavsett om de agerar som medverkande kreditinstitut eller originator. Om inte kravet på kreditgivningens kvalitet upprätthålls ska ett kreditinstitut som är originator inte ha rätt att, i enlighet med de befintliga bestämmelserna i lagen, utesluta de värdepapperiserade exponeringarna från beräkningen av sitt kapitalkrav för kreditrisker.

Kreditinstitut har även, oavsett om de agerar som medverkande kreditinstitut eller originatorer, en skyldighet enligt ändringsdirektivet att upplysa investerare om nivån på sina åtaganden att behålla ett ekonomiskt intresse i värdepapperiseringen. Vidare ska de säkerställa att framtida investerare har tillgång till alla relevanta uppgifter om bl.a. kreditkvaliteten på och resultatutvecklingen för de enskilda underliggande exponeringarna samt kassaflödena och säkerheterna för värdepapperiseringen. De närmare villkoren för detta krav på informationslämnande bör anges i föreskrifter.

Ett beslut om extra riskvikt ska enligt ändringsdirektivet kunna fattas av de behöriga myndigheterna för det fall kraven enligt artikel 122a.4, 122a.5 eller 122a.7 i något väsentligt hänseende inte är uppfyllda. Medan kravet på informationsgivning åvilar det medverkande kreditinstitutet eller originatorn, är skyldigheten att vidta undersökningar före och under investeringen riktad mot investeraren. Av lagen bör framgå att Finansinspektionen ska besluta om extra riskvikt för ett kreditinstituts relevanta värdepapperiseringspositioner om kraven på undersökning (due diligence), informationsgivning och förfaranden för övervakning av underliggande tillgångar inte uppfylls.

I lagen bör även anges Finansinspektionens möjlighet att besluta att vid perioder av allmänna likviditetsstörningar på marknaden tillfälligt upphäva direktivets krav på att behålla ett ekonomiskt intresse och möjlighet till att beräkna kravet på gruppnivå. En sådan regel som *Riksbanken* föreslår bör inte införas. Av 7 § första stycket 3 i förordning (2009:93) med instruktion för Finansinspektionen följer en skyldighet för inspektionen att samråda med Riksbanken i vissa frågor. Denna samrådsskyldighet bedöms tillräcklig för samråd i frågor om allmänna likviditetsstörningar på marknaden. Vad gäller Riksbanken synpunkt om ESRBs och EBAs roll är det en fråga som bör hanteras på EU-nivå och inte inom ramen för detta lagstiftningsarbete.

I och med att det i kapitaltäckningslagen tas in en bestämmelse rörande förutsättningar för att värdepapperisering ska kunna ske blir det nödvändigt att i lagen också definiera begreppen ”originator” och ”medverkande kreditinstitut”. Dessa bör definieras i nära anslutning till direktivets definitioner.

6.3 Tillsyn

Inledning

Gränsöverskridande verksamhet inom den europeiska banksektorn är vanligt förekommande. Detta ställer krav på samarbete mellan de nationella tillsynsmyndigheterna inom EU. Kreditinstitutsdirektivet innehåller bestämmelser avseende tillsynssamordning mellan medlemsstaterna, bl.a. genom att den tillsynsmyndighet som är huvudansvarig för ett institut som bedriver gränsöverskridande verksamhet ges vissa befogenheter.

De senaste årens finansiella kris har visat på behovet av en förstärkt samordning mellan de nationella tillsynsmyndigheterna.

Ändringsdirektivet innehåller därför bestämmelser rörande inrättandet av tillsynskollegier, som syftar till att stärka samarbetet mellan tillsynsmyndigheter med ansvar för en gränsöverskridande bankgrupp. Vidare kan en filial som inrättats i annan medlemsstat än i vilken huvudkontoret är belägen, av tillsynsmyndigheten i värdlandet klassificeras som en betydande filial, med följd att värdlandsmyndigheten ska få tillgång till utförligare information om filialen och bankgruppen i dess helhet. Vidare ska de nationella tillsynsmyndigheterna vara skyldiga att ta hänsyn till effekter på den finansiella stabiliteten i andra medlemsstater när de fattar sina beslut. Tillsynsmyndigheterna ska även följa de riktlinjer som utarbetas av CEBS, såvida inte en avvikelse från riktlinjerna kan motiveras. I kritiska situationer inträder ett skärpt krav på informationsutbyte. Ett gemensamt beslut om lägsta nivå för det egna kapitalet på gruppnivå i ett institut med gränsöverskridande verksamhet ska kunna fattas gemensamt av berörda tillsynsmyndigheter.

6.3.1 Definitionen av institut

Regeringens bedömning: Ändringen i kreditinstitutsdirektivets artikel som definierar institut rymms inom befintlig lagreglering.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet ändras lydelsen av kreditinstitutsdirektivets artikel 4.6. Ändringen innebär att institut enligt definitionen i artikel 3.1 c i kapitalkravsdirektivet även ska vara tillämplig vad gäller avsnitt 5 i avdelning V kapitel 2 i kreditinstitutsdirektivet.

Skälen för regeringens bedömning: Artikel 4.6 i kreditinstitutsdirektivet och artikel 3.1 c i kapitalkravsdirektivet har genomförts i svensk rätt genom 1 kap. 3 § 10 kapitaltäckningslagen. Av bestämmelsen följer att med institut avses kreditinstitut och värdepappersbolag. Den nu aktuella ändringen bedöms rymmas inom befintlig svensk reglering. Ändringen i kreditinstitutsdirektivet innebär ingen ändring i sak och föranleder därför ingen lagstiftningsåtgärd. Någon lagstiftningsåtgärd anses därför inte behövas.

6.3.2 Samordnande tillsynsmyndighet

Regeringens bedömning: Införandet av begreppet samordnande tillsynsmyndighet i kreditinstitutsdirektivet rymms inom befintlig lagreglering.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inget att erinra mot bedömningen.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet införs begreppet ”samordnande tillsynsmyndighet” i kreditinstitutsdirektivet genom artikel 4.48. Med samordnande tillsynsmyndighet avses den behöriga tillsynsmyndigheten med ansvar för att utöva gruppbasead tillsyn av moderkreditinstitut inom EU och av kreditinstitut som kontrolleras av finansiella moderholdingbolag i EU.

Skälen för regeringens bedömning: Begreppet ”samordnande tillsynsmyndighet” motsvarar vad som i kreditinstitutsdirektivets artikel 129.1 anges som ”den behöriga myndighet som ansvarar för den gruppbaseade tillsynen över moderkreditinstitut inom EU och kreditinstitut som kontrolleras av finansiella moderholdingföretag inom EU”. Artikel 129.1 har i Sverige genomförts genom 10 kap. 9 § kapitaltäckningslagen vari föreskrivs att Finansinspektionen i sin tillsynsverksamhet ska samarbeta och utbyta information med utländska behöriga myndigheter i den utsträckning som följer av kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet och, 13 kap. 6 a § lagen om bank- och finansieringsrörelse vari föreskrivs att Finansinspektionen i sin tillsynsverksamhet ska samarbeta och utbyta information med utländska behöriga myndigheter i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i EU. Den nya definitionen medför ingen förändring i sak och föranleder därför ingen lagstiftningsåtgärd.

6.3.3 Den behöriga myndighetens uppgifter

Regeringens bedömning: Det utökade samarbetet mellan behöriga myndigheter inom EES som följer av ändringar i kreditinstitutsdirektivet kräver ingen lagstiftningsåtgärd. Den nya regeln i samma direktiv om att den behöriga myndigheten vid utövandet av dess allmänna uppgifter ska beakta effekten på det finansiella systemets stabilitet kräver ingen lagstiftningsåtgärd.

Promemorians bedömning: överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet får artikel 49 första stycket led a i kreditinstitutsdirektivets ny lydelse. I artikeln görs ett tillägg om att den information som lämnas ut till centralbanker inom det Europeiska centralbankssystemet eller andra organ med liknande uppgifter ska vara relevant för utövandet av deras respektive uppdrag föreskrivna i lag, inklusive bedrivandet av monetär politik och relaterade åtgärder för att tillföra likviditet, övervakning av systemen för betalningar, clearing och avveckling samt skydd av det finansiella systemets stabilitet.

Genom ändring av kreditinstitutsdirektivets artikel 129.1 a utökas uppgifterna för den behöriga myndigheten som ansvarar för den gruppbaseade tillsynen över moderkreditinstitut inom EU och kreditinstitut som kontrolleras av finansiella moderholdingföretag inom

EU (den samordnande myndigheten). Det tidigare kravet på att den samordnade myndigheten i samarbete med andra berörda myndigheter ska planera och samordna tillsynen för den verksamhet som avses i artikel 123 utökas nu till att omfatta även de verksamheter som avses i kreditinstitutsdirektivets artiklar 124 och 136, dvs. institutens metoder för att utvärdera om det interna kapitalet är tillräckligt med hänsyn till dess risknivå, myndigheternas tillsyn över dessa samt myndigheternas möjlighet att besluta om att kreditinstitut ska vidta åtgärder för det fall de inte uppfyller kraven i kreditinstitutsdirektivet.

Vidare införs i kreditinstitutsdirektivet, artikel 40.3, en regel som stadgar att en behörig myndighet i utövandet av sina allmänna uppgifter ska vara skyldig att ta hänsyn till effekten på den finansiella stabiliteten i andra medlemsstater när den fattar beslut.

Artikel 132 ändras genom att hänvisningarna i punkterna 1 d och 3 b till artikel 136 istället görs till artikel 136.1.

Skälen för regeringens bedömning: Vid genomförandet av kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet konstaterades att det inte är möjligt att i detalj föreskriva i vilka avseenden Finansinspektionen ska samarbeta med andra behöriga myndigheter. Av detta skäl infördes inte någon särskild regel avseende inspektionens ansvar för samordning och planering av tillsynen. Det ansågs dock nödvändigt att i kapitaltäckningslagen (10 kap. 9 §) och lagen om bank- och finansieringsrörelse (13 kap. 6 a §) införa regler som ålägger Finansinspektionen att samarbeta med motsvarande utländska tillsynsmyndigheter, dvs. behöriga myndigheter, och de myndigheter som ansvarar för tillsynen av försäkringsbolag i den utsträckning som följer av kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet respektive Sveriges medlemskap i EU. Vad gäller informationsutbyte och sekretess konstaterades att sekretesslagen (numera offentlighets- och sekretesslagen) inte hindrade Finansinspektionen att leva upp till de krav som direktiven ställer på både utlämnande av information till och mottagande av information från andra tillsynsmyndigheter inom EES (jfr prop. 2006/07:5 s. 348 ff).

Vad gäller utökningen av de fall då inspektionen ska samarbeta med andra berörda myndigheter avseende planering och samordning av tillsyn bedöms ändringen rymmas inom befintlig lagstiftning. Samma bedömning görs vad gäller tillägget om när information får lämnas från en behörig myndighet till en centralbank inom det Europeiska centralbankssystemet eller till liknande organ.

Införandet i kreditinstitutsdirektivet av artikel 40.3 rymms inom det uppdrag som Finansinspektionen har fått från regeringen. Av 5 § tredje stycket förordning (2009:93) med instruktion för Finansinspektionen framgår att inspektionen ska överväga om det åtgärder som myndigheten vidtar kan påverka stabiliteten i de finansiella systemen i andra länder inom det Europeiska samarbetsområdet.

6.3.4 Kritiska situationer

Regeringens förslag: Om en kritisk situation uppstår i Sverige som kan äventyra likviditeten på finansmarknaden eller stabiliteten i det

finansiella systemet i någon annan stat inom EES, ska Finansinspektionen i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information även med andra utländska myndigheter än behöriga myndigheter i den utsträckning som följer av kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet.

Riksbanken ska om den får kännedom om att en sådan kritisk situation uppstått underrätta berörda myndigheter inom EES.

Regeringens bedömning: Det utökade informationsutbytet mellan behöriga myndigheter inom EES kräver ingen lagstiftningsåtgärd.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens förslag och bedömning.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. *Riksbanken* anser att frågan om sekretess för Riksbanken och regeringen för uppgifter från andra tillsynsmyndigheter bör analyseras och att offentlighets- och sekretesslagen vid behov bör kompletteras med ytterligare sekretessbestämmelser som bedöms nödvändiga. Vidare anser Riksbanken att bestämmelsen i nya 7a kap. som föreslås i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank med fördel kan flyttas till 4 kap.

Ändringsdirektivets innehåll: När en kritisk situation uppstår inträder ett skärpt krav på informationsutbyte och samarbete mellan berörda myndigheter. I den ändrade artikel 130.1 i kreditinstitutsdirektivet anges att om det inom en bankgrupp uppstår en kritisk situation som kan sätta stabiliteten hos det finansiella systemet i fara i någon av de medlemsstater där enheter ur gruppen har auktoriserats, ska den behöriga myndigheten som ansvarar för den gruppbaseade tillsynen snarast möjligt underrätta berörda centralbanker. Den behöriga myndigheten ska också snarast möjligt underrätta det organ inom den nationella förvaltningen som ansvarar för lagstiftning om tillsyn över kreditinstitut, finansiella institut, investeringstjänster och försäkringsbolag samt personer som företräder sådana organ. Underrättelseskyldigheten tillkommer alla behöriga myndigheter som utövar gruppbasead tillsyn på någon nivå enligt artiklarna 125, 126 och 129.1 i kreditinstitutsdirektivet.

Det tidigare kravet på att i kritiska situationer underrätta bl.a. berörda centralbanker har genom ändringsdirektivet kompletterats med en skyldighet för de behöriga myndigheterna att i kritiska situationer förse dessa med all den information som är avgörande för att de ska kunna fullgöra sina uppgifter.

Vidare har definitionen av vad som bedöms utgöra en kritisk situation utvidgats till att inte bara omfatta situationer som kan sätta stabiliteten hos det finansiella systemet i fara, utan omfattar även en negativ utveckling på finansmarknaderna som kan äventyra likviditeten på marknaden.

Dessutom ska det skärpta informationsutbytet och samarbetet inträda när en kritisk situation enligt ovan uppstår i någon av de medlemsstater där en betydande filial har inrättats.

Även Riksbanken blir, i egenskap av centralbank i det Europeiska centralbankssystemet, skyldig att agera vid en kritisk situation. Enligt

den nya lydelsen av artikel 130.1 andra stycket i kreditinstitutsdirektivet ska en sådan centralbank så snart den blir medveten om en kritisk situation underrätta de behöriga myndigheter som avses i artiklarna 125 och 126, dvs. myndigheterna med ansvar för den gruppvisa tillsynen.

Vidare införs ett nytt stycke i artikel 49. Det nya stycket innebär att de behöriga myndigheterna, vid en kritisk situation enligt artikel 130.1, ska medges att lämna information till centralbanker i Europeiska centralbankssystemet om den informationen är relevant för utövandet av deras uppgifter. Även i artikel 50 läggs det till ett stycke som innebär att de behöriga myndigheterna, när det föreligger en kritisk situation enligt artikel 130.1, ska medges att lämna relevant information till det organ som inom den nationella förvaltningen ansvarar för lagstiftning om tillsyn över kreditinstitut, finansiella institut, investeringstjänster och försäkringsbolag.

I artikel 129.1 införs en ny punkt c av vilken framgår att den samordnade tillsynsmyndigheten ska planera och samordna tillsynsverksamheten i samarbetet med behöriga myndigheter och vid behov även centralbanker som en förberedelse inför och under kritiska situationer.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: När det gäller den utökade skyldigheten att utbyta information mellan behöriga myndigheter görs på de skäl som anges i avsnitt 6.3.3 bedömningen att nuvarande reglering i 10 kap. 9 § kapitaltäckningslagen och 13 kap. 6a § lagen om bank- och finansieringsrörelse uppfyller direktivets krav. Även vad som i avsnitt 6.3.3 anges beträffande sekretessen gäller i detta sammanhang.

I fråga om den utökade underrättelseskyldigheten vid kritiska situationer bedöms det dock, på samma sätt som för den redan existerande skyldigheten att samarbeta med övriga behöriga myndigheter, motiverat att i lag slå fast särskilda regler som inbegriper även skyldigheten för Finansinspektionen i förhållande till centralbanker i det Europeiska centralbankssystemet samt sådana organ i den nationella förvaltningen i andra medlemsstater som ansvarar för lagstiftning om finansiell tillsyn.

Riksbanken har efterfrågat att frågan om sekretess hos Riksbanken och regeringen för sådan uppgifter som lämnas till dessa från andra myndigheter ytterligare utreds. Vad gäller sekretess för uppgifter som lämnas till Riksbanken och regeringen i en kritisk situation kan nuvarande reglering behöva ses över. Det har dock inte varit möjligt inom ramen för detta lagstiftningsprojekt. Regeringen avser återkomma i denna fråga vid ett senare tillfälle.

I lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank bör det tas in en bestämmelse av vilken det ska framgå att också Riksbanken har en underrättelseskyldighet i förhållande till andra berörda tillsynsmyndigheter inom EES.

6.3.5 Beslut på gruppnivå om kapitalbasen

<p>Regeringens förslag: Bestämmelser tas in i kapitaltäckningslagen som klargör under vilka förutsättningar och i vilken form ett beslut</p>

fattas om institutens metoder för att utvärdera om det interna kapitalet är tillräckligt med hänsyn till dess risknivå, myndigheternas tillsyn över dessa samt myndigheternas möjlighet att besluta om förhöjda kapitalkrav.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att Finansinspektionen ska fatta ett gemensamt beslut med övriga berörda behöriga myndigheter. Regeringen föreslår att Finansinspektionen ska komma överens med övriga behöriga myndigheter om vilket beslut som bör fattas för att sedan, när inspektionen är samordnande myndighet, fatta ett beslut i enlighet med överenskommelsen. I övrigt överensstämmer promemorians förslag med regeringens förslag.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. *Finansinspektionen* anser att förslaget till 10 kap. 6a § kapitaltäckningslagen inte är helt i linje med CRD II och behöver justeras för att överensstämma med direktivet. Dessutom anser inspektionen att det blir svårt att fatta beslut om de enskilda institutens och gruppens kapitalbas tillsammans med andra länders tillsynsmyndigheter om det inte fattas ett formellt beslut om nivån på kapitalbasen för enskilda institut.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet införs artikel 129.3 i kreditinstitutsdirektivet som föreskriver att den samordnande tillsynsmyndigheten och de behöriga myndigheterna med ansvar för tillsynen av dotterföretag till ett moderkreditinstitut inom EU eller till ett finansiellt moderholdingbolag i en medlemsstat med tillämpning av artiklarna 123 och 124 gemensamt ska avgöra huruvida den konsoliderade nivån på bankgruppens kapitalbas är tillräcklig. Avgörandet ska göras med hänsyn till gruppens finansiella situation och riskprofil och den nivå på kapitalbasen som krävs för att tillämpa artikel 136.2 om förhöjt kapitalkrav i kreditinstitutsdirektivet på var och en av enheterna inom bankgruppen och på en konsoliderad grund.

Ett sådant gemensamt beslut ska enligt andra stycket fattas senast fyra månader efter det att den samordnande tillsynsmyndigheten har lämnat en rapport som innehåller en riskvärdering av gruppen i enlighet med artiklarna 123 och 124 till övriga berörda behöriga myndigheter. Om ett gemensamt beslut inte kan fattas ska den samordnande tillsynsmyndigheten, på begäran av någon av de övriga behöriga myndigheterna, eller på eget initiativ samråda med CEBS (numera EBA). Om de behöriga myndigheterna inte har fattat ett gemensamt beslut inom fyra månader ska ett beslut på gruppbasis fattas av den samordnande tillsynsmyndigheten, med vederbörligt beaktande av relevanta behöriga myndigheters bedömning av risken hos dotterföretag.

I bestämmelsens femte stycke anges att ett motsvarande beslut på individuell nivå eller på undergruppsbasis ska fattas av de behöriga myndigheter som har ansvar för tillsynen av dotterföretag till ett moderkreditinstitut inom EU eller till ett finansiellt moderholdingbolag inom EU. Vid dessa beslut ska synpunkter som framförts av den samordnande tillsynsmyndigheten beaktas.

Om CEBS (numera EBA) har tillfrågats ska alla behöriga myndigheter beakta dess råd och förklara alla eventuella betydande avvikelser från dessa råd.

Ett gemensamt beslut och varje beslut som fattas av berörda myndigheter i avsaknad av ett sådant beslut ska betraktas som slutligt och tillämpas av de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten.

Ett gemensamt beslut och varje beslut som fattas i avsaknad av ett gemensamt beslut ska uppdateras årligen. I undantagsfall kan beslutet om tillämpning av artikel 136.2 uppdateras efter att en framställan därom gjorts av en behörig myndighet som har ansvar för tillsynen av dotterföretag till ett moderkreditinstitut inom EU eller ett finansiellt moderholdingbolag inom EU om uppdatering gjorts till den samordnande myndigheten.

Skälen för regeringens förslag: Det utökade informationsutbytet och samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna som initieras genom ändringsdirektivet har kompletterats med en bestämmelse som möjliggör för berörda behöriga myndigheter att komma överens om vilket beslut som bör fattas när det gäller tillämpningen av artikel 123, 124 och 136.2 i kreditinstitutsdirektivet, dvs. om institutens metoder för att utvärdera om det interna kapitalet är tillräckligt med hänsyn till dess risknivå, myndigheternas tillsyn över dessa samt myndigheternas möjlighet att besluta om förhöjda kapitalkrav.

Den nya bestämmelsen bör dock i praktiken knappast påverka ansvarsfördelningen mellan de behöriga tillsynsmyndigheterna på gruppnivå, undergruppnivå och individuellt eftersom det beslut som den samordnande tillsynsmyndigheten fattar i avsaknad av överenskommelse mellan berörda myndigheter inte utesluter att ett beslut om tillämpningen av artiklarna 123, 124 och 136.2 i kreditinstitutsdirektivet fattas av behörig myndighet på individuell eller undergruppsnivå. Denna ordning med institut under såväl gruppbaserad som individuell tillsyn är redan i dag huvudregeln i kreditinstitutsdirektivet.

Finansinspektionen anser att det blir svårt att fatta beslut om de enskilda institutens och gruppens kapitalbas tillsammans med andra länders tillsynsmyndigheter om det inte fattas ett formellt beslut om nivån på kapitalbasen för enskilda institut. *Regeringen* anser inte att ett formellt beslut om det enskilda institutets kapitalbas är avgörande för att ett beslut om nivå på gruppens kapitalbas ska kunna fattas.

En ny bestämmelse som innebär att *Finansinspektionen* ska komma överens med övriga behöriga myndigheter om vilket beslut som bör fattas om institutens metoder för att utvärdera om det interna kapitalet är tillräckligt med hänsyn till dess risknivå, myndigheternas tillsyn över dessa samt myndigheternas möjlighet att besluta om förhöjda kapitalkrav bör således tas in i kapitaltäckningslagen. Det bör också tas in en bestämmelse som klargör under vilka förutsättningar och i vilken form ett beslut fattas. Vidare bör en bestämmelse tas in som innebär att sådana beslut som fattas av en utländsk behörig myndighet ska gälla i Sverige. Sistnämnda bestämmelse aktualiserar en tillämpning av 10 kap. 8 § regeringsformen (jfr prop. 2006/07:5 s. 338).

6.3.6 Betydande filialer

Regeringens bedömning: Införandet i kreditinstitutsdirektivet av bestämmelser om betydande filial ryms inom befintlig lagreglering.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet införs artikel 42 a i kreditinstitutsdirektivet. Enligt den nya artikeln kan den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten göra en framställan till den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten om att en filial till ett kreditinstitut ska betraktas som betydande. I de fall tillsynen bedrivs gruppvis kan framställan från den behöriga myndigheten i värdlandet göras till den samordnande tillsynsmyndigheten. Framställan ska innehålla skäl till varför filialen ska betraktas som betydande och särskilt beakta om insättningarna i filialen motsvarar en marknadsandel som överskrider 2 procent i värdmedlemsstaten, den troliga effekten av ett inställande av kreditinstitutets verksamhet på marknadslikviditeten samt på betalnings-, clearing- och avvecklingssystemen i värdmedlemsstaten och filialens storlek och betydelse vad gäller antalet kunder inom ramen för värdmedlemsstatens bank- eller finanssystem.

Enligt artikel 42a.1 tredje stycket ska de behöriga myndigheterna i hem- och värdmedlemsstat, och den samordnande tillsynsmyndigheten i de fall en sådan finns inrättad, göra allt som står i deras makt för att komma fram till ett gemensamt beslut om att betrakta en filial som betydande.

Om inget gemensamt beslut fattas inom två månader ska värdlandsmyndigheten själv fatta beslut i frågan. Vid ensidigt beslut av värdlandsmyndigheten ska hänsyn tas till alla synpunkter och invändningar från den samordnande tillsynsmyndigheten och den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten.

Av artikel 42a.2 följer att om ett beslut om att betrakta en filial som betydande har fattats, ska hemlandsmyndigheten informera värdlandsmyndigheten vid en negativ utveckling i kreditinstitutet, eller andra enheter inom en företagsgrupp, som kan få allvarliga följder för kreditinstitutet samt om betydande sanktioner och extraordinära åtgärder som de behöriga myndigheterna i enlighet med kreditinstitutsdirektivet meddelat kreditinstitutet. Vidare ska hemlandsmyndigheten tillsammans med värdlandsmyndigheten planera och samordna tillsynsverksamheten, som en förberedelse inför och under kritiska situationer.

I artikel 42a.3 i kreditinstitutsdirektivet anges att, för det fall en skyldighet att inrätta tillsynskollegier inte föreligger enligt artikel 131a, ska den behöriga myndigheten med tillsyn över ett kreditinstitut med en betydande filial i en annan medlemsstat ändå inrätta och leda ett tillsynskollegium för att underlätta det samarbete som ska ske mellan myndigheterna enligt artikel 42 och 42a.2.

Skälen för regeringens bedömning: Följden av att en filial definieras som betydande är att tillsynsmyndigheten i den medlemsstat där filialen är etablerad får rätt att från tillsynsmyndigheten i det land där institutet är

etablerat erhålla utförligare information om tillståndet i institutet samt i filialen. Om den betydande filialen utgör del av ett institut som omfattas av gruppvis tillsyn, ska värdlandsmyndigheten ges möjlighet att delta i det tillsynskollegium som ska ha inrättats (se artikel 131a i kreditinstitutdirektivet). Om något tillsynskollegium inte behöver inrättats, blir hemlandsmyndigheten vid ett beslut att betrakta filialen som betydande ändå skyldig att inrätta ett kollegium i syfte att underlätta samarbetet med värdlandsmyndigheten. Genom det formaliserade samarbetet mellan tillsynsmyndigheterna ska värdlandsmyndigheten få utökad tillgång till relevant information om institutet och den finansiella företagsgruppen.

För institutet vars filial blir klassad som betydande i en medlemsstat påverkas dock inte rapporteringsskyldigheten. Inte heller i andra avseenden påverkas institutet av ett beslut att klassa en filial som betydande. Mot bakgrund av detta framstår det inte som motiverat att i lag eller förordning föra in bestämmelser rörande betydande filialer. De nya skyldigheter och rättigheter för Finansinspektionen som följer av de nya reglerna bedöms rymmas inom befintliga bestämmelser. Dessa utgörs av 10 kap. 9 § kapitaltäckningslagen, vari föreskrivs att Finansinspektionen i sin tillsynsverksamhet ska samarbeta och utbyta information med utländska behöriga myndigheter i den utsträckning som följer av kreditinstitutdirektivet och kapitalkravsdirektivet samt 13 kap. 6 a § lagen om bank- och finansieringsrörelse vari föreskrivs att Finansinspektionen i sin tillsynsverksamhet ska samarbeta och utbyta information med utländska behöriga myndigheter i den utsträckning som följer av Sveriges medlemskap i EU.

6.3.7 Tillsynskollegier

<p>Regeringens bedömning: Införandet av bestämmelsen om tillsynskollegier i kreditinstitutdirektivet rymms inom befintlig lagreglering.</p>
--

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet införs artikel 131a i kreditinstitutdirektivet. Enligt artikel 131a.1 ska den samordnande tillsynsmyndigheten inrätta tillsynskollegier för att underlätta informationsutbyte och tillsynsplanering samt för att underlätta utförandet av direktivets krav på agerande när en kritisk situation uppstår. Vidare ska eventuell samordning och samarbete med berörda myndigheter i tredje land ske inom tillsynskollegiet när det är motiverat.

Tillsynskollegierna syftar till att ge de berörda myndigheterna ett ramverk för utbyte av information, enande om en frivillig fördelning av uppgifter och delegering av ansvarsområden, fastställande av program för tillsynsgranskning, ökad effektivitet i tillsynen, konsekvent

tillämpande av tillsynskraven och planering och samordning av tillsynsverksamhet inför och under kritiska situationer.

I ändringsdirektivet anges att de behöriga myndigheter som deltar i tillsynskollegierna ska ha ett nära samarbete och att direktivets krav på konfidentialitet inte får påverka att de utbyter konfidentiell information inom tillsynskollegiet. Tillsynskollegiernas inrättande och funktion får inte påverka de behöriga myndigheternas rättigheter och skyldigheter enligt kreditinstitutsdirektivet.

I artikel 131a.2 anges bl.a. vilka myndigheter som kan delta i tillsynskollegierna. I samma bestämmelse anges att det är den samordnande tillsynsmyndigheten som ska leda kollegiets sammanträden och besluta vilka behöriga myndigheter som får delta i ett visst kollegiesammanträde eller en viss aktivitet. Det åvilar den samordnande tillsynsmyndigheten att ge alla kollegieledamöter full information om de åtgärder som vidtagits till följd av dessa möten. Den samordnande tillsynsmyndighetens beslut ska, i enlighet med kreditinstitutsdirektivets artikel 40.3, särskilt ta hänsyn till den potentiella effekten för stabiliteten i det finansiella systemet i berörda medlemsstater. Slutligen ska den samordnande tillsynsmyndigheten informera CEBS om verksamheten i kollegiet och meddela all information som är särskilt relevant till den kommittén för att uppnå samstämmighet i tillsynen.

Skälen för regeringens bedömning: I fråga om samarbetet mellan behöriga myndigheter inom EES bedöms den verksamhet som ska bedrivas inom ramen för tillsynskollegierna vara av sådan art att de ryms inom den befintliga skyldigheten för Finansinspektionen att, enligt kapitaltäckningslagen (10 kap. 9 §) och lagen om bank- och finansieringsrörelse (13 kap. 6 a §), samarbeta och utbyta information med andra behöriga myndigheter i den utsträckning som följer av kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet.

Vid införlivandet av kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet gjordes bedömningen att de regler som infördes i svensk rätt avseende samarbete och utbyte av information inte utesluter samarbete med tillsynsmyndigheter i tredje land, dock med beaktande av nationella sekretessregler. Av detta skäl avstods från att införa en allmän regel som ålägger Finansinspektionen att samarbeta med utländska tillsynsmyndigheter (jfr prop. 2006/07:5 s. 349 ff). Vad gäller den nya regeln i artikel 131a.1 att Finansinspektionen, i egenskap av samordnande myndighet, ska tillse att samordning och samarbete i tillsynskollegier sker med tillsynsmyndigheter i tredjeländer görs här bedömningen att sådant samarbete och sådan samordning kan komma till stånd inom ramen för gällande rätt. Någon lagstiftningsåtgärd är därför inte nödvändig.

6.4 Kapitalbasen

Inledning

Den nuvarande regleringen i kreditinstitutsdirektivet bygger på en uppdelning av kapitalbasen mellan primärt och supplementärt kapital.

Hybridkapital har hittills inte reglerats i kreditinstitutsdirektivet, men har bland ett flertal medlemsstater, däribland Sverige, kommit att under vissa villkor räknas in i kreditinstitutens primärkapital. Ändringsdirektivet innebär att hybridkapital regleras på EU-nivå och under vissa villkor tillåts räknas in i primärkapitalet, vilket får anses utgöra en kodifiering av regelverket såsom det har tolkats inom Baselkommittén sedan 1998.

Parallellt med att hybridkapitalet ska tillåtas ingå i primärkapitalet uppkommer en kategori inom det primära kapitalet som inte utgör hybridkapital; det rena primära kapitalet. Ändringsdirektivet innehåller inte uttryckligen denna definition, men reglerar de villkor som ska uppfyllas för att poster ska kunna räknas in i det rena primärkapitalet respektive det övriga primärkapitalet, dvs. hur hybridkapitalet ska vara utformat.

6.4.1 Primärkapital

Regeringens förslag: Av kapitaltäckningslagen ska framgå att i det primära kapitalet får eget kapital ingå om det helt kan täcka förluster i en fortlevnadssituation och vid konkurs eller likvidation prioriteras efter alla andra krav.

Kumulativa preferensaktier ska inte uttryckligen nämnas.

Regeringens bedömning: Övriga ändringar i kreditinstitutsdirektivet avseende kapitalbasen föranleder inte någon lagstiftningsåtgärd.

Promemorians förslag: överensstämmer i sak med regeringens.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. *Finansinspektionen* anser att det behöver förtydligas vad som avses med *det rena primära kapitalet*. Vidare att de poster som anges i artikel 63.2 inte är eget kapital utan ska klassificeras som övriga poster som får räknas in i kapitalbasen. Inspektionen menar också att det behövs ett förtydligande om hur minoritetsintressen uppstår till följd av innehav i hybridkapitalinstrument. Förtydligande efterfrågas om huruvida kumulativa preferensaktier och aktier med likvidationspreferens ska få eller inte få ingå i det primära kapitalet. Inspektionen önskar även förtydligande huruvida instrument kan ha olika rangordning inom aktiekapitalet eller om olika aktieslag ska vara inbördes jämställda vid en likvidation. *Riksbanken* anser att gällande undantag för kumulativa preferensaktier bör finnas kvar och att det bör framgå direkt av lagtexten. *Landsorganisationen i Sverige LO* avstyrker förslaget att reglera hybridkapital och göra det möjligt att inkludera hybridkapital i primärkapitalet eftersom den finansiella krisen tydligt visat att endast riktigt eget kapital kan ses som trovärdigt buffertkapital.

Ändringsdirektivets innehåll

Det rena primärkapitalet

Det rena primärkapitalet definieras indirekt i kreditinstitutsdirektivet i artikel 57 a-c. Enligt denna bestämmelse utgörs den del av primärkapitalet, som till obegränsad del får ingå i kapitalbasen, av inbetalt eget kapital, tecknat av aktieägare eller andra innehavare, samt överkurs vid aktieemission. Genom ändringsdirektivet preciseras att kapitalet fullt ut ska täcka förluster i en fortlevnadssituation och vid konkurs eller likvidation prioriteras efter alla andra krav.

I skälen till ändringsdirektivet anges att det i det rena primärkapitalet ska ingå de instrument som enligt nationell rätt utgör aktiekapital, behandlas på samma sätt som aktier vid konkurs eller likvidation samt fullt ut täcker förluster i en fortlevnadssituation på samma sätt som aktier. CEBS har utarbetat riktlinjer⁸ för hur artikel 57 a ska tolkas.

Hybridkapital definieras

En ny bestämmelse införs i artikel 57 ca, genom vilken villkoren för att hybridkapital ska kunna räknas in i primärkapitalet anges. I bestämmelsen hänvisas till artikel 63.2 (a), (c), (d) och (e) samt till artikel 63a. Enligt artikel 63.2, vars lydelse är oförändrad, får andra poster än de som anges i kreditinstitutsdirektivet räknas in i kapitalbasen förutsatt att de uppfyller krav på bl.a. att inte kunna återbetalas på innehavarens initiativ eller utan behörig myndighets förhandsgodkännande och att långgivarens fordran på kreditinstitutet ska vara helt efterställd samtliga andra fordringar.

Av artikel 63a.2 följer att hybridkapital som ska ingå i primärkapitalet ska vara odaterade eller ha en ursprunglig löptid på minst 30 år. Köpoptioner som beslutas av emittenten är tillåtna, men de får inte lösas in tidigare än fem år efter emissionsdagen. Eventuella incitament för kreditinstitut att verkställa inlösen av odaterade instrument, ska inte kunna uppkomma förrän tidigast tio år efter emitteringsdatum. För tidsbundna instrument får andra incitament än inlösen på förfallodagen inte förekomma. Återköp eller inlösen kräver förhandsgodkännande från behöriga myndigheter, som får begära att instituten ersätter ett visst instrument med poster som har samma eller bättre kvalitet i kapitaltäckningssammanhang.

Enligt artikel 63a.3 ska ett hybridkapitalinstrument vara utformat så att kreditinstitutet vid behov kan ställa in betalning av ränta eller utdelningar under en obegränsad tid och på en icke-kumulativ grund. De behöriga myndigheterna kan kräva att betalningar ställs in med hänvisning till kreditinstitutets finansiella situation och solvens.

I artikel 63a.4 anges att kapital, icke-betalda räntor och utdelning ska vara av sådan art att de absorberar förluster och inte förhindrar en rekaptalisering av kreditinstitutet.

⁸ Implementation Guidelines regarding Instruments referred to in Article 57(a) of Directive 2006/48/EC recast.

Om kreditinstitutet försätts i konkurs eller träder i likvidation ska instrumenten enligt artikel 63a.5 prioriteras efter de poster som anges i artikel 63.2, dvs. övriga poster som accepteras som eget kapital.

Gränsvärden för de olika sorternas kapital

Samtidigt som hybridkapitalinstrument under vissa förutsättningar tillåts räknas in i primärkapitalet införs genom ändringsdirektivet gränser för hur stor del av primärkapitalet som får utgöras av hybridkapital. Det hittills rådande förhållandet mellan primärt och supplementärt kapital förändras inte genom ändringsdirektivet. Även fortsättningsvis ska primärkapitalet uppgå till minst hälften av kapitalbasen.

I artikel 66.2 ändras hänvisningen till artikel 57 a–c till 57 a–ca. Detta är en följd av att den nya punkten ca, genom vilken villkoren för att hybridkapital ska kunna räknas in i primärkapitalet anges, införs i artikel 57.

Hybridkapitalet får enligt den nya artikel 66.1a maximalt utgöra 50, 35 eller 15 procent av primärkapitalet beroende på vilka kvalitetskrav hybridkapitalet uppfyller. De behöriga myndigheterna ska enligt artikel 66.4 kunna medge att kreditinstitut tillfälligt överskrider dessa gränser i kritiska situationer.

Genom ändringsdirektivet tas möjligheten för medlemsstaterna att besluta om lägre gränsvärden vid beräkningen av kapitalbasen bort (artikel 61 i kreditinstitutsdirektivet). Dessa ändringar innebär således fullharmonisering på detta område.

Minoritetsintressen

I artikel 65 regleras vilka reserver som får betraktas som gruppbaseade reserver när kapitalbasen beräknas på gruppnivå. Genom ändringsdirektivet görs ett tillägg till artikel 65.1.a av vilket framgår att instrument som avses i artikel 57 ca och som ger upphov till minoritetsintressen ska uppfylla kraven i artikel 63.2 leden a, c, d och e samt artiklarna 63a och 66. Genom den nya lydelsen framgår att de minoritetsintressen som uppstår till följd av hybridkapitalinstrument ska kunna medräknas på gruppnivå.

Medräkning av delårsresultat

Den tidigare möjligheten i kreditinstitutsdirektivet för medlemsstaterna att besluta om medräkning av del- eller helårsresultat innan stämmobeslut, blir med ändringsdirektivet tvingande genom ändring av artikel 57 i kreditinstitutsdirektivet.

Skälen för regeringens förslag och bedömning:

Definitionen av det rena primärkapitalet samt hybridkapitalet

Kapitaltäckningslagen utgår från en uppdelning av kapitalbasen i primärt och supplementärt kapital. Redan i dag tillåts hybridkapitalinstrument ingå i institutens primärkapital. Detta följer inte direkt av lagen, utan regleras genom Finansinspektionens föreskrifter som meddelats med stöd av bemyndigande i kapitaltäckningslagen. Den nuvarande lagtextens utformning möjliggör således att hybridkapital inräknas i primärkapitalet.

Till skillnad från *Landsorganisationen i Sverige LO* anser regeringen att hybridkapital ska få ingå i kapitalbasen. Att hybridkapital får ingå i kapitalbasen regleras på EU-nivå. Det är viktigt att på detta område ha så harmoniserade regler som möjligt för att undvika olika villkor i olika länder. Regeringen anser därför att svenska regler bör överensstämma med direktivet i så stor utsträckning som möjligt. Regeringen konstaterar att det för närvarande pågår en omfattande översyn av vilket kapital som ska kunna ingå i institutens kapitalbas inom Basel-samarbetet samt inom EU. De kommande ändringarna kommer med stor sannolikhet innebära skärpningar av kraven på vilka poster som ska kunna ingå i kapitalbasen. Att under dessa förutsättningar införa nya bestämmelser i lag i syfte att reglera det rena primärkapitalet samt hybridkapital framstår inte som lämpligt. Ändringsdirektivets bestämmelser i detta avseende bör därför lämpligen införlivas genom föreskrifter meddelade av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Lagens nuvarande utformning bedöms ge utrymme för att så ska kunna ske. Följden av den nu valda metoden att införliva ändringsdirektivet blir att lagens utformning inte överensstämmer systematiken i de direktiv som utgör grund för regleringen på området. Med hänsyn till att det inom kort kommer att behöva vidtas omfattande förändringar i lagstiftningen på området framstår detta dock som motiverat i aktuellt fall.

Den ovan beskrivna skärpningen i artikel 57 a i kreditinstitutdirektivet av vad som ska kunna räknas in i institutens rena primärkapital motiverar dock en förändring i kapitaltäckningslagen. Trots att uppdelningen mellan rent primärkapital och hybridkapital inte kommer att följa av lagen framstår det som lämpligt att i lagens bestämmelse som anger vilka poster som ska kunna inräknas i primärkapitalet markera skärpningen som följer av ändringsdirektivet. Följden blir att Finansinspektionen med stöd av befintligt bemyndigande genom föreskrifter i övrigt får reglera den närmare uppdelningen av det primära kapitalet.

Av 3 kap. 2 § kapitaltäckningslagen bör därför framgå att det i det primära kapitalet får ingå eget kapital enligt 5 kap. 4 § lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag om det helt kan täcka förluster i en fortlevnadssituation och vid konkurs eller likvidation prioriteras efter alla andra krav. *Riksbanken* anser att undantaget för kumulativa preferensaktier även fortsättningsvis ska framgå av lagtexten eftersom kumulativa preferensaktier har en begränsad förmåga att täcka förluster i fortlevande verksamhet då de inte ger total frihet gällande både beloppet och tidpunkten för utdelning och att inestående utdelningar försvårar en eventuell återkapitalisering. *Finansinspektionen* har efterfrågat förtydligande om huruvida kumulativa preferensaktier och aktier med likvidationspreferens ska få eller inte få ingå i det primära kapitalet. Regeringen anser att det, med anledning av den nu föreslagna

lydelsen av 3 kap. 2 § kapitaltäckningslagen, inte längre är nödvändigt att det av bestämmelsen följer att kumulativa preferensaktier inte får ingå i det primära kapitalet eftersom det av den föreslagna lydelsen framgår vilka egenskaper det kapital som får ingå i det primära kapitalet ska ha. Detsamma gäller för aktier med likvidationspreferens.

Av de riktlinjer CEBS utformat framgår bl.a. att de instrument som utan tvivel kan anses absorbera förluster i en fortlevnadssituation är sådana instrument som går att likställa med aktiekapital eller motsvarande i institut som inte är aktiebolag. Anledningen till detta är att dessa instrument absorberar förluster före annat kapital och att de i en likvidation prioriteras efter alla andra kapitalinstrument. Vad gäller rekvisitet prioriteras efter alla andra krav framgår av CEBS riktlinjer att dessa instrument i en likvidation ska vara inbördes jämställda (pari passu). Detta uttalande tyder på att aktiekapital och instrument som är likställda med aktiekapital inte ska skilja sig i fråga om t.ex. utdelning. Syftet med artikeln torde dock vara att ge skydd till andra än just aktieägarekollektivet, eller motsvarande. Det torde därför vara tillräckligt att aktier och instrument som är likställda med dessa efterställs alla andra krav för att de ska kunna ingå i det primära kapitalet. Att aktier och instrument som är likställda med dessa har olika rangordning inom aktieslaget torde här sakna betydelse.

Undantaget för uppskrivningsfonder bör liksom nu framgå av lagtext.

Övriga ändringar i direktivet avseende kapitalbasen bör genomföras genom föreskrifter meddelade av Finansinspektionen och föranleder inga förändringar i lag.

Vid genomförandet av kreditinstitutsdirektivet gjordes bedömningen att artikel 66.4 inte skulle implementeras i svensk rätt, jfr prop. 2006/07:5 s. 162. Det saknas anledning att här göra någon annan bedömning.

6.5 Kreditvärderingsföretag

Inledning

I kreditinstitutsdirektivet finns regler om erkännande av externa ratinginstitut. Dessa innebär att kreditinstitut och värdepappersbolag får använda en extern kreditvärdering för att fastställa riskvikter endast om det företag som utfärdar värderingarna har godkänts av en behörig myndighet.

Sedan den 7 december 2009 tillämpas Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 av den 16 september 2009 om kreditvärderingsinstitut⁹. Vissa av bestämmelserna i förordningen ska dock tillämpas från den 7 december 2010 respektive från den 7 juni 2011. Förordningen syftar till att bidra till en hög kvalitet på de kreditbetyg som utfärdas inom unionen vilket i sin tur skyddar stabiliteten på finansmarknaderna och investerarna. Förordningen

⁹ UT L 302, 17.11.2009, s. 1 (Celex 32009R1060).

innehåller bl.a. bestämmelser om registrering av kreditvärderingsinstitut, utfärdande av kreditbetyg, godkännande av kreditbetyg utfärdade i tredje land, tillsyn över kreditvärderingsinstitut och sanktioner vid överträdelser av förordningens bestämmelser. Förordningen är bindande i sin helhet och direkt tillämplig i Sverige. Vissa nationella bestämmelser som kompletterar EU-förordningen, bl.a. i fråga om tillsyn, finns i lagen (2010:1010) om kreditvärderingsinstitut, som trädde i kraft den 7 september 2010 (prop. 2009/10:217).

Genom ändringsdirektivet införs ändringar i kreditinstitutsdirektivet som syftar till att göra direktivets bestämmelser om externa ratinginstitut förenliga med förordning (EG) nr 1060/2009. I skäl 23 till ändringsdirektivet anges även att den Europeiska banktillsynskommittén (CEBS) bör se över sina riktlinjer om erkännande av externa ratinginstitut för att undvika dubbelarbete och underlätta processen för erkännande av externa ratinginstitut när ett institut är registrerat som ett kreditvärderingsinstitut.

6.5.1 Betydelsen av registrering som kreditvärderingsinstitut

Regeringens förslag: Av kapitaltäckningslagen ska framgå att om ett kreditvärderingsföretag är registrerat som ett kreditvärderingsinstitut i enlighet med förordning (EG) nr 1060/2009 ska Finansinspektionen anse att kraven på objektivitet och oberoende samt fortlöpande översyn och transparens när det gäller dess värderingsmetoder är uppfyllda.

Regeringens bedömning: Termen "kreditvärderingsföretag" bör behållas i kapitaltäckningslagen.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att samtliga krav som ska ställas på ett kreditvärderingsföretag ska anses vara uppfyllda om kreditvärderingsföretaget är registrerat i enlighet med förordning (EG) nr 1060/2009. Regeringens förslag begränsas till att gälla kraven på objektivitet och oberoende samt fortlöpande översyn och transparens.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. *Finansinspektionen* anser att den föreslagna lagändringen i flera avseenden står i strid med ändringarna i CRD II. Lagförslaget behandlar alla krav som anges i Bilaga VI till kreditinstitutsdirektivet på samma sätt, vilket inte är fallet i ändringsdirektivet. Det anges att Finansinspektionen får godkänna ett företag utan prövning, vilket betyder att myndigheten kan göra en prövning om den så önskar. Förslaget till lagändring innebär att Finansinspektionen inte behöver göra någon prövning över huvud taget. Finansinspektionen ges genom förslaget full frihet att antingen pröva, eller låta bli att pröva, ett företag som redan registrerats som kreditvärderingsinstitut. Till skillnad från den i promemoria föreslagna lagändringen innebär, enligt Finansinspektionen, ändringsdirektivet att kraven på objektivitet och oberoende samt fortlöpande översyn och transparens inte får prövas, medan övriga krav ska prövas. Att prövningen av de två sistnämnda kraven kan förväntas löpa smidigt om

företaget redan är registrerat som kreditvärderingsinstitut, ändrar inte detta förhållande.

Ändringsdirektivets innehåll: Av artikel 80 i kreditinstitutsdirektivet framgår att riskvikten för en exponering får bestämmas med stöd av externa ratinginstituts (kreditvärderingsföretags) kreditvärderingar. En förutsättning för att den externa kreditvärderingen ska få användas för att fastställa riskvikten för exponeringen i fråga är enligt artikel 81.1 att ratinginstitutet har förklarats valbart för detta ändamål, dvs. att det har blivit erkänt/godkänt av en behörig myndighet. I artikel 81.2 anges villkor för när behöriga myndigheter får förklara ett externt ratinginstitut valbart vid tillämpning av schablonmetoden för beräkning av minimikrav på kapitalkrav för kreditrisker, dvs. när det får erkännas/godkännas för detta ändamål. I artikel 97.2 anges när behöriga myndigheter får förklara ett externt ratinginstitut valbart för att fastställa riskvikten för en position i en värdepapperisering. I båda dessa fall krävs bl.a. att ratinginstitut avseende sina värderingsmetoder ska uppfylla krav på objektivitet och oberoende samt fortlöpande översyn och transparens. Enligt ändringsdirektivet kompletteras dessa två artiklar med en skrivning om att de behöriga myndigheterna ska anse att kraven på objektivitet och oberoende samt fortlöpande översyn och transparens är uppfyllda om ett externt ratinginstitut är registrerat som ett kreditvärderingsinstitut.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Regler om erkännande av externa ratinginstitut (godkännande av kreditvärderingsföretag) finns i kapitaltäckningslagen. Enligt 4 kap. 12 § får ett kreditvärderingsföretag ansöka hos Finansinspektionen om att det ska godkännas. När det godkänts får dess kreditvärderingar användas av kreditinstitut och värdepappersbolag för att bestämma riskvikter. Finansinspektionens beslut kan antingen avse att ett kreditvärderingsföretags kreditvärderingar får användas i syfte att bestämma riskvikter vid värdepapperisering eller att dess kreditvärderingar får användas för andra exponeringsklasser än för värdepapperisering. Ett kreditvärderingsföretag kan också godkännas för båda dessa syften.

För att ett kreditvärderingsföretag ska kunna godkännas ska krav på bl.a. objektivitet, oberoende, fortlöpande översyn, transparens och trovärdighet vara uppfyllda. Finansinspektionen kan antingen göra en direkt prövning av ett kreditvärderingsinstitut (Finansinspektionen utför en egen prövning) eller en indirekt prövning (Finansinspektionen godtar en prövning som en utländsk tillsynsmyndighet har gjort). Finansinspektionen har också möjlighet att återkalla ett godkännande.

Ändringsdirektivets bestämmelser om att de behöriga myndigheterna ska anse att kraven på objektivitet och oberoende samt fortlöpande översyn och transparens när det gäller värderingsmetoder är uppfyllda om ett ratinginstitut är registrerat som ett kreditvärderingsinstitut i enlighet med förordning (EG) nr 1060/2009 bör införlivas genom ändringar i 4 kap. 12 § kapitaltäckningslagen. Konsekvensen blir alltså att Finansinspektionen inte behöver göra någon egen prövning enligt kapitaltäckningslagen avseende objektivitet, oberoende, fortlöpande tillsyn och transparens om ratinginstitutet är reglerat som ett kreditvärderingsinstitut enligt förordningen.

Kreditvärderingsföretag och kreditvärderingsinstitut

I kapitaltäckningslagen används begreppet kreditvärderingsföretag för att införliva reglerna i kreditinstitutsdirektivet som rör externa kreditvärderingsinstitut (ECAI). Det saknas dock en definition av begreppet kreditvärderingsföretag i kapitaltäckningslagen. I förarbetena till lagen (prop. 2006/07:5 s 202 f.) framhålls att det även saknas en definition i de bakomliggande direktiven och att en svensk definition därför framstår som mindre lämplig. I förarbetena hänvisas i stället till vad som avses med kreditvärdering och vilken verksamhet som bedrivs av kreditvärderingsföretag. Det nämns härvid bl.a. att en kreditvärdering är ett mått på sannolikheten att t.ex. ett företag kommer att fullgöra sina förpliktelser och att ett kreditbetyg antingen kan avse en viss motpart eller vissa värdepapper och att de metoder som kreditvärderingsföretagen använder för sin kreditvärdering kan variera.

Enligt artikel 3 i förordningen (EG) nr 1060/2009 avses med kreditvärderingsinstitut en juridisk person vars verksamhet inbegriper yrkesmässigt utfärdandet av kreditbetyg. Kreditbetyg i sin tur definieras som en bedömning av kreditvärdigheten hos t.ex. en enhet, en skuld, en finansiell förpliktelse, eller andra finansiella instrument, som genomförs med hjälp av ett etablerat och definierat rangordningssystem med olika betygskategorier.

Ett kreditvärderingsinstitut kan därmed vara ett sådant kreditvärderingsföretag som kan ansöka om att bli prövat och godkänt hos Finansinspektionen (jfr artikel 2 nämnda EU-förordning). I begreppet kreditvärderingsföretag innefattas dock även t.ex. sådana företag som inte är juridiska personer eller som i sin verksamhet inte använder sig av ett rangordningssystem med olika betygskategorier. Begreppet kreditvärderingsföretag bör därför behållas i lagen.

6.6 Ändringar i kapitalkravsdirektivet

Inledning

Kapitalkravsdirektivet ändras delvis genom direktivet 2009/111/EG. Ändringarna i kapitalkravsdirektivet innebär främst följdändringar med anledning av att kreditinstitutsdirektivet också ändras genom ändringsdirektivet 2009/111/EG. Revideringen rör några artiklar som berör definitionen av primärkapital, kontroll av regler avseende stora exponeringar, rapporteringskrav, tillsyn samt övergångsbestämmelser.

6.6.1 Definitionen av primärkapital

Regeringens bedömning: Ändringen av definitionen ”ursprunglig kapitalbas” till ”primärkapital” i kapitalkravsdirektivet föranleder inte någon lagstiftningsåtgärd.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran. *Finansinspektionen* anser att det i definitionen av primärkapital bör framgå såväl att poster som anges i 3 kap. 4 § kan ingå i det primära kapitalet som att poster enligt 3 kap. 5–7 §§ ska dras av så att det framgår att avdragen i kapitaltäckningslagen är tvingande.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet ändras lydelsen av kapitalkravsdirektivets artikel 12 som anger definitionen av primärkapital i avsnittet om eget kapital. Ändringen innebär att den befintliga lydelsen ”Ursprunglig kapitalbas”: summan av punkterna a–c minus summan av punkterna i–k i artikel 57 i direktiv 2006/48/EG, ändras till ”Primärkapital”: summan av leden a-ca minus summan av leden i, j och k i artikel 57 i direktiv 2006/48/EG. Ändringen i artikel 12 sker med anledning av att ändringsdirektivet medför att artikel 57 i kreditinstitutsdirektivet ändras i led a samt att ett nytt led ca tillförs artikeln. Därtill har den del i befintlig artikel som anger att kommissionen senast den 1 januari 2009 ska lämna in lämpliga förslag till ändring av detta kapitel till Europaparlamentet och rådet, mist sin aktualitet och utgår därför från direktivtexten.

Skälen för regeringens bedömning: Vid genomförandet av kapitalkravsdirektivet definierades inte begreppet ”ursprunglig kapitalbas” i svensk rätt. Av 3 kap. 2 § kapitaltäckningslagen framgår vad som ska ingå i det primära kapitalet samt vad som ska räknas av från det primära kapitalet. Av 3 kap. 4 § kapitaltäckningslagen följer att andra poster efter tillstånd från *Finansinspektionen* får ingå i det primära kapitalet. Vidare följer av 3 kap. 5–7 §§ kapitaltäckningslagen att ytterligare poster ska dras av från det primära kapitalet. Begreppet ”primärkapital” anses härigenom definierat i svensk rätt. Någon lagstiftningsåtgärd är därför inte nödvändig med anledning av begreppsändringen i kapitalkravsdirektivet.

6.6.2 Kontroll av stora exponeringar

Regeringens förslag: Kapitaltäckningslagens bestämmelser om stora exponeringar ska inte tillämpas på vissa värdepappersbolag.

Regeringens bedömning: Övriga ändringar i kapitalkravsdirektivet avseende bevakning och kontroll av stora exponeringar rymms inom befintlig lagreglering.

Promemorians förslag och bedömning överensstämmer med regeringens förslag och bedömning.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. *Sveriges Advokatsamfund*, *FAR SRS*, och *Fondbolagens Förening* önskar att det klargörs att fondbolag med tillstånd till diskretionär portföljförvaltning omfattas av undantaget för värdepappersbolag.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet införs ett undantag för institut som uppfyller kraven i artikel 20.2 eller 20.3 i kapitalkravsdirektivet från att behöva tillämpa de krav som anges i

kapitalkravsdirektivets artikel 28. De krav som dessa institut inte behöver leva upp till är kraven om att instituten ska övervaka och kontrollera sina stora exponeringar i enlighet med artikel 106–118 i kreditinstitutsdirektivet. Även kapitalkravsdirektivets artikel 30.4 ändras genom att hänvisningen till artiklarna 113(3)(i), 115(2) och 116 i kreditinstitutsdirektivet ändras till hänvisning till 111.1 och 106.2 c i kreditinstitutsdirektivet. Därtill ändras artiklarna 31 och 32 i kapitalkravsdirektivet genom reviderad hänvisning till artiklar i kreditinstitutsdirektivet. Vad gäller artikel 32 utgår även befintligt krav på behörig tillsynsmyndighet att uppmärksamma rådet och kommissionen om de processer som behöriga tillsynsmyndigheter tillämpar för att undvika att institut medvetet undgår ytterligare kapitalkrav i enlighet med vad som anges i artikel 32.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Kapitalkravsdirektivets artiklar 20.2 och 20.3 har införlivats med svensk rätt genom 2 kap. 8 och 9 §§ kapitaltäckningslagen. Av dessa bestämmelser följer speciella regler avseende kapitalbasen för värdepappersbolag i vars verksamhet det ingår handel med finansiella instrument för egen räkning och, för värdepappersbolag som inte ägnar sig åt handel med finansiella instrument för egen räkning eller garantigivning eller annan medverkan vid emissioner av fondpapper eller erbjudanden om köp eller försäljning av finansiella instrument som är riktade till en öppen krets. Reglerna omfattar också fondbolag med tillstånd till diskretionär portföljförvaltning. Ändringarna av kapitalkravsdirektivet innebär att dessa värdepappersbolag ska undantas från tillämpningen av reglerna om stora exponeringar. Det föreslås därför att en motsvarande regel införs i kapitaltäckningslagen.

Artiklarna 30.4, 31 och 32 har genomförts i svensk rätt genom föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. De ändringar som nu gjorts avseende bevakning och kontroll av stora exponeringar bör liksom nu regleras genom föreskrifter.

6.6.3 Rapporteringskrav

<p>Regeringens bedömning: Ändringarna i kapitalkravsdirektivet som rör rapporteringskrav för värdepappersföretag föranleder inte någon lagstiftningsåtgärd.</p>
--

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Enligt ändringsdirektivet ska en ny punkt 6 avseende rapporteringskrav läggas till kapitalkravsdirektivets artikel 35. Punkt 6 innebär att värdepappersföretag ska omfattas av den enhetliga utformning, den frekvens samt de datum för rapportering som avses i artikel 74.2 i kreditinstitutsdirektivet. Enligt nuvarande lydelse omfattas endast kreditinstitut av de beräknings- och rapporteringskrav avseende miniminivå för kapitalbasen som artikel 72.2 avser.

Skälen för regeringens bedömning: Artikel 74.2 har genomförts i svensk rätt genom föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. De ändringar som nu gjorts avseende rapporteringskrav för värdepappersföretag bör regleras genom föreskrifter meddelade av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

6.6.4 Tillsyn

<p>Regeringens bedömning: Den nya bestämmelsen i kapitalkravsdirektivet om att reglerna om tillsynskollegier ska vara tillämpliga på vissa värdepappersföretag rymms inom befintlig lagreglering.</p>
--

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Enligt ändringsdirektivet ska befintliga regler om tillsynssamarbete som anges i kapitalkravsdirektivets artikel 38 utökas genom att en ny punkt 3 läggs till artikeln, vilken anger att artikel 42a i kreditinstitutsdirektivet, med vissa angivna undantag ska gälla för värdepappersföretag.

Skälen för regeringens bedömning: Artikel 42a i kreditinstitutsdirektivet anses rymmas inom befintlig lagstiftning, jfr avsnitt 6.3.6.

6.6.5 Ändringar i bilagor till kreditinstitutsdirektivet

<p>Regeringens bedömning: Ändringarna i bilagorna till kreditinstitutsdirektivet rymms inom befintlig reglering.</p>

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet genomförs ändringar i följande bilagor till kreditinstitutsdirektivet.

Bilaga III som reglerar behandlig av motparts kreditrisker i derivatinstrument, repor, värdepappers- och råvarulån, transaktioner med lång avvecklig samt marginalutlåning. Ändringarna avser nettningsmängder, val av metod och schablonmetoden.

Bilaga V som reglerar tekniska kriterier avseende organisation och riskhantering. Ändringarna avser risker vid värdepapperisering samt likviditetsrisker.

Bilaga IX som reglerar värdepapperisering. Ändringen innebär att en ny punkt läggs till avsnittet om användning av kreditvärderingsinstitut.

Bilaga XI som reglerar tekniska kriterier för de behöriga myndigheternas översyn och utvärdering. Ändringarna innebär att det införs en detaljerad beskrivning av omfattningen av de behöriga myndigheternas skyldigheter till översyn och utvärdering av kreditinstituts exponering för och hantering av likviditetsrisker.

Bilaga XII som reglerar tekniska kriterier för upplysningsplikt. Ändringarna innebär att det mer detaljerat beskrivs vilka upplysningar ett kreditinstitut ska offentliggöra avseende dess kapitalbas.

Skälen för regeringens bedömning: Bilaga III, avsnitten i bilaga V avseende risker i värdepapperisering och likviditetsrisker samt avsnittet om användning av kreditvärderingsinstitut i bilaga IX har genomförts i svensk rätt genom föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. De nu aktuella ändringarna bör också regleras genom föreskrifter.

Bilaga XI har genomförts i svensk rätt genom 30 § kapitaltäckningsförordningen. Även de nu aktuella ändringarna bör regleras i denna förordning.

Bilaga XII har genomförts genom 8 kap. 2 § kapitaltäckningslagen och Finansinspektionens föreskrifter. De ändringar som gjorts bedöms rymmas inom befintlig svensk lagreglering och någon lagstiftningsåtgärd är därför inte aktuell.

7 Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/76/EU, CRD III

7.1 Värdepapperisering och återvärdepapperisering

Inledning

Genom ändringsdirektivet (CRD III) införs strängare och mer preciserade regler för värdepapperisering. Den finansiella krisen har visat att s.k. återvärdepapperisering i allmänhet är förenad med större risk än värdepapperisering. Det finns därför skäl att tydligare definiera skillnad mellan värdepapperisering och återvärdepapperisering samt att ange vilka krav som ska vara förenade med denna verksamhet. Det innebär att CRD III bl.a. innehåller nya definitioner av återvärdepapperisering och återvärdepapperiseringsposition samt nya krav avseende transparens och genomlysning vid värdepapperisering. Hittills har värdepapperiseringsposter i handelslagret varit förenade med lägre kapitalkrav än poster i övrig verksamhet. Risken har ansetts vara lägre för positioner i handelslagret eftersom dessa normalt sett omsätts mer än poster i övrig verksamhet. Den finansiella krisen har bl.a. visat att vid bristande förtroende på den finansiella marknaden kan även poster i handelslagret vara mycket svåra att omsätta. Dessa poster har alltså visat sig vara förenade med en större risk för instituten än vad befintliga regler utgår från. CRD III innehåller därför även ökade kapitalkrav för värdepapperiseringspositioner i handelslagret, vilket innebär att

kapitalkraven för exponeringar i handelslagret och övrig verksamhet harmoniseras.

Erfarenheter har också visat på svårigheter för kreditinstitut att bedöma risken i värdepapperiseringspositioner vid tillämpning av interna modeller för beräkning av kapitalkrav. Därför införs genom CRD III även begränsningar avseende institutens möjligheter att tillämpa interna modeller på värdepapperiseringspositioner.

7.1.1 Definition av återvärdepapperisering och återvärdepapperiseringspositioner.

Regeringens förslag: Återvärdepapperisering definieras som en värdepapperisering, i vilken den risk som är förenad med en underliggande grupp av exponeringar delas upp i delar och minst en av de underliggande exponeringarna är en värdepapperiseringsposition.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: I nuvarande direktiv finns inga definitioner av återvärdepapperisering och återvärdepapperiseringspositioner. De definitioner som finns beträffande värdepapperisering i kreditinstitutsdirektivet anges i artikel 4 punkterna 36–40 och avser värdepapperisering, traditionell värdepapperisering, syntetisk värdepapperisering, tranch samt position i värdepapperisering.

Genom ändringsdirektivet tillförs såväl kreditinstitutsdirektivet som kapitalkravsdirektivet definitioner avseende återvärdepapperisering och återvärdepapperiseringsposition. Detta sker genom att punkterna 40a och 40b läggs till i artikel 4 i kreditinstitutsdirektivet. Återvärdepapperisering definieras som värdepapperisering, i vilken den risk som är förenad med en underliggande grupp av exponeringar delas upp i trancher och minst en av de underliggande exponeringarna är en värdepapperiseringsposition. Återvärdepapperiseringsposition definieras som exponering mot en återvärdepapperisering. Motsvarande tillägg görs i kapitalkravsdirektivet genom en ny definition i artikel 3.1 första stycket, där ett led t läggs till. Av det nya leDET framgår att med värdepapperiseringsposition och återvärdepapperiseringsposition avses detsamma som definitionerna av dessa begrepp i kreditinstitutsdirektivet.

Skälen för regeringens förslag: Genom ändringsdirektivet införs begreppet återvärdepapperisering. Detta begrepp bör definieras i kapitaltäckningslagen som en värdepapperisering i vilken den risk som är förenad med en underliggande grupp av exponeringar delas upp i delar och minst en av de underliggande exponeringarna är en värdepapperisering. Av språkliga skäl används ordet ”delar” i stället för ordet ”trancher”.

Någon definition av återvärdepapperiseringsposition bedöms inte nödvändig att ta in i kapitaltäckningslagen.

7.1.2 Kapitalbas och värdepapperisering

Regeringens bedömning: Möjligheten enligt kreditinstitutsdirektivet till avdrag från kapitalbasen för exponeringar genom värdepapperiseringspositioner i handelslagret rymms inom befintlig lagreglering.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Artikel 57 i kreditinstitutsdirektivet anger vad som ska utgöra ett kreditinstituts icke-gruppbaseade kapitalbas och vilka avdrag som ska göras. Punkten r anger att belopp för exponeringar genom värdepapperiseringspositioner som enligt del 4 i bilaga IX ges en riskvikt på 1 250 procent beräknat på det sätt som anges i bilagan, får räknas av. För att reducera incitamenten för att ha värdepapperiseringspositioner i kapitalbasen är den maximala riskvikten på 1 250 procent angiven.

Genom ändringsdirektivet görs ett tillägg i artikel 57.r för att inkludera även positioner i handelslagret. Den nya lydelsen är:

"r) Beloppet för exponeringar genom värdepapperiseringspositioner som enligt detta direktiv ges en riskvikt på 1 250 procent och beloppet för exponeringar genom värdepapperiseringspositioner i handelslagret som skulle ges riskvikten 1 250 procent om de fanns i samma kreditinstituts övriga verksamhet."

Skälen för regeringens bedömning: Artikel 57.r kreditinstitutsdirektivet har genomförts i svensk rätt genom 3 kap. 7 § kapitaltäckningslagen. Av den bestämmelsen framgår att ett institut från kapitalbasen får räkna av värdet av positioner i värdepapperisering som annars skulle ges riskvikten 1 250 procent. Härutöver har regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer möjlighet att meddela föreskrifter avseende villkoren för att räkna av poster från kapitalbasen och omfattningen av dessa poster. Det tillägg som nu görs i kreditinstitutsdirektivet bedöms rymmas inom gällande svensk lagreglering. Någon lagstiftningsåtgärd är därför inte nödvändig för att hantera tillägget i artikel 57.r

7.1.3 Minimikrav på kapitalbas för kreditrisker avseende värdepapperisering

Regeringens förslag: Om ett institut som är originator eller ett medverkande institut har sålt instrument från handelslagret till ett specialföretag för värdepapperisering med följderna att någon kapitalbas inte behöver innehas för den risk som är förenad med dessa instrument, ska institutet, för det fall det har gett stöd till värdepapperiseringen utöver sina avtalsmässiga förpliktelser, beräkna ett kapitalkrav för exponeringarna.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: I kreditinstitutsdirektivets avsnitt 3 anges minimikrav på kapitalbas för kreditrisker. Underavsnitt 4 anger villkor som gäller för värdepapperisering. Genom ändringsdirektivet ändras artikel 101.1 i detta avsnitt till att gälla för kreditinstitut som är originator samt för medverkande kreditinstitut. Därtill görs tillägg i artikeln om att reglerna även gäller om ett medverkande institut eller ett kreditinstitut som är originator har sålt instrument från sitt handelslager till ett specialföretag för värdepapperisering (SPV) så att följden av detta blir att ett kapitalkrav för kreditrisk inte längre behöver beräknas för dessa instrument. Ändringen syftar till att hindra att förbudet mot implicit stöd från originator eller medverkande institut ska kunna kringgås genom att handelslagret utnyttjas för sådant stöd.

Den nya lydelsen av artikel 101.1 är:

"1. Ett medverkande kreditinstitut, eller ett kreditinstitut som är originator och som avseende en värdepapperisering har tillämpat artikel 95 vid beräkningen av riskvägda exponeringsbelopp eller sålt instrument från sitt handelslager till ett specialföretag för värdepapperisering (SPV) så att följden av detta blivit att det inte längre behöver inneha en kapitalbas för den risk som är förenad med dessa instrument, får inte, i syfte att minska potentiella eller faktiska förluster för investerare, ge stöd till värdepapperiseringen utöver sina avtalsmässiga förpliktelser."

Skälen för regeringens förslag: Artikel 101 i kreditinstitutsdirektivet har genomförts i svensk rätt bl.a. genom 4 kap. 2 § första stycket 2 och andra stycket kapitaltäckningslagen. Av första stycket 2 framgår att ett institut som har gett stöd till en värdepapperisering utöver sina avtalsmässiga förpliktelser ska beräkna ett kapitalkrav för exponeringar som om ingen värdepapperisering skett. En motsvarande bestämmelse gäller enligt andra stycket för institut som medverkar vid värdepapperisering av ett annat instituts exponeringar.

De ändringar som gjorts av artikel 101 ryms inte inom befintlig reglering. Bestämmelsen i 4 kap. 2 § kapitaltäckningslagen bör därför ändras så att det även framgår att ett institut eller ett medverkande institut som sålt instrument från handelslagret till ett SPV med följden att de inte längre behöver beräkna ett kapitalkrav för den risk som är förenad med dessa instrument, inte får ge stöd till värdepapperiseringen utöver sina avtalsmässiga förpliktelser.

7.2 Regler om rörlig ersättning

<p>Regeringens bedömning: Kreditinstitutsdirektivets regler om rörlig ersättning ryms inom befintlig lagreglering.</p>

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna De flesta remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran. *Sveriges Advokatsamfund* och *FAR SRS* anser att det är tveksamt om delegation av normgivningsmakt är möjlig såvitt avser

reglering av rörlig ersättning och ersättningssystem. Vidare anförts att vid eventuell delegation framgå av uttryckliga bemyndiganden. Tjänstemännens Centralorganisation (TCO) och FTF – facket för försäkring och finans anser att det bör tydliggöras att föreskrifter och allmänna råd som lämnas rörande rörlig ersättning inte påverkar arbetsmarknadens parter rätt att ingå och tillämpa kollektivavtal.

Ändringsdirektivets innehåll

Inledning

Genom ändringsdirektivet införs bestämmelser om att institutens ersättningssystem, för de befattningshavare vars verksamhet har en betydande påverkan på institutets riskprofil, ska vara förenliga med och bidra till en sund och effektiv riskhantering. Den övergripande bestämmelsen kompletteras med vissa generella principer för ersättningssystemens utformning och tillämpning. Av dessa principer framgår utöver att en ersättningspolicy ska vara förenlig med sund och effektiv riskhantering att policyn inte får stå i strid med institutets långsiktiga intressen. Därtill framgår att garanterad rörlig ersättning inte är förenlig med sund riskhantering och därför normalt sett inte ska tillåtas. Kreditinstitut och värdepappersbolag ska säkerställa att den totala rörliga ersättningen inte begränsar företagets möjlighet att stärka sin kapitalbas. Behöriga myndigheter ska ha rätt att begränsa den rörliga ersättningen som andel av den totala nettoförtjänsten om denna inte är förenlig med möjligheten att bibehålla en sund kapitalbas. Därutöver anges att policyn på en principiell nivå ska fastställas av institutets styrelse och vara föremål för löpande oberoende översyn. Kreditinstitut och värdepappersbolag som är betydande avseende storlek, intern organisation och som har en komplex och vidstreckt verksamhet ska därtill etablera en ersättningskommitté som en del av företagets ledningsstruktur och organisation. Därtill anges att eventuell prestationsbaserad ersättning ska bygga på en kombination av individuell och kollektiv prestation samt institutets övergripande resultat. En ersättningspolicy ska vidare innefatta en balanserad avvägning mellan fast och rörlig del, inte belöna misslyckanden, innehålla möjlighet till riskjustering samt bygga på en senarelagd utbetalning vid fall av ersättning med mer betydande belopp.

Utöver ovanstående, finns regler om lämnande av information avseende ersättningssystemens utformning och beslutsprocessen vid dess fastställande.

Behöriga myndigheter ska ha rätt att utfärda såväl kvalitativa åtgärder (föreläggande att avhjälpa vissa brister i ett ersättningssystem) som kvantitativa åtgärder (höjt kapitalkrav), och kunna vidta finansiella och icke-finansiella sanktioner i de fall som kreditinstitut eller värdepappersbolag inte lever upp till de krav som anges i kreditinstitutsdirektivet. Sanktionerna mot den som inte följer reglerna ska enligt CRD III vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

Villkoren bygger på principer antagna av Financial Stability Board (FSB) samt rekommendationer beslutade av kommissionen i april 2009

om ersättningspolicy inom finanstjänstesektorn. FSB-principerna och kommissionens rekommendationer har redan genomförts i svensk rätt genom Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd FFFS 2009:6 och FFFS 2009:7.

Innehållet mer i detalj

Genom ändringsdirektivet kompletteras villkoren i artikel 22 med nya villkor för kontroll av ersättningspolicyer och praktisk tillämpning. Artikel 22.1 innebär att hemmedlemsstaternas behöriga myndigheter ska kräva att varje kreditinstitut har effektiva styrformer, som inkluderar en tydlig organisationsstruktur med en väl definierad, transparent och konsekvent ansvarsfördelning, effektiva metoder för att identifiera, hantera, övervaka och rapportera de risker som kreditinstitutet är, eller skulle kunna bli, exponerat för. Behörig tillsynsmyndighet ska också kräva att det finns lämpliga interna kontrollmekanismer, och sunda förfaranden för administration, redovisning och ersättningspolitik samt en ersättningspraxis som är förenlig med och främjar en sund och effektiv riskhantering.

Därtill tillkommer en ny punkt (artikel 22.3) som innebär att hemmedlemsstaternas behöriga tillsynsmyndigheter ska använda den information som de fått i enlighet med de kriterier som anges i punkt 15(f) i bilaga XII del 2, för att jämföra ersättningstrender. Behöriga myndigheter ska förse CEBS med denna information.

En ytterligare punkt (artikel 22.4) anger att CEBS ska säkerställa att det finns riktlinjer för sund ersättningspolicy som följer de principer som anges i punkterna 23 och 24 i bilaga V. Riktlinjerna ska också beakta de principer för en sund ersättningspolitik som anges i kommissionens rekommendation från den 30 april 2009 om ersättningspolicy i den finansiella tjänstesektorn. Den europeiska värdepapperstillsynskommittén (CESR), ska samarbeta med CEBS för att säkerställa att det finns riktlinjer för ersättningspolitik för de kategorier av anställda som medverkar i tillhandahållande av investeringstjänster och verksamheter som anges i punkt 2 i artikel 4(1) i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG¹⁰ om marknader för finansiella instrument. CEBS ska använda den information som de får från de behöriga myndigheterna i enlighet med tredje stycket i denna artikel för att jämföra praxis inom unionen.

Ännu en ny punkt (artikel 22.5) innebär att hemlandstillsynsmyndigheter ska samla in information om antalet individer per kreditinstitut som har en ersättning på en miljon euro eller mer, vilket affärsområde det rör sig om och ersättningsens huvudsakliga beståndsdelar såsom lön, rörlig ersättning, långsiktiga förmåner och pensionsavsättningar. Denna information ska vidarebefordras till CEBS som ska sammanställa informationen på en aggregerad nivå för varje

¹⁰ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/39/EG av den 21 april 2004 om marknader för finansiella instrument och om ändring av rådets direktiv 85/611/EEG och 93/6/EEG och Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/12/EG samt upphävande av rådets direktiv 93/22/EEG.

medlemsstat i ett enhetligt rapporteringsformat. CEBS får utveckla vägledning för att underlätta ett enhetligt genomförande av regeln.

Med anledning av att kreditinstitutsdirektivet utökas med nya villkor för rörlig ersättning har det uppstått ett behov av att i direktivet ange vad som ska avses med diskretionära pensionsförmåner. Genom ändringsdirektivet utökas därför kreditinstitutsdirektivets artikel 4 med en ny punkt 49 som anger en definition av diskretionära pensionsförmåner.

Av skälen till ändringsdirektiven framgår att bestämmelserna om ersättning inte ska påverka det fulla utövandet av grundläggande rättigheter som är garanterade i fördragen, här ibland arbetsmarknadsparternas rätt att ingå och tillämpa kollektivavtal i enlighet med nationell lagstiftning och sedvana.

Skälen för regeringens bedömning

Förhållandet till regeringsformen

Genom den ändring som gjorts i artikel 22.1 i kreditinstitutsdirektivet kompletteras gällande regler om riskhantering med en uttrycklig skyldighet för institut att upprätta och vidmakthålla en ersättningspolitik och ersättningspraxis som är förenlig med en effektiv riskhantering.

Sveriges Advokatsamfund och *FAR SRS* anser att det är tveksamt om delegation av normgivningsmakt är möjlig såvitt avser reglering av rörlig ersättning och ersättningssystem. I detta avsnitt behandlas frågan i vilken utsträckning det enligt regeringsformen (RF) är möjligt för riksdagen att delegera sin föreskriftsrätt till regeringen för regler om rörlig ersättning.

Av avgörande betydelse för om delegation av föreskriftsrätt kan ske är vilken typ av regler som avses omfattas av ett bemyndigande. Av 8 kap. 2 § första stycket 2 RF följer att föreskrifter ska meddelas genom lag om de avser förhållandet mellan enskilda och det allmänna under förutsättning att föreskrifterna gäller skyldigheter för enskilda eller i övrigt avser ingrepp i enskildas personliga eller ekonomiska förhållanden. Enligt 8 kap. 3 § första stycket RF kan riksdagen emellertid bemyndiga regeringen att meddela föreskrifter på detta område, förutsatt att föreskrifterna inte avser 1) annan rättsverkan av brott än böter, 2) skatt utom tull på införsel av varor, eller 3) konkurs eller utsökning. Möjlighet till bemyndigande saknas i fråga om bl.a. föreskrifter som avser enskildas personliga ställning och deras personliga och ekonomiska förhållanden inbördes (jfr 8 kap. 2 § första stycket 1 RF).

Reglerna om rörlig ersättning i CRD III har införts som ett komplement till övriga bestämmelser i kapitaltäckningsregelverket för att främja finansiell stabilitet. Reglerna har till syfte att förbättra institutens hantering av risker som kan uppstå till följd av utformningen av ersättningssystemen. De innebär en uttrycklig skyldighet för instituten att upprätthålla en ersättningspolitik och en ersättningspraxis som är förenlig med en effektiv riskhantering. De institut som ska tillämpa reglerna står under Finansinspektionens tillsyn. Inspektionen övervakar därmed att reglerna om rörlig ersättning följs av instituten. Reglerna är sanktionerade genom att inspektionen kan ingripa med förelägganden

m.m. för ett institut som inte följer reglerna. Föreskrifterna kan således endast åberopas av en företrädare för det allmänna och inte av någon enskild mot annan enskild. Enligt regeringens uppfattning utgör bestämmelserna sådana offentligrättsliga föreskrifter som omfattas av 8 kap. 2 § första stycket 2 RF. Eftersom föreskrifterna inte avser något av de ämnen som nämns i 8 kap. 3 § första stycket 1–3 är delegation därmed möjlig. Regeringen vill i sammanhanget framhålla att frågan om förhållandet mellan regeringsformens normgivningsbestämmelser och de föreskrifter som Finansinspektionen får besluta med stöd av bemyndiganden som redan finns i kapitaltäckningslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse samt lagen om värdepappersmarknaden har behandlats vid flera tillfällen i förarbetena till bl.a. de ändringar av kapitaltäckningsreglerna som genomförts under åren (se prop. 1994/95:50 s. 283 ff. och prop. 2006/07:5 s. 100 ff.).

Val mellan lag eller myndighetsföreskrift

Enligt 6 kap. 2 § lagen om bank- och finansieringsrörelse och 8 kap. 4 § lagen om värdepappersmarknaden ska ett institut identifiera, mäta, styra, internt rapportera och ha kontroll över de risker som dess rörelse är förknippad med. Institut ska även se till att ha en tillfredsställande intern kontroll. Vidare ska institut särskilt se till att deras kreditrisker, marknadsrisker, operativa risker och andra risker sammantagna inte medför att deras förmåga att fullgöra sina förpliktelser äventyras. För att uppfylla detta ska institutet ha metoder som gör det möjligt att fortlöpande värdera och upprätthålla ett kapital som till belopp, slag och fördelning är tillräckligt för att täcka arten och nivån på de risker som de är eller kan komma att bli exponerade för. Metoderna ska utvärderas för att säkerställa att de är heltäckande.

Genom bemyndiganden i 16 kap. 1 § första stycket 3 lagen om bank- och finansieringsrörelse samt 8 kap. 42 § första stycket 2 lagen om värdepappersmarknaden, får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela föreskrifter om vilka åtgärder som ett kreditinstitut ska vidta för att uppfylla kraven på soliditet och likviditet, riskhantering, genomlysning, sundhet samt riktlinjer och instruktioner. Bestämmelserna i kapitaltäckningslagen och lagen om värdepappersmarknaden avseende riskhantering bedöms omfatta även de risker som kan ligga i system för rörlig ersättning. Vilka åtgärder som institut ska vidta för att uppfylla kraven på riskhantering vad gäller rörlig ersättning bör regleras i föreskrifter. Någon lagstiftningsåtgärd är därför inte nödvändig.

Vid införandet av 1994 års kapitaltäckningslag och 2006 års kapitaltäckningslag konstaterades också att reglerna i de direktiv som ligger till grund för lagstiftningen är omfattande, mycket detaljerade och tekniskt komplicerade. Eftersom regelverket är omfattande och sannolikt behöver ändras ofta för att hållas aktuellt och följa utvecklingen på de finansiella marknaderna bedömdes det inte lämpligt att ge hela regelverket form av lag. Därför valdes en kombination av lag och myndighetsföreskrifter (se prop. 1994/95:50 s. och prop. 2006/07:5). Reglerna om rörlig ersättning är i stor utsträckning framtagna inom

ramen för det europeiska tillsynssamarbetet. Reglerna kan löpande behöva anpassas till nya eller ändrade europeiska riktlinjer samtidigt som de behöver anpassas till förhållandena på den svenska marknaden. Detta sammantaget gör att reglerna lämpar sig mindre väl för en reglering i lagform. I stället bör Finansinspektionen reglera ersättningsfrågorna med stöd av gällande bemyndiganden om vilka åtgärder som instituten behöver vidta för att uppfylla kraven på riskhantering.

7.3 Tillsyns och upplysningsplikt

Inledning

De tillkommande reglerna vad gäller tillsyn och upplysningsplikt i CRD III syftar till att säkerställa att marknadsaktörer får all den information de behöver för att kunna bedöma ett kreditinstituts riskprofil. I skälen till CRD III anges även att kreditinstitut ska kunna avkrävas att lämna ytterligare information, utöver den som anges i kreditinstitutsdirektivet, för att uppnå målet om full transparens avseende institutets riskhantering.

7.3.1 Behöriga myndigheters möjlighet till ingripande

Regeringens bedömning: De nya leden, f) och g), i artikel 136.1 i kreditinstitutsdirektivet bedöms rymmas inom befintlig lagreglering.

Promemorians bedömning: I promemorian gjordes bedömningen att ändringsdirektivets bestämmelser om utökade möjligheter för de behöriga myndigheterna att vidta åtgärder mot institut som inte uppfyller direktivets krav inte kräver någon lagstiftningsåtgärd. Regeringen delar promemorians bedömning vad gäller artikel 136.1 led f) och g). Regeringen avser att återkomma i ett annat lagstiftningsärende gällande det nya stycket i artikel 136.2.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker bedömningen eller lämnar den utan erinran. *Finansinspektionen* anser att artikel 124.3 inte är tydligt genomförd då det inte finns någon möjlighet att enligt 2 kap. 2 § kapitaltäckningslagen fatta beslut om förhöjd kapitalbas för ett institut där kapitaliseringen anses otillräcklig. *Riksbanken* anser att bestämmelsen i artikel 136.2 i dess nya lydelse tycks ge Finansinspektionen vidare ramar än de i gällande rätt att besluta om förhöjt kapitalkrav i de fall då inspektionen i samband med den årliga kapitalutvärderingen anser att det behövs för att täcka de risker som institutet är eller troligen kommer att bli exponerat emot inom en rimlig tidshorisont.

Ändringsdirektivets innehåll: I kreditinstitutsdirektivets artikel 136 anges vilka åtgärder som den behöriga myndigheten har befogenhet att vidta i de fall som ett kreditinstitut som inte uppfyller kraven i kreditinstitutsdirektivet inte självmant, på ett tidigt stadium, vidtar nödvändiga åtgärder för att komma till rätta med situationen.

Genom CRD III utökas behöriga myndigheters befogenheter genom möjligheten att vidta ytterligare åtgärder. Två nya led läggs till kreditinstitutsdirektivets artikel 136.1 som (f) och (g). Led (f) innebär att behöriga myndigheter kan kräva att kreditinstitut ska begränsa den rörliga ersättningen som andel av den totala nettointäkten när denna är oförenlig med bibehållandet av en sund kapitalbas. Led (g) medför att behörig myndighet kan kräva att kreditinstitut använder nettovinsten för att stärka kapitalbasen.

Vidare läggs det till ett nytt stycke i kreditinstitutsdirektivets artikel 136.2. Av det nya stycket följer att den behöriga myndigheten vid fastställande av lämplig nivå på kapitalbasen på grundval av den översyn och utvärdering som görs enligt artikel 124, ska bedöma om något specifikt kapitalbaskrav utöver miniminivån krävs för att täcka risker som ett kreditinstitut är eller kan bli utsatt för, med hänsyn tagen till följande:

(a) de kvantitativa och kvalitativa aspekterna av kreditinstitutets bedömningsprocess som anges i artikel 123,

(b) kreditinstitutets styrformer, metoder och mekanismer som anges i artikel 22,

(c) utfallet av översynen och utvärderingen som görs i enlighet med artikel 124.

Skälen för regeringens förslag: Bestämmelserna i artikel 136.1 b–c har genomförts i svensk rätt genom 12 kap. 1 och 3 §§ kapitaltäckningslagen, 15 kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse samt 25 kap. 1 § lagen om värdepappersmarknaden. Dessa bestämmelser ger Finansinspektionen rätt att ingripa mot institut som inte uppfyller kraven i bl.a. nämnda lagar eller andra författningar som reglerar dess verksamhet. Vid genomförandet av kreditinstitutsdirektivet konstaterades att uppräknningen i artikel 136.1 av vilka åtgärder som inspektionen kan förelägga ett institut att vidta endast är exempel på åtgärder. Det ansågs därför inte vara en heltäckande lösning att räkna upp åtgärder. Ett förtydligande gjordes dock i 15 kap. 1 § lagen om bank- och finansieringsrörelse med anledning av ett påpekande från Lagrådet (se prop. 2006/07:5 s. 359 f.). Införandet av punkterna (f) och (g) i artikel 136.1 innebär att den exemplifierande listan över åtgärder som inspektionen får vidta mot ett kreditinstitut med brister blir något längre. Denna ändring bedöms, med hänsyn till den valda lagstiftningstekniken, rymmas inom gällande rätt.

Genom det nya stycket i artikel 136.2 införs en skyldighet för den behöriga myndigheten att, med hänsyn till resultatet av löpande tillsynsåtgärder, bedöma huruvida ett institut ska påföras ett högre kapitalbaskrav än miniminivån för att täcka de risker som institutet är eller kan komma att vara exponerat för. Vid denna bedömning ska myndigheten beakta kvantitativa och kvalitativa aspekter av institutets bedömningsprocesser avseende metoder för att utvärdera om det interna kapitalet är tillräckligt med hänsyn till dess risk (artikel 123), institutets styrformer, metoder och mekanismer för riskhantering (artikel 22) samt resultat av tillsynsanalyser (artikel 124).

Av 2 kap. 1 § kapitaltäckningslagen framgår att ett institut, vid varje tidpunkt, ska ha en kapitalbas som motsvarar summan av kapitalkraven för kreditrisker, marknadsrisker och operativa risker eller den kapitalbas

som framgår av ett beslut enligt 2 kap. 2 §. Av 2 § framgår att Finansinspektionen i vissa fall kan besluta att ett institut ska ha en högre kapitalbas än den miniminivå som följer av 1 § första stycket. Ett sådant beslut kan fattas om institutet inte uppfyller kraven i 6 kap. 1–3, 4 a, 4 b och 5 §§ lagen om bank- och finansieringsrörelse om bl.a. soliditet och likviditet, riskhantering och genomlysning eller 8 kap. 2–8 §§ lagen om värdepappersmarknaden. En förutsättning för att inspektionen ska kunna fatta ett beslut om ökad kapitalbas är att någon annan åtgärd inte är tillräcklig för att få institutet att rätta bristerna inom rimlig tid. Med annan åtgärd avses sådana åtgärder som inspektionen enligt 15 kap. lagen om bank- och finansieringsrörelse och motsvarande bestämmelser i 25 kap. lagen om värdepappersmarknaden får vidta mot ett institut som inte följer de bestämmelser som gäller för dess verksamhet. Om bristerna kan åtgärdas inom rimlig tid genom en annan åtgärd är alltså inte 2 kap. 2 § första stycket kapitaltäckningslagen tillämplig. Av 2 kap. 2 § andra stycket framgår att första stycket inte heller är tillämpligt om bristen i institutet är så allvarlig att verksamhetstillståndet ska återkallas.

Det nya stycket i artikel 136.2 framgår att den behöriga myndigheten vid fastställande av en lämplig nivå på kapitalbasen på grundval av den översyn och utvärdering som görs vid kapitalutvärderingen, ska bedöma om något specifikt kapitalbaskrav utöver miniminivån krävs. Som *Riksbanken* och *Finansinspektionen* påpekat bör inspektionen ha tämligen vida befogenheter att vid den kapitalutvärdering som görs årligen besluta om ett förhöjt kapitalbaskrav och att inspektionen inte ska vara skyldig att först överväga andra åtgärder. *Regeringen* anser att det finns goda skäl för inspektionens och Riksbankens uppfattning men anser inte att det finns tillräckligt beredningsunderlag för att i detta ärende lämna ett lagförslag i denna del. Regeringen avser därför att återkomma till frågan i ett annat lagstiftningsärende.

7.3.2 Kreditinstitutens upplysningsplikt

Regeringens förslag: Ett institut ska offentliggöra information om dess kapitaltäckning och information som ger en heltäckande bild av hur institutet avser att hantera risker och exponeringar samt ge en heltäckande bild av dess riskprofil.

Ett institut ska ha skriftliga riktlinjer för hur det ska uppfylla kravet på att offentliggörandet av informationen är tillfredställande med avseende på om informationen ger en heltäckande bild av institutets riskprofil.

Promemorians förslag Överensstämmer i allt väsentligt med regeringens förslag.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Av ändringsdirektivet framgår att villkoren för kreditinstitutens upplysningsplikt ändras genom en ändring av artikel 145.3 i kreditinstitutsdirektivet. De nya villkoren innebär att ett kreditinstitut ska anta en formell policy för att uppfylla de upplysningskrav som anges i artikelns punkter 1 och 2 och att det ska ha

riktlinjer för bedömning av om dess information är tillfredsställande, även i fråga om kontroll och frekvens. Ett kreditinstitut ska också ha en policy för att värdera om den information som lämnas förmedlar institutets riskprofil på ett heltäckande sätt till marknadsaktörerna. Om den informationen som lämnas inte förmedlar riskprofilen på ett heltäckande sätt, ska kreditinstitutet offentliggöra den ytterligare information som behövs för att ge denna heltäckande bild. Ett institut ska emellertid endast vara skyldiga att offentliggöra information som inte utgör företagshemligheter eller konfidentiell information enligt de kriterier som anges i bilaga XII, del 1.

Skäl till regeringens förslag: Artikel 145.3 har genomförts i svensk rätt genom 8 kap. 3 § kapitaltäckningslagen. Av bestämmelsen framgår att ett instituts styrelse ska se till att det finns skriftliga riktlinjer avseende hur kraven på offentliggörande av information ska uppfyllas och för hur det ska utvärderas om den offentliggjorda informationen är tillfredsställande, inkluderat hur informationen kontrollerats samt hur ofta den offentliggörs. Av 8 kap. 2 § kapitaltäckningslagen framgår skyldigheten för institut att offentliggöra viss information om kapitaltäckning, risker och exponeringar.

De tillkommande krav som ställs genom den nya formuleringen av kreditinstitutsdirektivets artikel 145.3 avseende ytterligare krav på offentliggörande av information och analys av offentliggjord information bedöms inte fullt ut rymmas inom befintlig lagstiftning. Det bör därför i 8 kap. 2 § kapitaltäckningslagen förtydligas att den information som ska lämnas måste ge en heltäckande bild av institutets medel för att hantera risker och exponeringar samt av institutets riskprofil. Vidare bör 8 kap. 3 § kapitaltäckningslagen ändras så att det framgår att ett institut även ska ha riktlinjer och instruktioner för hur det ska uppfylla kravet på att den information som offentliggörs är tillfredsställande genom att den ger en heltäckande bild av institutets riskprofil.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har enligt gällande rätt bemyndigande att meddela föreskrifter avseende vilken information som ska offentliggöras enligt 8 kap. 2 § kapitaltäckningslagen, vid vilken tidpunkt, på vilken plats och med vilka intervall informationen ska lämnas och hur informationens riktighet kontrolleras. Befintligt bemyndigande bedöms inte behöva ändras för att uppfylla kraven i den nya lydelsen av artikel 145.3.

7.3.3 Beräkning av kapitalbasen

Regeringens bedömning: Ändringarna i kreditinstitutsdirektivet avseende beräkningen av ett instituts kapitalbas rymms inom befintlig lagreglering.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom CRD III tillkommer en ny punkt i kreditinstitutsdirektivets artikel 64 som anger villkor för

avdragsberäkning avseende kapitalbasen. I ändringsdirektivet anges att CEBS ska utarbeta riktlinjer avseende de detaljer som ska gälla för tillämpningen av bestämmelsen. Den nya punkten i artikel 64 anger att ett kreditinstitut ska tillämpa kraven som anges i kapitalkravsdirektivets bilaga VII, avsnitt B för alla sina tillgångar som är bokförda till verkligt värde vid beräkning av kapitalbasen och ska från summan av posterna (a) till (ca) minus posterna (i) till (k) i artikel 57 dra det belopp för eventuella värdejusteringar som härutöver behövs.

Vidare får kreditinstitutsdirektivets artikel 66.2 ny lydelse som innebär att hänvisningen i sista stycket ändras från befintlig hänvisning till bilaga IX del 4 i kreditinstitutsdirektivet till att hänvisa till bilaga I eller V i kapitalkravsdirektivet.

Skälen för regeringens bedömning: Bestämmelser om kapitalbasen finns i 3 kap. kapitaltäckningslagen. Utöver dessa bestämmelser har regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigats att meddela föreskrifter om villkoren för att räkna in eller av poster i kapitalbasen enligt 3 kap. De nya krav på beräkning av kapitalbasen som införs genom införandet av artikel 64.5 bedöms rymmas inom befintlig föreskriftsrätt. Någon lagstiftningsåtgärd är därför inte nödvändig.

Artikel 66.2 har genomförts i svensk rätt genom 3 kap. 8 § kapitaltäckningslagen samt föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. Den ändring som nu görs avseende bilagehänvisning rymms inom befintligt bemyndigande att meddela föreskrifter.

7.3.4 Avvecklingsrisker

Regeringens förslag: Vid beräkning av kapitalkrav för marknadsrisker ska avvecklingsrisker i hela verksamheten beaktas.
--

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Artikel 75 i kreditinstitutsdirektivet innehåller villkor för miniminivå på kapitalbasen. Artikeln anger att varje medlemsstat ska kräva av kreditinstitut att de kan redovisa en kapitalbas som vid varje tillfälle är minst lika med det sammanlagda beloppet av kraven enligt a–d i artikeln.

Genom ändringsdirektivet flyttas kapitalkravet för avvecklingsrisk från b till c i artikeln. Detta innebär att avvecklingsrisk i all verksamhet ska beaktas vid beräkning av kapitalkrav för avsättning för risker enligt artikel 18 i kapitalkravsdirektivet.

Därtill ändras b genom att kapitalkrav enligt artikeln ska bestämmas i enlighet med artikel 18 och artiklarna 28–32 i kapitalkravsdirektivet. Där den sistnämnda referensen till artikel 28–32 om övervakning och kontroll av stora exponeringar är ny.

Skälen för regeringens förslag: Av 2 kap. 4 § kapitaltäckningslagen framgår att det för marknadsrisker krävs ett kapital som uppgår till summan av kapitalkraven för motpartsrisker för verksamhet i handelslagret, avvecklingsrisker för verksamhet i handelslagret,

positionsrisker för verksamhet i handelslagret samt valutarisker och råvarurisker i hela verksamheten.

En ändring av kapitaltäckningslagen bör göras så att det framgår att avvecklingsrisk i hela verksamheten ska beaktas vid beräkningen av kapitalkravet för marknadsrisker.

7.3.5 Befogenheter att vidta sanktioner

Regeringens bedömning: Finansinspektionen har enligt gällande rätt befogenheter att ålägga institut sanktioner i den utsträckning som krävs genom den nya lydelsen av artikel 54 i kreditinstitutsdirektivet.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Ändringsdirektivet medför att kreditinstitutsdirektivets artikel 54 som ställer krav på befogenheter för de behöriga myndigheterna att vidta sanktioner utökas med en ny punkt som anger att medlemsstaterna ska säkerställa att för tillämpningen av artikelns första stycke, ska ländernas respektive behöriga myndigheter ha befogenhet att ålägga såväl ekonomiska som icke ekonomiska sanktioner eller åtgärder. Dessa sanktioner respektive åtgärder måste vara effektiva, proportionerliga och avskräckande. Artikelns första stycke anger att medlemsstaterna svarar för att deras behöriga myndigheter kan besluta och vidta de åtgärder och sanktioner, utöver återkallelse av auktorisation och tillämpning av straffrättslig lag, som behövs för att överträdelser av lagar och andra författningar om tillsyn av och om verksamhet i kreditinstitut ska upphöra.

Skälen för regeringens bedömning: Finansinspektionen har genom 12 kap. kapitaltäckningslagen, 15 kap. lagen om bank- och finansieringsrörelse och 25 kap. lagen om värdepappersmarknaden möjlighet att ingripa mot institut som åsidosatt sina skyldigheter enligt nämnda lagar eller andra författningar som reglerar institutens verksamhet. Ingripandena sker genom utfärdande av föreläggande att vidta åtgärder inom viss tid, förbjuda verkställighet av beslut eller meddela anmärkning. För allvarliga överträdelser ska inspektionen återkalla verksamhetstillståndet, eller om det är tillräckligt meddela varning. Varning eller anmärkning får förenas med straffavgift. Föreläggande och förbud får förenas med vite. Härutöver får inspektionen ta ut en förseningsavgift om högst 100 000 kronor av institut som inte i tid lämnar föreskrivna upplysningar om sin verksamhet.

Finansinspektionen har enligt gällande rätt befogenheter att ålägga institut sanktioner i den utsträckning som krävs av den nya lydelsen genom artikel 54 i kreditinstitutsdirektivet. Någon lagstiftningsåtgärd är därför inte nödvändig.

7.4 Ändringar av kapitalkravsdirektivet

Inledning

Artikel 2 i ändringsdirektivet anger ändringar i kapitalkravsdirektivet. Ändringen som anges i artikel 2.1 i ändringsdirektivet, tas upp i avsnitt 6.1 om återvärdepapperisering. Övriga ändringar behandlas nedan.

7.4.1 Beräkning av kapitalbas

Regeringens bedömning: Ändringen i kapitalkravsdirektivet avseende beräkning av kapitalbasen ryms inom befintlig lagreglering.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet ändras den inledande texten i artikel 17.1 i kapitalkravsdirektivet genom att hänvisning till punkt 4 i texten nedan ersätts med en hänvisning till punkt 36.

”Om ett institut beräknar riskvägda exponeringsbelopp enligt bilaga II till detta direktiv i enlighet med artiklarna 84–89 i direktiv 2006/48/EG, skall följande gälla för den beräkning som avses i punkt 4 i del 1 av bilaga VII i direktiv 2006/48/EG.”

Den nya hänvisningen till punkt 36 avser behandling av förväntade förlustbelopp till skillnad från befintlig hänvisning till punkt 4 som anger riskvägda exponeringsbelopp för exponeringar mot företag, institut, nationella regeringar och centralbanker.

Skälen för regeringens bedömning: Artikel 17 i kapitalkravsdirektivet har genomförts i svensk rätt genom föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. Den nu aktuella ändringen bör hanteras på samma sätt. Någon lagstiftningsåtgärd är därför inte nödvändig.

7.4.2 Kapitalkrav för marknadsrisk

Regeringens bedömning: Ändringen i kapitalkravsdirektivet vad avser beräkningen av kapitalkravet för marknadsrisk ryms inom befintlig lagreglering.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet tillkommer en ny hänvisning till punkt 1–4 i bilaga II vid beräkning av kapitalkrav för övrig verksamhet i kapitalkravsdirektivets artikel 18.1 a. Den nya

lydelsen av punkten a anger därmed att instituten för verksamhet som hänför sig till handelslagret ska ha en kapitalbas som alltid uppgår till eller överstiger summan av de kapitalkrav som beräknas i enlighet med de metoder och alternativ som anges i artikel 28–32 och bilagorna I, II och VI och, i tillämpliga fall bilaga V, och punkterna 1–4 i bilaga II.

Skälen för regeringens bedömning: Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer har bemyndigats att meddela föreskrifter om hur kapitalkravet för marknadsriskerna ska beräknas. Det tillägg som nu gjorts i artikel 18.1 bör hanteras inom ramen för denna föreskriftsrätt. Någon lagstiftningsåtgärd är därför inte nödvändig.

7.5 Ändring i bilagor till kreditinstitutsdirektivet

Regeringens bedömning: Ändringarna i bilagor till kreditinstitutsdirektivet föranleder inte någon lagstiftningsåtgärd.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet genomförs ändringar i följande bilagor till kreditinstitutsdirektivet.

Bilaga V som reglerar tekniska kriterier avseende organisation och riskhantering. I bilagan införs ett nytt avsnitt avseende rörlig ersättning.

Bilaga VI som reglerar schablonmetoden. I bilagens del 1.3 om användning av kreditvärderingar som gjorts av ett exportkreditorgan får punkt 8 ny lydelse och en ny punkt 11a införs. I avsnitt 12 om exponeringar i form av säkerställda obligationer ändras punkt 68.

Bilaga VII som reglerar internmetoden. I bilagens avsnitt 1, del 2 om PD, LGD och löptid ändras punkt 8.

Bilaga IX som reglerar värdepapperisering. I bilagens del 3 om externa kreditvärderingar läggs ett nytt stycke c till i punkten 1. I bilagens del 4 om beräkning ändras punkt 5, 6, 46, 47, 49, 52, 53, tabell 1 och tabell 4. Punkt 50, tabell 2 och tabell 5 utgår.

Bilaga XII som reglerar tekniska kriterier för upplysningsplikt. I bilagens del 2 om allmänna krav ersätts punkterna 9 och 10 och en ny punkt 15 läggs till.

Skälen för regeringens bedömning: Det nya avsnittet i bilaga V är en följd av de ändringar som görs i artikel 22 i kreditinstitutsdirektivet. Vad gäller ändringarna i bilaga V görs här samma bedömning som för artikel 22, att ändringarna bör hanteras genom myndighetsföreskrifter, (jfr avsnitt 7.2).

Bilaga VI, del 1 har genomförts i svensk rätt genom 2–10 och 24 §§ kapitaltäckningsförordningen och genom föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. De nu aktuella ändringarna bör regleras genom ändringar i dessa författningar.

Bilaga VII har genomförts i svensk rätt genom föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. Även de nu aktuella ändringarna bör regleras genom föreskrifter.

Bilaga IX del 3 och 4 har genomförts i svensk rätt genom 18 § kapitaltäckningsförordningen och genom föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. De nu aktuella ändringarna bör regleras genom ändringar i dessa författningar.

Bilaga XII har genomförts i svensk rätt genom 8 kap. 2 § kapitaltäckningslagen och föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. Av bestämmelserna kapitaltäckningslagen framgår att ett institut ska offentliggöra viss information om dess kapitaltäckning och dess strategier och målsättningar för hantering av dess risker och exponeringar. Av 13 kap. 1 § första stycket 32 kapitaltäckningslagen framgår att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilken information som ska offentliggöras, vid vilken tidpunkt på vilken plats och med vilka intervall informationen ska lämnas och hur informationens riktighet ska kontrolleras. De nu aktuella ändringarna bör regleras inom ramen för denna föreskriftsrätt.

7.6 Ändringar i bilagor till kapitalkravsdirektivet

Regeringens bedömning: Ändringarna i bilagorna till kapitalkravsdirektivet rymms inom befintlig lagreglering.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet genomförs ändringar i följande bilagor till kapitalkravsdirektivet.

Bilaga I som reglerar beräkning av kapitalkravet för positionsrisker. I bilagan ändras punkterna 8, 14, 34, nya punkter 14a, 14b, 14c, 16a införs, och punkten 35 utgår.

Bilaga II som reglerar beräkning av kapitalkrav för avvecklings- och motpartskreditrisk. Bilagans punkt 7 ersätts.

Bilaga V som reglerar användning av interna modeller för beräkning av kapitalkrav. Bilagans punkter 1, 4–8, 10 och 12 ändras, nya punkter 5 a–l och 10 a–b införs och punkt 9 utgår.

Bilaga VII del B som reglerar system och kontroller avseende handel. Bilagans punkt 2a, 3, 5 6a, 8, 9 och 11–15 ändras.

Skälen för regeringens bedömning: Bilagorna I, II, V har genomförts i svensk rätt genom föreskrifter meddelade av Finansinspektionen, även de nu aktuella ändringarna bör regleras genom föreskrifter.

Bilaga VII del B har genomförts i svensk rätt genom 6 kap. 2 § och 16 kap. 1 § 3 lagen om bank- och finansieringsrörelse, 8 kap. 4 § och 42 § första stycket 2 lagen om värdepappersmarknaden samt genom föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. De nu aktuella ändringarna bör regleras genom föreskrifter.

8 Kommissionens direktiv 2009/83/EG

Inledning

För att säkerställa att kreditinstitutsdirektivet genomförs och tillämpas på ett enhetligt sätt i medlemsstaternas inrättade kommissionen och CEBS under år 2006 en arbetsgrupp, Capital Requirements Directive Transposition Group (CRDTG), med uppdrag att diskutera lösningar på frågor i samband med genomförandet av kreditinstitutsdirektivet. CRDTG kom fram till att vissa tekniska bestämmelser behövde specificeras ytterligare för att säkerställa en enhetlig tillämpning. Genom kommissionens direktiv 2009/83/EG av den 27 juli 2009 om ändringar av vissa bilagor till rådets direktiv 2006/48/EG med avseende på tekniska bestämmelser om riskhantering¹¹ görs, med anledning av CRDTG:s slutsatser, ändringar i bilagorna V, VI, VII, VIII, IX, X och XII till kreditinstitutsdirektivet.

8.1 Kapitalkrav för kreditrisker

Regeringens förslag: Ett institut som är originator får undanta de värdepapperiserade exponeringarna från sin beräkning av riskvägda exponeringsbelopp om originatorn tillämpar riskvikten 1 250 procent på de positioner den innehar i värdepapperiseringen eller räknar av dessa positioner från kapitalbasen enligt kapitaltäckningslagen.

Regeringens bedömning: Övriga ändringar i del 2 i bilaga IX till kreditinstitutsdirektivet föranleder inte någon lagstiftningsåtgärd.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att ett kapitalkrav för kreditrisker inte behöver beräknas för exponeringar som ett institut värdepapperiserat, om riskvikten 1 250 procent tillämpas på institutets samtliga positioner i värdepapperiseringen.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: De flesta remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. *Finansinspektionen* anser att lagförslaget bör skrivas om för att tydliggöra att originatorn får undanta de värdepapperiserade exponeringarna från sin beräkning av riskvägda exponeringsbelopp om originatorn tillämpar riskvikten 1 250 procent på de positioner den innehar i värdepapperiseringen eller räknar av dessa positioner från kapitalbasen enligt kapitaltäckningslagen.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet 2009/83/EG görs ändringar i del 2 i bilaga IX till kreditinstitutsdirektivet genom att punkterna 1 och 2 får nya lydelse. Del 2 i bilaga IX reglerar minimikrav

¹¹ EUT L 196, 28.7.2009, s. 14 (Celex 32009L0083).

för erkännande av betydande kreditrisköverföring och beräkning av riskvägda exponeringsbelopp och förväntade förlustbelopp för värdepapperiserade exponeringar.

Genom ändringen införs bl.a. ett nytt led b) i punkten 1. Denna ändring innebär att ett institut från beräkningen av riskvägda exponeringsbelopp får undanta värdepapperiserade exponeringar, om riskvikten 1 250 procent tillämpas på alla positioner som institutet har i värdepapperiseringen.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Av 4 kap. 2 § kapitaltäckningslagen följer att ett kapitalkrav för kreditrisker ska beräknas för exponeringar som ett institut värdepapperiserat eller om det har gett stöd till värdepapperiseringen utöver sina avtalsmässiga förpliktelser. Om institutet i samband med värdepapperiseringen överfört en betydande kreditrisk till tredje part behöver det inte beräknas något kapitalkrav.

Det bör i denna bestämmelse föras in en bestämmelse som anger att ett institut som är originator får undanta de värdepapperiserade exponeringarna från sin beräkning av riskvägda exponeringsbelopp om originatorn tillämpar riskvikten 1 250 procent på de positioner den innehar i värdepapperiseringen eller räknar av dessa positioner från kapitalbasen enligt kapitaltäckningslagen.

Övriga bestämmelser som berörs av ändringarna i del 2 i bilaga IX har genomförts i svensk rätt genom föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. Även de nu aktuella ändringarna bör omhändertas i föreskrifter.

8.2 Övriga ändringar

Regeringens bedömning: Ändringarna i bilagorna till kreditinstitutsdirektivet, utöver den som behandlas i avsnitt 7.1, föranleder inte någon lagstiftningsåtgärd.

Promemorians bedömning: överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker bedömningen eller lämnar den utan erinran.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom direktivet görs ändringar i följande bilagor till kreditinstitutsdirektivet.

Bilaga V som reglerar tekniska kriterier avseende organisation och riskhantering. Ändringarna rör ränterisk till följd av annan verksamhet än handel.

Bilaga VI som reglerar schablonmetoden. Ändringen rör den kreditbetygsbaserade metoden och kortfristiga exponeringar mot institut och företag.

Bilaga VII som reglerar internmetoden. Ändringarna rör riskvägda exponeringsbelopp för aktieexponeringar och motpartslösa tillgångar, löptid samt minimikrav för internmetoden.

Bilaga VIII som reglerar kreditriskreducering. Ändringarna rör godtagbarhet, minimikrav och beräkning av kreditriskreduceringens effekter.

Bilaga IX som reglerar värdepapperisering. Förutom de ändringar som redogörs för avsnitt 7.1 görs ändringar som rör beräkning av riskvägda exponeringsbelopp och godtagbara likviditetsfaciliteter.

Bilaga X som reglerar operativ risk. Ändringarna rör schablonmetoden och internmetoden.

Bilaga XII som reglerar tekniska kriterier för upplysningsplikt. Ändringarna rör allmänna krav och krav som är villkor för användning för särskilda instrument eller metoder.

Skälen för regeringens bedömning: De regler i bilagorna som berörs av ändringar har genomförts i svensk rätt genom föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. Även de nu aktuella ändringarna bör omhändertags i föreskrifter.

9 Följdändringar med anledning av Lissabonfördraget

<p>Regeringens förslag: Hänvisningar till Europeiska gemenskapernas kommission i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar ersätts med hänvisningar till Europeiska kommissionen.</p>
--

Promemorians förslag: Frågorna har inte berörts i promemorian.

Remissinstanserna: Remissinstanserna har inte berört frågorna.

Skälen för regeringens förslag: Den 13 december 2007 undertecknades Lissabonfördraget om ändring av fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Lissabonfördraget trädde i kraft den 1 december 2009. Genom Lissabonfördraget har de grundläggande fördragen och vissa protokoll som hör till dem ändrats. Ändringarna innebär bl.a. att Europeiska unionen (EU) är en juridisk person och att vissa av unionens institutioner fått nya namn.

De ändringar som görs genom Lissabonfördraget innebär att hänvisningar i lag och andra författningar till Europeiska gemenskapen och de institutioner som bytt namn behöver ändras. I stället för till Europeiska gemenskapernas kommission ska hänvisas till Europeiska kommissionen. Detta är fallet i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar.

10 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

10.1 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser för genomförandet av CRD II

10.1.1 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Lagändringarna som avser genomförandet av CRD II ska träda i kraft den 30 juni 2011.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: Enligt ändringsdirektivets artikel 4.1 ska medlemsstaterna sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet senast den 31 oktober 2010. Vidare framgår att reglerna ska tillämpas från och med den 31 december 2010. Det har inte varit möjligt att genomföra ändringsdirektivets samtliga bestämmelser i svensk rätt inom de i direktivet föreskrivna tidsfristerna. Det är därför angeläget att ett fullständigt genomförande av direktivet kan ske så snart som möjligt för att minimera de negativa konsekvenserna av förseningen. De nu föreslagna lagändringarna bör därför träda i kraft den 30 juni 2011.

10.1.2 Exponeringar mot stater och centralbanker i en annan valuta än den nationella

Regeringens bedömning: Ändringen av övergångsbestämmelserna i artikel 153 i kreditinstitutsdirektivet föranleder inte någon lagstiftningsåtgärd.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Skälen för regeringens bedömning: Övergångsbestämmelsen i artikel 153 i kreditinstitutsdirektivet avseende ett svenskt eller utländskt instituts möjlighet att tillämpa riskvikten noll procent för exponeringar mot svenska staten som uttrycks och refinansieras i någon medlemsstats valuta förlängs till den 31 december 2015.

Vid genomförandet av 2006 års kreditinstitutsdirektiv infördes en motsvarande övergångsbestämmelse i förordningen (2006:1533) om kapitaltäckning och stora exponeringar. Den nu aktuella förlängningen av övergångsbestämmelsen bör också regleras i den förordningen.

10.1.3 Stora exponeringar

Regeringens bedömning: Ändringen i övergångsbestämmelserna i artikel 154.10 i kreditinstitutsdirektivet föranleder inte någon lagstiftningsåtgärd.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Skälen för regeringens bedömning: I artikel 154 i kreditinstitutsdirektivet införs en ny punkt, 10. Av den punkten framgår att avseende avsnittet om stora exponeringar ska tillgångsposter som utgörs av fordringar på och andra exponeringar gentemot institut som uppstått före den 31 december 2009 bli föremål för samma behandling som tillämpades enligt artiklarna 115.2 och 116 i deras lydelse före den 10 november 2009, dock inte längre än till den 31 december 2012.

Artiklarna 115.2 och 116 har genomförts i svensk rätt genom föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. Den övergångsbestämmelse som nu införs genom artikel 154.10 bör också omhändertas genom föreskrifter.

10.1.4 Beslut på gruppnivå om kapitalbasen

Regeringens förslag: Till och med den 31 december 2012 ska den tidsperiod inom vilken en överenskommelse om vilket beslut som bör fattas om den konsoliderade nivån på kapitalbasen vara 6 månader.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: I artikel 154 i kreditinstitutsdirektivet införs en ny punkt, 11. Av den punkten framgår att den period som avses i artikel 129.3 fram till den 31 december 2012 ska vara sex månader. Artikel 129.3 reglerar tillsynsmyndigheters gemensamma beslut om konsoliderad nivå på kapitalbasen. Den tidsperiod som avses är inom vilken tid ett sådant beslut ska fattas. Av artikel 129.3 framgår att tidsperioden efter övergångstidens slut ska vara fyra månader.

Det bör i svensk rätt införas en övergångsbestämmelse anger att fram till den 31 december 2012 ska den tidsperiod om fyra månader som föreskrivs i 10 kap. 6 a § kapitaltäckningslagen istället vara 6 månader. Den tidsperiod som avses är den inom vilken en överenskommelse om vilket beslut som bör fattas om den konsoliderade nivån på en grupp kapitalbas.

10.1.5 Undantag från reglerna om kapitalkrav för vissa värdepappersbolag

Regeringens förslag: Ett värdepappersbolag som tillhandahåller investeringstjänster eller utför investeringsverksamhet avseende vissa finansiella instrument får till och med år 2014, efter tillstånd av Finansinspektionen, överskrida vissa gränsvärden för stora exponeringar i kapitaltäckningslagen utan att beräkna något särskilt kapitalkrav enligt samma lag.

Till och med år 2014 tillämpas inte bestämmelserna om kapitalkrav som avser värdepappersbolag i kapitaltäckningslagen för sådana värdepappersbolag vars huvudsakliga verksamhet är att tillhandahålla investeringstjänster eller utföra investeringsverksamhet avseende vissa finansiella instrument.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: Ändringsdirektivet medför att datum i två artiklar som rör övergångsregler i kapitalkravsdirektivet ändras. Ändringarna medför att i artiklarna 45.1 och 48.1 ska datumet ”31 december 2010” ersättas med ”31 december 2014”

Artiklarna 45.1 och 48.1 har genomförts i svensk rätt genom 8 och 9 §§ i lagen om införande av kapitaltäckningslagen. Datumerna i dessa bestämmelser bör ändras så att de stämmer överens med de ändrade artiklarna i kapitalkravsdirektivet.

10.1.6 Kapitalkravet för marknadsrisk

Regeringens bedömning: Ändringarna i artikel 47 i kapitalkravsdirektivet föranleder ingen lagstiftningsåtgärd.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Skälen för regeringens bedömning: Ändringsdirektivet innebär att i artikel 47 i kapitalkravsdirektivet ska datumet ”31 december 2009” ersättas med ”31 december 2010” och hänvisningen till punkterna 4 och 8 i bilaga V till direktiv 93/6/EEG ersättas med en hänvisning till punkterna 4 och 8 i bilaga VIII.

Artikel 47 har genomförts i svensk rätt genom 3 § lagen om införande av kapitaltäckningslagen. Av nämnda lagrum framgår att ett medgivande för ett institut, enligt 1994 års kapitaltäckningslag, att använda egna riskvärderingsmodeller för att beräkna kapitalkravet för marknadsrisker som gällde vid ikraftträdande av 2006 års kapitaltäckningslag ska fortsätta gälla som tillstånd enligt 2006 års kapitaltäckningslag. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka krav som dessa institut ska uppfylla.

Den nu aktuella ändringen bedöms rymmas inom befintlig föreskriftsrätt.

10.1.7 Investeringar i värdepapperiseringar

Regeringens förslag: Kapitlet i kapitaltäckningslagen om exponeringar mot värdepapperiseringar ska tillämpas på värdepapperiseringar som emitteras från och med den 30 juni 2011.

Kapitlet i kapitaltäckningslagen om exponeringar mot värdepapperiseringar ska från och med den 1 januari 2015 tillämpas på värdepapperiseringar som emitterats före den 30 juni 2011 om nya underliggande exponeringar har tillkommit eller ersatts efter den 31 december 2014.

Promemorians förslag: I promemorian föreslås att reglerna om värdepapperisering ska tillämpas på värdepapperiseringar som emitterats från och med den 1 januari 2011. Regeringen föreslår att reglerna om värdepapperisering ska tillämpas på värdepapperiseringar som emitterats från och med den 30 juni 2011.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: Av artikel 122a.8 i ändringsdirektivet följer att punkterna 1–7 i artikeln ska tillämpas på nya värdepapperiseringar som emitteras den 1 januari 2011 eller därefter och att efter den 31 december 2015 ska punkterna 1–7 tillämpas på befintliga värdepapperiseringar om nya underliggande exponeringar tillkommit eller ersatts efter den dagen.

Det bör i svensk rätt införas en övergångsbestämmelse som motsvarar den i ändringsdirektivet. Med anledning av att ändringarna kommer att träda i kraft den 30 juni 2011 ska övergångsbestämmelsen gälla för värdepapperiseringar som emitteras från och med den 1 juli 2011.

10.2 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser för genomförandet av CRD III

10.2.1 Ikraftträdande

Regeringens förslag: Ändringen i 5 § lagen om införande av lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar ska träda i kraft den 30 juni 2011. Övriga lagändringar föranledda av CRD III ska träda i kraft den 31 december 2011.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens förslag.

Remissinstanserna: Remissinstanserna tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran.

Skälen för regeringens förslag: Av artikel 3 i ändringsdirektivet följer att medlemsstaterna ska sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa leden 3, 4, 16 och 17 i artikel 1 och leden 1, 2c, 3, och 5b iii i bilaga I senast 1 januari 2011, övriga bestämmelser i ändringsdirektivet ska sättas i kraft senast den 31 december 2011.

Led 16 avser ändring av artikel 152 i kreditinstitutsdirektivet som är en övergångsbestämmelse avseende kapitalbasen. Det har inte varit möjligt att genomföra ändringarna avseende artikel 152 i svensk rätt inom den föreskrivna tidsfristen. Det är därför angeläget att genomförandet av direktivet kan ske så snart som möjligt. De nu föreslagna lagändringarna bör därför träda i kraft den 30 juni 2011.

Övriga lagändringar grundade på CRD III som föreslås i denna lagrådsremiss avser de delar i ändringsdirektivet som ska träda i kraft den 31 december 2011. Lagändringarna föreslås därför träda i kraft den dagen.

10.2.2 Kapitalbasens lägsta nivå

Regeringens förslag: Ett institut som tillämpar en internmetod för kreditrisker eller för motpartsrisker som ingår i marknadsrisker eller en internmätningmetod för operativa risker ska ha en kapitalbas som från och med 2009 till det datum som regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer motsvarar minst 80 procent av det samlade kapitalkravet enligt 1994 års kapitaltäckningslag.

Institut som efter den 1 januari 2010 tillämpar en internmetod vid beräkning av sitt kapitalkrav får, efter tillstånd av Finansinspektionen, ha en kapitalbas som minst motsvarar 80 procent av kapitalkraven för kreditrisker och operativa risker enligt schablonmetoden eller beträffande operativa risker enligt basmetoden.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens förslag.

Remissinstanserna: *Riksbanken* anser att övergångsregeln ska förlängas och även omfatta 2012 eftersom strängare kapitaltäckningsregler enligt Basel III kommer att gälla tidigast från och med 1 januari 2013 och att det då vore olyckligt att kapitalkravet sänks under 2012. *Finansinspektionen* anger att 5 § i lagen (2006:1372) införande av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar kan misstolkas. Lydelsen kan tolkas som att alla institut som har tillstånd efter den 1 januari 2010 får använda den alternativa metoden för att beräkna det lägsta kapitalbaskravet. Det ska dock, enligt CRD III, vara de institut som börjar använda en IRK-metod eller AMA efter den 1 januari 2010 som får använda den alternativa beräkningsmetoden. Enligt den bestämmelse som föreslås i promemorian ska institut som övergår till en mer avancerad metod för att beräkna kapitalkrav ha en kapitalbas som motsvarar minst 80 procent av kapitalkravet för kreditrisker enligt 4 kap. 1 § första stycket, 4, 6, och 12-15 samma lag. Enligt direktivet ska det vara dessa bestämmelser i sin lydelse före den 1 januari 2011. Finansinspektionen anser att det är angeläget att lagtexten förtydligas avseende vid vilken tidpunkt bestämmelsernas lydelse, i lag och föreskrifter, ska tillämpas.

Ändringsdirektivets innehåll: Genom ändringsdirektivet ska följande nya punkter, 5(a)–(e), tillfogas artikel 152 i kreditinstitutsdirektivet. Punkterna innebär följande.

5 a. Kreditinstitut som beräknar riskvägt exponeringsbelopp i enlighet med artiklarna 84–89 ska fram till och med den 31 december 2011 i tillämpliga fall redovisa en kapitalbas som alltid är mer eller lika med den mängd som anges i 5 c eller 5 d.

5 b. Kreditinstitut som använder sådana internmättningsmetoder som anges i artikel 105 för beräkning av sina kapitalkrav för operationell risk ska fram till den 31 december 2011 i tillämpliga fall kunna redovisa en kapitalbas som alltid är mer eller lika med det belopp som anges i 5 c eller 5 d.

5 c. Det belopp som avses i 5 a och 5 b ska vara 80 procent av det totala minimibelopp för kapitalbasen som kreditinstitutet skulle ha varit skyldigt att inneha enligt artikel 4 i direktiv 93/6/EEG och direktiv 2000/12/EG, som dessa direktiv tillämpades före den 1 januari 2007.

5 d. Om de behöriga myndigheterna medger det får, när det gäller de kreditinstitut som avses i 5 e, det belopp som avses i 5 a och 5 b vara 80 procent av det totala minimibeloppet för kapitalbasen som dessa kreditinstitut skulle ha varit skyldiga att hålla enligt artiklarna 78–83, 103 eller 104 och direktiv 2006/49/EG så som dessa artiklar och detta direktiv tillämpades före den 1 januari 2007.

5 e. Ett kreditinstitut får tillämpa punkt 5 d bara om det började använda intern riskklassificering eller internmättningsmetoden för att beräkna sitt kapitalkrav den 1 januari 2010 eller efter detta datum.

Skälen för regeringens förslag: Artikel 152 har genomförts i svensk rätt genom 5 § lagen om införande av kapitaltäckningslagen. De aktuella ändringarna innebär att de nu gällande övergångsreglerna förlängs till och med den 31 december 2011. Ändringarna innebär också att det införs regler som stadgar att den behöriga myndigheten får medge ett institut som har tillstånd att tillämpa och tillämpar internmetoden att beräkna kapitalkravet för kreditrisk, marknadsrisk och operativ risk till 80 procent av kapitalkravet enligt schablonmetoden. De aktuella ändringarna bör genomföras genom att 5 § i införandelagen ändras.

Som *Riksbanken* påpekat kommer det att införas strängare regler på marknaden genom att den s.k. Basel III-överenskommelsen ska genomföras på EU-nivå. Europeiska kommissionen har ännu inte presenterat något direktiv- eller förordningsförslag som ska genomföra Basel III-överenskommelsen. När i tiden dessa nya EU-regler kommer att finnas på plats och när de ska vara genomförda i nationell lagstiftning är idag oklart, det blir dock tidigast år 2013. Detta innebär att om övergångsreglerna i direktivet inte återigen förlängs så kommer de institut som omfattas av reglerna ställas under lägre kapitaltäckningskrav från och med 2012. Av skäl 15 i kreditinstitutsdirektivet framgår att medlemsstaterna får fastställa stängare regler vad avser bl.a. storleken på kapitalbasen. Regeringen anser att det i Sverige bör införas en möjlighet att ha en övergång till de nya reglerna baserade på Basel III-överenskommelsen som inte innebär att kraven sänks jämfört med vad som gäller idag. Eftersom det är oklart när de nya reglerna kommer att vara på plats är det olämpligt att i lag fastställa ett slutdatum för övergångsreglerna. Enligt RF 8 kap. 5 § 2 får riksdagen i lag bemyndiga regeringen att meddela föreskrifter om när delar av en lag ska upphöra att tillämpas. Regeringen anser att det lämpligaste är att regeringe får ett sådant bemyndigande.

10.2.3 LGD-värde för hushållsexponeringar

Regeringens bedömning: Ändringen i artikel 154.5 i kreditinstitutsdirektivet föranleder inte någon lagstiftningsåtgärd.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Skälen för regeringens bedömning: Ändringsdirektivet innebär att artikel 154.5 i kreditinstitutsdirektivet ges ny lydelse. Av den nya lydelsen framgår att fram till och med 31 december 2012, får genomsnittligt exponeringsviktat LGD-värde för hushållsexponeringar mot säkerhet i bostadsfastigheter utan statliga garantier, inte vara lägre än 10 procent.

Artikel 154.5 har genomförts i svensk rätt genom föreskrifter meddelade av Finansinspektionen. Den nu aktuella ändringen bör hanteras på samma sätt.

10.2.4 Kapitalkravet för marknadsrisk

Regeringens bedömning: Ändringen i artikel 47 i kreditinstitutsdirektivet föranleder inte någon lagstiftningsåtgärd.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens bedömning.

Remissinstanserna: Remissinstanserna lämnar bedömningen utan erinran.

Skälen för regeringens bedömning: I artikel 47 i kapitalkravsdirektivet ska datumet ”31 december 2009” ersättas med ”31 december 2011” och hänvisningen till punkterna 4 och 8 i bilaga V till direktiv 93/6/EEG ska ersättas med en hänvisning till punkterna 4 och 8 i bilaga VIII.

Artikel 47 har genomförts i svensk rätt genom 3 § lagen om införande av kapitaltäckningslagen. Av nämnda lagrum framgår att ett medgivande för ett institut, enligt 1994 års kapitaltäckningslag, att använda egna riskberäkningsmodeller för att beräkna kapitalkravet för marknadsrisker som gällde vid ikraftträdandet av 2006 års kapitaltäckningslag ska fortsätta att gälla som tillstånd enligt den lagen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka krav som dessa institut ska uppfylla.

Den nu aktuella ändringen bedöms rymmas inom befintlig föreskriftsrätt.

11 Förslagets konsekvenser

11.1 Allmänt

De föreslagna ändringarna i kapitaltäckningslagen, lagen om införande av kapitaltäckningslagen och lagen om Sveriges riksbank innebär främst att befintlig lag revideras för att möta de mer stringenta krav som ändringsdirektiven 2009/111/EG (CRD II) och 2010/76/EU (CRD III) medför för institut och värdepappersbolag.

Sverige har valt ett gemensamt genomförande av de båda ändringsdirektiven i svensk rätt. Detta förklaras främst av att ändringsdirektiven träder ikraft nära varandra tidsmässigt och att reglerna införs i samma författningar och berör samma grupper av finansiella företag.

Det bör inledningsvis framhållas att de båda ändringsdirektiven innehåller bestämmelser som till stora delar måste införas på ett enhetligt sätt i alla medlemsstater. I dessa delar har medlemsstaterna begränsade möjligheter att påverka de effekter som reglerna får för berörda aktörer. Syftet är att uppnå så lika konkurrensvillkor som möjligt inom EU och säkerställa att regleringen når önskad effekt inom hela gemenskapen. Det sistnämnda är av särskild vikt för de regler som syftar till att minska den gränsöverskridande systemrisken och förbättra förutsättningarna för en internationellt effektiv tillsyn. I de fall medlemsstaterna tillåts göra nationella val, har dessa undantag inte väntats ge orimliga konkurrensfördelar till något visst kreditinstitut, värdepappersföretag eller någon viss medlemsstat utan syftar till att undanröja oönskade negativa sidoeffekter som en strikt enhetlig reglering skulle kunna leda till.

Det huvudsakliga syftet med de lagändringar som föreslås är att genomföra de regeländringar som anges i CRD II och CRD III. Ändringarna har sin uppkomst i behovet av att åtgärda utestående frågor som fanns efter antagandet av CRD år 2006 och att skyndsamt åtgärda de brister i den finansiella regleringen som uppdagades med anledning av finanskrisen som togs sin början år 2007.

Med regeländringarna vill man minska risken för framtida fallissemang och att problem i ett institut får spridningseffekter till andra institut. Därtill syftar reglerna till att ge förutsättningar till en förstärkt gränsöverskridande tillsyn och att kapitalkraven på ett bättre sätt än i dag täcker de risker som poster i handelslagret kan innebära för ett institut i de fall då efterfrågan på produkterna i handelslagret kraftigt reduceras eller avtar helt. I kommissionens arbetspapper KOM (2008)602 slutlig, SEK(2008)2533 beskrivs syftet med ändringarna i CRD II, hur konsultationsprocessen gått till, vilka aktörer som varit delaktiga i utarbetandet av förslagen samt vilka resultat kommissionen förväntar sig av ändringarna. Motsvarande information avseende CRD III anges i kommissionens arbetspapper KOM (2009) 362 slutlig, SEK(2009) 974.

11.2 Samhällsekonomiska konsekvenser

Banker och andra kreditinstitut är viktiga aktörer för att samhällsekonomin ska fungera effektivt. De underlättar för såväl privatpersoner som företag att spara och låna pengar för att kunna realisera investeringar nu eller i framtiden. Dessa investeringar är värdeskapande och ger utöver möjlighet till nya arbetstillfällen också ett ökat välbefinnande och förstärkt tillväxt. In- och utlåning är emellertid beroende av att det finns ett förtroende på marknaden om att de pengar som lånas in eller ut kommer att återbetalas samt att kapitalet under tiden hanteras på ett säkert sätt. Utan detta förtroende vågar inte privatpersoner eller företag låna pengar till en bank, vilken då i sin tur inte får kapital för att kunna låna ut. På samma sätt är en bank beroende av att ha motsvarande förtroende för sina kunder i samband med utlåning för att i så stor utsträckning som möjligt vara säker på att kredittagaren kan återbetala sin skuld till banken. Då banker och andra kreditinstitut fyller denna viktiga roll för samhällsekonomin finns det ett intresse från samhället att denna verksamhet omgärdas av regler till skydd för såväl konsumenter som kreditinstitut. I takt med att kredit- och värdepappersmarknaden blir allt mer komplex och internationaliserad ökar också behovet av ett enhetligt regelverk som bidrar till att verksamheten, trots ökad komplexitet, hanteras på ett så säkert sätt som möjligt.

De nya lagregler som föreslås i denna lagrådsremiss innebär lägre incitament för institut att ägna sig åt riskfylld verksamhet och samtidigt förbättrade förutsättningar för nationell och internationell tillsyn. Detta anses lägga grunden för ett ökat förtroende för instituten och därmed en mer stabil kreditmarknad till gagn för samhällsekonomin.

De nya mer stringenta reglerna ska bidra till en minskad risk för fallissemang för enskilda institut samt minskad risk att problem i ett institut sprider sig till andra institut som riskerar att inte återfå placerade medel i det problemtyngda institutet.

Bankerna står i centrum av det finansiella systemet. De har viktiga uppgifter som är centrala för samhällsekonomin – de hanterar sparmedel, lånar ut pengar och ser till att alla kan utföra betalningar. Samtidigt finns det risker inbyggda i bankerna. De tar emot eller lånar upp pengar på kort sikt och lånar ut dessa på lång sikt. Banker slussar också många och stora betalningar mellan sig eller har samma motparter i sina affärer. Allt det gör att om problem uppstår i en bank – eller om det endast finns minsta misstanke om det – så kan de lätt sprida sig vidare till andra banker.

Bankernas särskilda funktion och roll i ekonomin gör att de måste regleras och övervakas så att systemet blir stabilt. Regelverket måste utformas så att risker inte byggs upp som kan leda till framtida finansiella kriser. Men reglerna får inte utformas så att kreditgivningen till hushåll och företag hämmas, och det i sin tur bromsar återhämtningen av ekonomin.

De regeländringar som föreslås i denna lagrådsremiss är ett steg på vägen i en regelöversyn inom EU som kommer att följas av andra åtgärder för att göra finansmarknaden mer stabil.

11.3 Konsekvenser för svenska kreditinstitut och värdepappersbolag

Kreditinstitut och värdepappersbolag kommer att ha en initial engångskostnad för att anpassa IT- och rapporteringssystem till de villkor som de nya reglerna kräver.

Vad gäller regelefterlevnad, bedöms svenska institut i viss mån redan ha anpassat sig till det nya regelverket. I praktiken har de flesta institut exempelvis en kapitaltäckning som överstiger de krav som de nya reglerna ställer.

Vad gäller regler om stora exponeringar får även svenska institut del av de fördelar som regleringen medför i form av mindre systemrisk och mer lika konkurrensvillkor, då antalet nationella undantag reduceras. Sverige, liksom andra länder med en mindre valuta inom EU, kan utnyttja ett nytt undantag som införts för att dessa länder inte ska drabbas oskäligt negativt av de nya reglerna som införs avseende exponeringsbegränsningar mellan banker.

När det gäller de nya reglerna om hur hybridkapital ska behandlas i kapitalbasen kan konstateras att svenska myndigheter haft en relativt strikt tillämpning av nuvarande regler jämfört med myndigheter i andra medlemsstater. En mer enhetlig tillämpning av reglerna inom EU torde därför gynna de svenska instituten.

Inrättande av tillsynskollegier kommer troligen gynna alla berörda institut, i form av bättre förutsättningar för en effektiv tillsynsrelation med behöriga myndigheter. De ökade kraven på genomlysning vid handel med värde- och återvärdepapperiserade instrument kommer troligen medföra vissa administrativa kostnader samt vid behov kostnader för utbildning av personal. Dessa ökade kostnader för de institut som ägnar sig åt denna typ av verksamhet, ska dock sättas i relation till den minskade risken att institutet ägnar sig åt handel som felaktigt hanterad kan leda till oförutsedda kostnader för såväl institutet som de aktörer som måste stödja institutet om den felaktigt utformade värdepapperiseringsverksamheten leder till fallissemangrisk för institutet.

De nya kapitalkraven för värdepapperiseringspositioner i handelslagret ger förutsättningar för mer likartade konkurrensvillkor, vilket är positivt för alla institut verksamma inom EU. Då svenska institut i relativt liten utsträckning ägnar sig åt värdepapperisering eller återvärdepapperisering bedöms de ökade kapitalkraven påverka den svenska marknaden i endast begränsad utsträckning. När det gäller de individuella instituten är det svårt att med någon närmare precision förutsäga regelverkets effekter. Det ökade kraven på undersökning (due diligence) kan komma att innebära en ökad ekonomisk börda för institut genom ökad personal och tidsåtgång. Också kravet av bibehållanden av ett ekonomiskt intresse i en värdepapperisering torde innebära ökade kostnader eftersom det inte längre går att undanta hela exponeringen när institutet beräknar sina riskvägda exponeringsbelopp. Å andra sidan borde de nya reglerna innebära att det finns ett intresse av att kontrollera riskerna i exponeringen.

Små och medelstora företag

I samband med att kapitaltäckningsregler infördes i Sverige 2007 diskuterades vilka konsekvenser som de nya reglerna skulle få på utlåningen till små- och medelstora företag. I betänkandet 2006/07:FiU7 togs frågan upp på nytt och utsträcktes till att även inkludera hur riskkapitalförsörjningen och tillgången på hushållskrediter i glesbygd skulle påverkas av de nya reglerna.

I prop. 2006/07:5 anger konsekvensanalysen att effekten för små- och medelstora företag borde bli begränsad. Flera remissinstanser ville emellertid att en uppföljning av effekterna skulle göras när regelverket hade tillämpats under ett par år, och regeringen instämde med remissinstanserna önskemål i detta fall. En lämplig tidpunkt angavs till tre år efter det att reglerna trätt ikraft den 1 februari 2007.

Detta innebär att en utvärdering av de ursprungliga kapitaltäckningsreglerna utifrån ovan nämnda kriterier skulle genomföras under 2010. Sedan 2007 har emellertid finansmarknaden och samhällsekonomin på ett genomgripande sätt påverkats av den globala finanskrisens effekter på kreditförsörjningen. Krisens inverkan på kreditförsörjningen under de senaste åren bedöms vara så stor att det blir svårt att särskilja dess inverkan på kreditförsörjningen till små- och medelstora företag, riskkapitalförsörjning samt tillgång till hushållskrediter i glesbygd från de konsekvenser som de år 2007 nya kapitaltäckningsreglerna har resulterat i.

De reviderade kapitaltäckningsreglerna genom CRD II och CRD III är ett svar på finanskrisens omfattande konsekvenser för samhällsekonomin. Bedömningen är därför att en utvärdering av de tidigare genomförda reglernas konsekvenser till viss del har spelat ut sin roll då nya reviderade regler, baserade på analyser som visar behov av komplettering och ändring av befintligt regelverk, inom kort träder ikraft.

11.4 Konsekvenser för myndigheter

Finansinspektionens verksamhet kommer att i stor utsträckning påverkas av de reviderade och nya reglerna inom ramen för CRD II och III, som föreslås införas i svensk rätt i enlighet med denna lagrådsremiss. Det beror bl.a. på utökade krav på internationellt samarbete och informationsutbyte, samt förstärkta tillsynskrav över institut och värdepappersbolag. De tillsynsuppgifter som tidigare inte legat inom ramen för Finansinspektionens uppdrag, som exempelvis tillsyn av risk relaterad till rörlig ersättning och upplysningskrav i samband med värdepapperiseringsverksamhet, kommer troligen initialt medföra visst behov av intern utbildning samt eventuellt en utökad personalstyrka för att kunna utföra de tillkommande uppgifterna.

I budgetpropositionen för 2011 (prop. 2010/11:1, utgiftsområde 2) föreslås en tillfällig resursförstärkning av anslaget till Finansinspektionen. Denna resursförstärkning motiveras med att regelverket och tillsynen över de finansiella företagen och marknaderna behöver intensifieras. Detta gäller också arbetet på internationell nivå och inom EU med syftet att minska risken för allvarliga finansiella kriser. De

budgetära konsekvenser av förslagen i denna lagrådsremiss ska hanteras inom befintliga ramar för Finansinspektionen.

I lagrådsremissen föreslås en lagändring som innebär att om Riksbanken får kännedom om en sådan kritisk situation som avses i 10 kap. 9 § andra stycket kapitaltäckningslagen så ska Riksbanken omgående underrätta berörda tillsynsmyndigheter inom EES. Denna nya skyldighet torde dock inte innebära några mätbara ytterligare kostnader för Riksbanken. I övrigt föreslås ingen ny reglering som direkt torde förorsaka Riksbanken några nya kostnader.

11.5 Konsekvenser för domstolarna

Den nu föreslagna lagstiftningen innebär inte några nya tillståndskrav som institut kan överklaga till domstol. De föreslagna lagändringarna torde heller inte påverka domstolarnas arbetsbelastning i en sådan omfattning att behov av resurstillskott är motiverat.

12 Författningskommentar

12.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar

1 kap. Inledande bestämmelser

3 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.2 och 7.1.1.

Paragrafen, som innehåller ett antal definitioner som är grundläggande för förståelsen av bestämmelserna i lagen, tillförs tre nya definitioner.

I *punkten 14* definieras termen originator och i *punkten 17* definieras medverkande institut. Definitionerna stämmer överens med de definitioner av originator och medverkande institut som finns i kreditinstitutsdirektivet (artiklarna 4.41 och 4.42).

I *punkten 21* definieras återvärdepapperisering. Definitionen överensstämmer med definitionen i ändringsdirektivet CRD III, förutom att ordet ”trancher” av språkliga skäl har ersatts med delar. Någon saklig skillnad är dock inte avsedd.

Ändringarna föranleder vissa omstruktureringar av punkterna i paragrafen.

2 kap. Vilka kapitalkrav som skall täckas av kapitalbasen

4 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 7.3.4.

Första stycket 2 ges en ny lydelse. Av den nya lydelsen framgår att vid beräkning av kapitalkrav för marknadsrisker ska avvecklingsrisker i hela verksamheten beaktas.

3 kap. Kapitalbasen

2 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.4.

Av *första stycket* framgår vilka poster i balansräkningen som får ingå i det primära kapitalet. Genom ändringen i *punkt 1* preciseras att det egna kapitalet fullt ut ska täcka förluster i en fortlevnadssituation och vid konkurs eller likvidation prioriteras efter alla andra krav. I första stycket *punkten 1 a)* utgår kumulativa preferensaktier.

4 kap. Kapitalkravet för kreditrisker

2 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 7.1.3 och 8.1.

I *första* och *andra styckena* görs tillägg som innebär att ett institut som sålt instrument från handelslagret till ett specialföretag för värdepapperisering med följden att de inte längre behöver kapitaltäcka den kreditrisk som är förenad med dessa instrument ändå måste beräkna ett kapitalkrav i vissa fall som anges i paragrafen.

I *första stycket* införs också en ny punkt av vilken det framgår att kapitalkrav för kreditrisker inte behöver beräknas för exponeringar som ett institut som är originator värdepapperiserat om riskvikten 1 250 procent tillämpas på samtliga positioner i värdepapperiseringen eller räknar av dessa positioner från kapitalbasen.

12 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.5.1.

I paragrafen, som reglerar godkännande av kreditvärderingsföretag, införs ett nytt *fjärde stycke*. Bestämmelsen innebär att Finansinspektionen vid godkännande av ett kreditvärderingsföretag ska anse att kraven på objektivitet, oberoende, fortlöpande översyn och transparens är uppfyllda för ett kreditvärderingsföretag som är registrerat som ett kreditvärderingsinstitut i enlighet med förordning (EG) nr 1060/2009.

Genom ett tillägg i det nya *femte stycket* anges att Finansinspektionen ska återkalla ett godkännande om ett kreditvärderingsföretag inte längre är registrerat som kreditvärderingsinstitut enligt EU-förordningen. Inget hindrar dock att företaget i så fall ansöker om ett nytt godkännande och att inspektionen då gör en prövning om villkoren i andra stycket 1 och 2 uppfylls av företaget.

7 kap. Stora exponeringar

1 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.6.2.

I paragrafen görs ytterligare en inskränkning av tillämpningsområdet för 7 kap. genom att det inte ska tillämpas på vissa värdepappersbolag.

1 a §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.1.3.

Paragrafen är ny. Bestämmelsen innebär att vid beräkning av exponeringars värde enligt 7 kap. ska med institut avses även utländska företag och dess filial som i hemlandet har tillstånd att driva bankrörelse eller finansieringsrörelse.

3 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.1.5.

Av paragrafen framgår hur ett institut ska begränsa sina exponeringar mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning.

Den nya lydelsen av *andra stycket* och införandet av *tredje stycket* innebär undantag från huvudregeln i första stycket. Genom de nya lydelseerna ändras gränserna för hur stora exponeringarna får vara när ett institut är exponerat mot en kund som är ett institut eller mot en grupp av kunder som innefattar ett institut.

4 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.1.2.

Paragrafens *första stycket 2* ändras så att risken för att råka i finansieringssvårigheter läggs till som ett kriterium för att avgöra om två eller flera fysiska eller juridiska personer utgör en helhet från risksynpunkt och därmed ska anses utgöra en grupp av kunder med inbördes anknytning (jfr 3 §).

5 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.1.5.

Första stycket utgår. Denna ändring sker med anledning av att gränsvärdena för beräkning av stora exponeringar ändras.

6 §

Förslaget har behandlats i 6.1.1.

Punkten 1 ändras genom dygn byts ut till vardagar.

Två nya punkter, *punkt 3 och 4*, införs avseende exponeringar som inte ska räknas in när ett institut beräknar sina stora exponeringar. De nya punkterna innebär att från institutets beräkning av exponeringar ska undantas mycket kortfristiga exponeringar avseende penningöverföring, inbegripet utförande av betaltjänster, clearing, avveckling och förvaltningstjänster.

Ändringarna innebär att de tidigare punkterna 3 och 4 blir punkterna 5 och 6.

7 §

Förslaget behandlas i avsnitt 6.1.8.

I *första stycket* görs en ändring av hänvisningen till bemyndigandet i 13 kap. 1 §.

Andra stycket utgår. Ändringen innebär att bestämmelsen om att ett institut i vissa fall ska behandla den del av exponeringen som täcks av en säkerhet som en exponering mot emittenten av säkerheten utgår.

8 §

I paragrafen tas hänvisningen till 5 § bort med anledning av att 5 § första stycket utgår och en ändring görs av hänvisningen till bemyndigandet i 13 kap. 1 §.

7 a kap. Exponeringar mot värdepapperiseringar

Kapitlet är nytt och införs med anledning av att det i kreditinstitutsdirektivet införs en ny artikel 122a som reglerar exponeringar mot värdepapperiseringar.

Samtliga lagförslag har behandlats i avsnitt 6.2.

1 §

Av paragrafen, som motsvarar artikel 122a.1, framgår att ett kreditinstitut får exponera sig mot en värdepapperisering bara om originatorn, det medverkande institutet eller den ursprunglige långgivaren meddelat kreditinstitutet att ett ekonomiskt intresse kommer att behållas i värdepapperiseringen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får enligt den nya 13 kap. 1 § 34 meddela föreskrifter om vad som ska utgöra ett behållande av ett ekonomiskt intresse netto och när undantag från behållandet av ett ekonomiskt intresse får göras enligt denna paragraf.

2 §

Av paragrafen, som motsvarar artikel 122a.4, framgår att ett kreditinstitut innan det tar position i en värdepapperisering ska skaffa sig kunskap om den kommande investeringen. Vidare framgår att ett kreditinstitut ska ha skriftliga riktlinjer och instruktioner som reglerar kreditinstitutets analys och dokumentation av dess positioner. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får enligt den nya 13 kap. 1 § 35 meddela föreskrifter avseende vilka krav som ett kreditinstitut ska uppfylla innan det tar position i en värdepapperisering.

3 §

Enligt paragrafen, som motsvarar artikel 122a.5, ska ett kreditinstitut ha rutiner för att löpande övervaka information om utvecklingen i de positioner som kreditinstitutet har i värdepapperiseringar. Vidare ska ett kreditinstitut ha en förståelse för sådana strukturella drag hos en värdepapperisering som väsentligt skulle kunna påverka kreditinstitutets exponeringar i värdepapperiseringstransaktionen. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får enligt nya 13 kap. 1 § 36 meddela föreskrifter om vilka krav som ett kreditinstitut ska uppfylla efter att det investerat i en värdepapperisering.

4 §

Av paragrafen, som motsvarar artikel 122a.2, framgår att kravet i 1 § kan uppfyllas på gruppnivå. Detta kan ske när ett moderkreditinstitut inom EES eller ett finansiellt holdingföretag inom EES, eller ett av dess dotterbolag, i egenskap av originator eller medverkande kreditinstitut värdepapperiserar exponeringar från flera kreditinstitut eller finansiella institut som omfattas av gruppbaserad tillsyn.

Kravet i 1 § får uppfyllas på gruppnivå om de kreditinstitut eller finansiella institut som gett upphov till de värdepapperiserade exponeringarna har åtagit sig att följa de krav som följer av 5 § samt lämnat den information som följer av 6 §.

5 §

Paragrafen motsvarar artikel 122a.6.

Av *första stycket* framgår att det beträffande exponeringar som ska värdepapperiseras ska samma kriterier för kreditgivning tillämpas som beträffande exponeringar som avses utgöra egna positioner. Detta gäller för medverkande kreditinstitut och kreditinstitut som är originatorer.

Av *andra stycket* följer att samma analysstandarder ska tillämpas på ägarandelar eller emissionsgarantier i värdepapperiseringsemissioner som köpts från tredje part oavsett om de är avsedda att ingå i handelslagret eller i den övriga verksamheten.

Om kraven i första och andra styckena inte är uppfyllda får en originator som är ett kreditinstitut inte utesluta de värdepapperiserade exponeringarna från beräkningen av sitt kapitalkrav för kreditrisker enligt 4 kap. 2 §. Detta framgår av *tredje stycket*.

6 §

Paragrafen motsvarar artikel 122a.7.

Av paragrafens *första stycke* följer att medverkande kreditinstitut och kreditinstitut som är originatorer ska upplysa investerare om nivån på sina åtaganden enligt 1 §, dvs. vad de behåller som ekonomiskt intresse i värdepapperiseringen. De ska också säkerställa att framtida investerare har tillgång till all relevant information om utvecklingen av värdepapperiseringspositionernas underliggande exponeringar samt om kassaflöden och säkerheter för värdepapperiseringen. Informationen om kassaflöden och säkerheter ska vara av tillräcklig omfattning för att möjliggöra stresstester. Dessa stresstester ska enligt direktivet vara ”heltäckande och väl underbyggda”

Av *andra stycket* följer att vad som är relevant information ska fastställas den dag då värdepapperiseringen sker. Efter fastställandet kan informationen behöva justeras, detta beroende på vilken art av värdepapperisering det rör sig om.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får enligt den nya 13 kap. 1 § 37 meddela föreskrifter om vilken information som ska lämnas av medverkande kreditinstitut eller originator.

7 §

Enligt paragrafen, som motsvarar artikel 122a.5 tredje stycket, ska Finansinspektionen besluta om förhöjd riskvikt för en värdepapperisering om kraven i 2, 3 eller 6 §§ inte uppfylls.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får enligt den nya 13 kap. 38 meddela föreskrifter om den extra riskvikt som ska gälla för värdepapperiseringen enligt denna paragraf.

8 §

Paragrafen, som motsvarar artikel 122a.8, riktar sig till Finansinspektionen som vid allvarliga likviditetsstörningar på marknaden får besluta att tillfälligt upphäva de krav som framgår av 1 och 4 §§.

8 kap. Offentliggörande av information

2 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 7.3.2.

I *första stycket* görs ett tillägg som innebär att en information som ett institut offentliggör om dess kapitaltäckning ska ge en heltäckande bild över institutets riskprofil. Användandet av ordet ”heltäckande” har förespråkats av *Svenska Bankföreningen* och *Fondbolagens Förening*. Dessutom har paragrafen omarbetats redaktionellt och samtidigt delats upp i flera stycken.

3 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 7.3.2.

I paragrafen görs, förutom redaktionella ändringar, ett tillägg som anger att det av ett instituts skriftliga riktlinjer och instruktioner ska framgå hur institutet ska uppfylla att den information som offentliggörs ger en heltäckande bild över institutets riskprofil.

9 kap. Finansiella företagsgrupper

2 §

I *första stycket* görs en ändring av hänvisningen till bemyndigandet i 13 kap. 1 §.

7 §

I *första stycket* görs en ändring av hänvisningen till bemyndigandet i 13 kap. 1 §.

10 §

I paragrafen görs en ändring av hänvisningen till bemyndigandet i 13 kap. 1 §.

10 kap. Tillsyn

3 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.

I paragrafen görs redaktionella ändringar med anledning av i första hand Lissabonfördraget.

4 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.

I paragrafen görs redaktionella ändringar med anledning av i första hand Lissabonfördraget.

6 a §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.3.5.

Paragrafen, som är ny, reglerar under vilka förutsättningar, vilken form och inom vilken tid Finansinspektionen, i de fall inspektionen är samordnade tillsynsmyndighet ska komma överens med övriga behöriga myndigheter om vilket beslut som bör fattas om den konsoliderade nivå på kapitalbasen för en finansiell företagsgrupp. Av paragrafen följer också att Finansinspektionen ska fatta beslut i enlighet med den överenskommelse som gjorts. *Svenska Bankföreningen* och *Fondbolagens Förening* förespråkar att uttrycket ”göra allt som står i dess makt” i paragrafen. *Regeringen* anser att begreppet ”ska komma överens” är lämpligare. Dessutom följer av 6 b § vad som gäller i en situation när de berörda behöriga myndigheterna inte kan komma överens.

Av 11 § lagen (2006:1372) om införande av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar följer att till den 31 december 2012 är tiden inom vilken en överenskommelse ska göras förlängd till sex månader.

6 b §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.3.5.

Paragrafen är ny. *Första stycket* reglerar vad som händer om ett överenskommelse enligt 6 a § inte görs inom utsatt tid.

Av *andra stycket* följer att ett sådant beslut som ska fattas enligt 6 a § även ska fattas av Finansinspektionen på undergruppsnivå.

6 c §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.3.5.

Paragrafen, som är ny, anger att ett beslut som fattas enligt 6 a § av en utländskbehörig myndighet är giltigt i Sverige och bindande för berörda institut och för Finansinspektionen.

6 d §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.3.5.

Paragrafen, som är ny, reglerar när ett beslut enligt 6 a och 6 b §§ ska omprövas.

9 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.3.4.

I paragrafen, som reglerar samarbete och informationsutbyte mellan myndigheter som har tillsyn över kreditinstitut och värdepappersbolag, införs ett andra stycke. Av *andra stycket* följer en skyldighet för Finansinspektionen att, om en kritisk situation uppstår i Sverige, samarbeta med och utbyta information med övriga berörda utländska myndigheter än de behöriga myndigheterna. Med övriga berörda utländska myndigheter avses centralbanker i det Europeiska centralbankssystemet samt finansdepartement eller annat organ inom den nationella förvaltningen som ansvarar för lagstiftning om tillsyn över finansiella företag och investeringstjänster i andra medlemsstater.

12 §

I paragrafen görs ändringar av hänvisningar till bemyndiganden i 13 kap. 1 §.

15 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 6.1.5.

I paragrafen, som bl.a. reglerar situationen att gränsvärdena för stora exponeringar i 7 kap. kapitaltäckningslagen överskrids, införs en ny bestämmelse i *andra stycket*. Av den nya bestämmelsen framgår att om ett institut överskrider gränsvärdena för stora exponeringar och beloppet på 150 miljoner euro är tillämpligt för fastställandet av gränsvärdet får Finansinspektionen i varje enskilt fall fatta beslut om att gränsvärdet på 100 procent av institutets kapitalbas får överskridas.

11 kap. Moderföretag utanför EES

3 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.

I paragrafen görs redaktionella ändringar med anledning av i första hand Lissabonfördraget.

12 kap. Ingridanden och ansvarsbestämmelse

4 §

I paragrafen görs en ändring av hänvisningen till bemyndigandet i 13 kap. 1 §.

13 kap. Bemyndiganden

1 §

Det tillförs sju nya bemyndiganden till paragrafen.

Med stöd av bemyndigande i *punkten 29* blir det möjligt att precisera under vilka förutsättningar en grupp av kunder med inbördes anknytning föreligger. Förslaget har behandlats i avsnitt 6.1.2.

Med stöd av *punkten 30* blir det möjligt att precisera vilka exponeringar som ska anses utgöra andra exponeringar enligt 7 kap. 6 § 3. Förslaget har behandlats i avsnitt 6.1.1.

Med stöd av *punkten 34* ges möjligheten att precisera villkoren för behållandet av ett ekonomiskt intresse och när undantag från behållandet av ett ekonomiskt intresse får göras enligt 7a kap. 1 §. Förslaget har behandlats i i avsnitt 6.2.

Med stöd av *punkten 35* blir det möjligt att precisera vilka krav som ett institut ska uppfylla enligt 7a kap. 2 § innan det tar position i en värdepapperisering. Förslaget har behandlats i avsnitt 6.2.

Med stöd av *punkten 36* blir det möjligt att precisera vilka krav som ett institut löpande ska uppfylla enligt 7 a kap. 3 § efter att position tagits i en värdepapperisering. Förslaget har behandlats i avsnitt 6.2.

Med stöd av *punkten 37* blir det möjligt att precisera vilken information som ska lämnas av medverkande institut eller originator enligt 7 a kap. 6 §. Förslaget har behandlats i avsnitt 6.2.

Med stöd av *punkt 38* blir det möjligt att precisera villkoren för ett beslut enligt 7 a kap. 7 §. Förslaget har behandlats i avsnitt 6.2.

Förslaget har behandlats i avsnitt 9.1.1 och 9.2.1.

Med anledning av att det är olika ikraftträdandedatum i ändringsdirektiven CRD II och CRD III föreslås också olika ikraftträdandedatum i lagen.

12.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2006:1372) om införande av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar

5 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 10.2.2.

Utöver redaktionella ändringar bemyndigas regeringen att förlänga gällande övergångsbestämmelse. Förlängningen innebära att ett institut som tillämpar en internmetod för kreditrisker eller för motpartsrisker som ingår i marknadsrisker eller en internmätningsslag för operativa risker ska ha en kapitalbas som till och med det datum som bestäms av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer motsvarar minst 80 procent av det samlade kapitalkravet enligt 1994 års kapitaltäckningslag.

Nya övergångsbestämmelser införs genom två nya stycken. Av *tredje stycket* följer att ett institut som efter 1 januari 2010 eller senare tillämpar en internmetod vid beräkning av sitt kapitalkrav efter tillstånd av Finansinspektionen får ha en kapitalbas som minst motsvarar 80 procent av kapitalkraven för kreditrisker enligt schablonmetoden. Av *fjärde stycket* följer att ett institut som efter 1 januari 2010 eller senare tillämpar en internmetod vid beräkning av sitt kapitalkrav efter tillstånd av Finansinspektionen får ha en kapitalbas som minst motsvarar 80 procent av kapitalkraven för operativ risk enligt schablonmetoden.

8 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 10.1.5.

Övergångsbestämmelsen för värdepappersbolag som tillhandahåller sådana tjänster som följer av paragrafen förlängs till och med år 2014.

9 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 10.1.5.

Övergångsbestämmelsen som undantar vissa värdepappersbolag från att tillämpa bestämmelserna om kapitalkrav i kapitaltäckningslagen förlängs till och med år 2014.

11 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 10.1.4.

Paragrafen är ny. Den anger att fram till den 31 december 2012 ska den tidsperiod om fyra månader som föreskrivs i 10 kap. 6 a § kapitaltäckningslagen istället vara 6 månader. Den tidsperiod som avses är den inom vilken en överenskommelse om vilket beslut som bör fattas om konsoliderad nivå på kapitalbasen.

12 §

Förslaget har behandlats i avsnitt 10.1.7.

Paragrafen är ny. *Första stycket* anger att 7a kap. i kapitaltäckningslagen ska tillämpas på värdepapperiseringar som emitteras från och med den 30 juni 2011.

Andra stycket anger att 1 januari 2015 ska 7a kap. i kapitaltäckningslagen tillämpas på värdepapperiseringar som emitterats före den 30 juni 2011 om nya underliggande exponeringar har tillkommit eller ersatts efter den 31 december 2014.

Ikraftträdande

Förslaget har behandlats i avsnitt 10.1.1 och 10.2.1.

Med anledning av att det är olika ikraftträdande datum i ändringsdirektiven CRD II och CRD III föreslås också olika ikraftträdandedatum i lagen.

12.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank

4 kap. Gemensamma bestämmelser för fullmäktige och direktionen

4a §

Förslaget har behandlats i avsnitt 5.3.4.

Paragrafen är ny. Den anger att Riksbanken omgående ska underrätta berörda tillsynsmyndigheter inom EES med ansvar för gruppbaserad tillsyn när Riksbanken får kännedom om sådan information som följer av 10 kap. 9 § andra stycket kapitaltäckningslagen.

Bilaga 1 Kommissionens direktiv 2009/83/EG av den
27 juli 2009 om ändringar av vissa bilagor till rådets
direktiv 2006/48/EG med avseende på tekniska
bestämmelser om riskhantering

Bilaga 1

Bilaga 2 Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/111/EG av den 16 september 2009 om ändring av direktiven 2006/48/EG, 2006/49/EG och 2007/64/EG vad gäller banker anslutna till centrala kreditinstitut, vissa frågor som gäller kapitalbasen, stora exponeringar, tillsynsrutiner och krishantering

Bilaga 3 Europaparlamentets och rådets direktiv
2010/76/EU om ändring av direktiv 2006/48/EG och
2006/49/EG vad gäller kapitalkrav för handelslager,
värdepapperisering och samlad tillsynsbedömning av
ersättningspolitik

Bilaga 4 Sammanfattning av promemorian (Ds 2010:40)

Europaparlamentet och rådet antog den 16 september 2009 direktiv 2009/111/EG av den 16 september 2009 om ändring av direktiven 2006/48/EG, 2006/49/EG och 2007/64/EG vad gäller banker anslutna till centrala kreditinstitut, vissa frågor som gäller kapitalbasen, stora exponeringar, tillsynsrutiner och kris-hantering. Direktivet innehåller ändringar i de befintliga direktiven 2006/48/EG om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (det s.k. kreditinstitutsdirektivet) och 2006/49/EG om kapitalkrav för värdepappersbolag och kredit-institut (det s.k. kapitalkravsdirektivet). Tillsammans kallas direktiven ofta CRD, efter sin engelska benämning *the Capital Requirements Directives*.

Direktivet 2009/111/EG, som går under beteckningen CRD II, innebär en uppdatering och skärpning av regler för bl.a. de aktiviteter som bidragit till den finansiella krisen. Regel-ändringarna medför främst nya principer och regler för hybridkapitalinstrument som andel av eget kapital, förtydligande av ansvarsfördelning mellan hem- och värdlandstillsyns-myndighet genom bl.a. införande av tillsynskollegier, förstärkt tillsyn av kreditinstitutens likviditetshantering, begränsningar och ytterligare harmonisering av regler för stora exponeringar samt skärpta krav för värdepapperisering.

Av CRD II framgår att medlemsstaterna ska sätta ikraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet senast den 31 oktober 2010. Bestämmelserna ska därefter tillämpas från och med den 31 december 2010.

Den 7 juli 2010 antogs genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/ej nummerad än/EU ytterligare ändringar av CRD. Ändringsdirektivet, som kallas CRD III, innehåller främst nya regler avseende kapitalkrav för vissa poster i handelslagret, återvärdepapperisering och tillsynsbedömning av ersättnings-politik.

Enligt CRD III ska medlemsstaterna sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet senast den 31 december 2011. Vissa delar av direktivet – bl.a. ersättningsreglerna – ska gälla från och med 1 januari 2011.

Därtill har kommissionen beslutat om tekniska ändringar i CRD genom direktivet 2009/27/EG från den 7 april 2009 som innebär ändringar i vissa bilagor till kapitalkravsdirektivet. Kommissionen har även genom direktivet 2009/83/EG från den 27 juli 2009 beslutat ändringar i vissa bilagor till kredit-institutsdirektivet avseende riskhantering.

Denna promemoria innehåller förslag till hur ändrings-direktiven CRD II och CRD III samt ovan nämnda tekniska ändringar i CRD ska införlivas med svensk rätt. Genomförandet föreslås ske huvudsakligen genom ändringar i lag och i Finansinspektionens föreskrifter. De lagar som främst berörs av ändringsförslagen är lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse samt lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar

Parallellt med de lagförslag som lämnas i denna promemoria pågår ett arbete hos Finansinspektionen med att ta fram förslag till ändrade

föreskrifter och allmänna råd. För att få en mer fullständig bild av Bilaga 4 regelverket behöver därför även dessa förslag beaktas.

Lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar

Härigenom föreskrivs¹² i fråga om lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar

dels att 1 kap. 3 §, 2 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 4 kap. 2 och 12 §§, 7 kap. 1, 3–8 §§, 8 kap. 2 och 3 §§, 9 kap. 2, 7 och 10 §§, 10 kap. 9 och 12 §§, 12 kap. 4 § samt 13 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas ett nytt kapitel, 7a kap., samt fem ny paragraf, 10 kap. 6 a–6 d §§ samt en ny rubrik närmst före 6 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.
3 §¹³

1. *anknutet företag*: ett svenskt eller utländskt företag vars huvudsakliga verksamhet består i att äga eller förvalta fast egendom, tillhandahålla datatjänster eller driva annan liknande verksamhet som har samband med den huvudsakliga verksamheten i ett eller flera kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag,

2. *behörig myndighet*: Finansinspektionen eller en annan myndighet inom EES som utövar tillsyn över institut, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländska företag,

3. *EES*: Europeiska ekonomiska samarbetsområdet,

4. *exponeringar*: poster som redovisas som tillgång i balansräkningen, derivatavtal som redovisas som skulder eller åtaganden utanför balansräkningen,

5. *finansiellt holdingföretag*: ett finansiellt institut som inte är ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 1 kap. 3 § 3 lagen (2006:531) om särskild tillsyn över finansiella konglomerat och

¹² Jfr Europaparlamentet och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning) (EUT L 177, 30.6.2006, s. 1, Celex 32006L0048) samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (omarbetning) (EUT L 177, 30.6.2006, s. 201, Celex 32006L0049, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/111/EG (EUT L 302, 17.11.2009, s. 97, Celex 32009L0111).

¹³ Senaste lydelse 2009:364.

a) som har minst ett dotterföretag som är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag, och

b) vars dotterföretag uteslutande eller huvudsakligen utgörs av sådana företag som avses i a eller finansiella institut,

6. *finansiellt institut*: ett svenskt eller utländskt företag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag och vars huvudsakliga verksamhet är att

a) förvärva eller inneha aktier eller andelar,

b) driva en eller flera av de verksamheter som anges i 7 kap. 1 § andra stycket 2–10 och 12 lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse, utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § samma lag, eller

c) driva värdepappersrörelse utan att vara tillståndspliktigt enligt 2 kap. 1 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden,

7. *finansiellt instrument*: ett avtal som ger upphov till en finansiell tillgång för en part samtidigt som en annan part får en finansiell skuld eller utfärdar ett egetkapitalinstrument,

8. *finansiellt moderholdingföretag inom EES*: ett inom EES etablerat finansiellt holdingföretag, som inte är dotterföretag till ett institut eller ett motsvarande utländskt företag som auktoriserats inom EES eller till ett annat finansiellt holdingföretag som är etablerat inom EES,

9. *holdingföretag med blandad verksamhet*: ett svenskt eller utländskt moderföretag som inte är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländskt företag, finansiellt holdingföretag eller ett blandat finansiellt holdingföretag enligt 1 kap. 3 § 3 lagen om särskild tillsyn över finansiella konglomerat, men som har minst ett dotterföretag som är kreditinstitut, värdepappersbolag, institut för elektroniska pengar eller motsvarande utländskt företag,

10. *institut*: kreditinstitut och värdepappersbolag,

11. *kapitalkravsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (omarbetning), ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/23/EG,

12. *kreditinstitut*: bank, kreditmarknadsföretag och Svenska skeppshypotekskassan,

13. *kreditinstitutsdirektivet*: Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning), senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/44/EG,

14. *originator*:

a) ett företag som, själv eller via anknutna företag, direkt eller indirekt, var part i det ursprungliga avtal som gav upphov till de förpliktelser eller potentiella förpliktelser för gäldenären, eller den potentiella gäldenären, som ligger till grund för den exponering som värdepapperiseras, eller

b) ett företag som förvärvar tredje mans exponeringar, tar upp

dem i sin balansräkning och Bilaga 5 därefter värdepapperiserar dem,

14. moderinstitut inom EES: ett institut eller motsvarande utländskt företag som auktoriserats inom EES och som

15. moderinstitut inom EES: ett institut eller motsvarande utländskt företag som auktoriserats inom EES och som

a) har ett institut, ett finansiellt institut eller ett motsvarande utländskt företag som dotterföretag eller som har ett ägarintresse i ett sådant företag, och

b) inte är dotterföretag till ett annat institut eller ett motsvarande utländskt företag som auktoriserats inom EES eller till ett finansiellt holdingföretag som är etablerat inom EES,

15. operativa risker: risker för förluster till följd av inte ändamålsenliga eller inte fungerande interna förfaranden eller system eller på grund av mänskliga fel eller yttre händelser, samt rättsliga risker,

16. operativa risker: risker för förluster till följd av inte ändamålsenliga eller inte fungerande interna förfaranden eller system eller på grund av mänskliga fel eller yttre händelser, samt rättsliga risker,

17. medverkande institut: institut, annat än det institut som är originator, som upprättar och förvaltar ett tillgångsbaserat certifikatprogram eller någon annan värdepapperisering som förvärvar exponeringar från tredje man,

16. riskvikt: en procentsats som beskriver en risknivå hos en exponering,

18. riskvikt: en procentsats som beskriver en risknivå hos en exponering,

17. värdepapperisering: en transaktion eller ett program varigenom den kreditrisk som är förenad med en exponering eller en grupp exponeringar delas upp i delar, och som har följande egenskaper:

19. värdepapperisering: en transaktion eller ett program varigenom den kreditrisk som är förenad med en exponering eller en grupp exponeringar delas upp i delar, och som har följande egenskaper:

a) betalningarna inom ramen för transaktionen eller programmet är beroende av utvecklingen av exponeringen eller gruppen av exponeringar, och

transaktionen eller programmet är beroende av utvecklingen av exponeringen eller gruppen av exponeringar, och

b) prioriteringen av delarna avgör hur förluster fördelas under den tid transaktionen eller programmet pågår, och

18. värdepappersbolag: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden. Lag (2009:364).

20. värdepappersbolag: ett svenskt aktiebolag som har fått tillstånd att driva värdepappersrörelse enligt lagen om värdepappersmarknaden. Lag (2009:364).

21. återvärdepapperisering: en värdepapperisering i vilken den

risk som är förenad med en Bilaga 5
underliggande grupp av
exponeringar delas upp i delar och
minst en av de underliggande
exponeringarna är en
värdepapperiserings-position.

2 kap.

4 §

För marknadsrisker krävs ett kapital som uppgår till summan av kapitalkravet för

1. motpartsrisker för verksamhet i handelslagret
2. avvecklingsrisker för 2. avvecklingsrisker för *hela verksamhet i handelslagret, verksamheten,*
3. positionsrisker (ränte- och aktiekursrisk) för verksamhet i handelslagret, och
4. valutakursrisker och råvarurisker i hela verksamheten

Något kapitalkrav behöver inte beräknas för positioner som dragits av från kapitalbasen.

3 kap.

2 §

I det primära kapitalet får följande ingå:

1. Eget kapital enligt 5 kap. 4 § 1. Eget kapital enligt 5 kap. 4 §
lagen (1995:1559) om lagen (1995:1559) om
årsredovisning i kreditinstitut och årsredovisning i kreditinstitut och
värdepappersbolag värdepappersbolag *om det helt tar*
upp förluster i en
fortlevnadssituation och vid
konkurs eller likvidation prioriteras
efter alla andra krav,

a) för bankaktiebolag, a) för bankaktiebolag,
kreditmarknadsbolag och kreditmarknadsbolag och
värdepappersbolag dock inte värdepappersbolag dock inte
kumulativa preferensaktier och uppskrivningsfonder,
uppskrivningsfonder,

b) för sparbanker dock endast reservfonder,

c) för medlemsbanker och kreditmarknadsföreningar dock inte förlagsinsatser och uppskrivningsfonder,

2. För Svenska skepphypotekskassan: kassans reservfond.

3. För banker, kreditmarknadsföretag och värdepappersbolag: kapitalandelen av skatteutjämningsreserv och periodiseringsfond.

4. För banker och kreditmarknadsföretag: kapitalandelen av det belopp som svarar mot bankens eller företagens reserver till följd av avskrivning på egendom som upplåtits till nyttjande.

Från summan av posterna enligt Från summan av posterna enligt
första stycket *skall* räknas av första stycket *ska* räknas av

1. förluster under löpande räkenskapsår,

2. immateriella anläggningstillgångar enligt bilaga 1 till lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, punkten 9 under rubriken tillgångar, och

3. den nettovinst som hos ett institut som är originator till en värdepapperisering uppkommer till följd av kapitalisering av framtida inkomster av de värdepapperiserade tillgångarna och som ger en kreditförstärkning till positioner i värdepapperiseringen.

4 kap.

2 §

Ett kapitalkrav för kredit-risker *skall* även beräknas för exponeringar som ett institut värdepapperiserat om det

1. inte i samband med värdepapperiseringen har överfört en betydande kreditrisk till tredje man, *eller*

2. har gett stöd till värdepapperiseringen utöver sina avtalsmässiga förpliktelser.

Om ett institut medverkar vid en värdepapperisering av ett annat instituts exponeringar *skall* det, om det har gett stöd till värdepapperiseringen utöver sina avtalsmässiga förpliktelser, beräkna ett kapitalkrav för exponeringarna.

Ett kapitalkrav för kreditrisker *ska* även beräknas för exponeringar som ett institut har värdepapperiserat *eller för instrument som sålts från handelslagret till ett specialföretag för värdepapperisering med följden att någon kapitalbas inte behöver innehas för den risk som är förenad med dessa instrument* om det

1. inte i samband med värdepapperiseringen har överfört en betydande kreditrisk till tredje man,

2. har gett stöd till värdepapperiseringen utöver sina avtalsmässiga förpliktelser, *eller*

3. *tillämpar riskvikten 1 250 procent på samtliga positioner i värdepapperiseringen.*

Om ett institut medverkar vid en värdepapperisering av ett annat instituts exponeringar *eller har sålt instrument från sitt handelslager till ett specialföretag för värdepapperisering med följden att någon kapitalbas inte behöver innehas för den risk som är förenad med dessa instrument* *ska* det, om det har gett stöd till värdepapperiseringen utöver sina avtalsmässiga förpliktelser, beräkna ett kapitalkrav för exponeringarna.

12 §

Ett kreditvärderingsföretag får ansöka hos Finansinspektionen om att det *skall* godkännas. När ett kreditvärderingsföretag godkänts får dess kreditvärderingar användas av institut för att bestämma

Ett kreditvärderingsföretag får ansöka hos Finansinspektionen om att det *ska* godkännas. När ett kreditvärderingsföretag godkänts får dess kreditvärderingar användas av institut för att bestämma

riskvikter. Ett godkännande får avse kreditvärderingar i syfte att bestämma riskvikter. Ett godkännande får avse kreditvärderingar i syfte att bestämma

1. riskvikter för positioner i värdepapperiseringar eller vissa exponeringar som institutet har värdepapperiserat, eller

2. riskvikter för andra exponeringsklasser enligt schablonmetoden.

Ett kreditvärderingsföretag får godkännas, om

1. dess kreditvärderingsmetod är objektiv, oberoende och genomlysbar,

2. kreditvärderingarna ses över löpande, och

3. kreditvärderingarna uppfattas som trovärdiga och är tillgängliga på likvärdiga villkor för dem som har ett berättigat intresse av kreditvärderingarna.

Om ett kreditvärderingsföretag har godkänts av en utländsk behörig myndighet för ett av syftena i första stycket, får Finansinspektionen godkänna kreditvärderingsföretaget i samma syfte utan att göra någon egen prövning enligt andra stycket.

Om ett kreditvärderingsföretag har godkänts av en utländsk behörig myndighet för ett av syftena i första stycket, får Finansinspektionen godkänna kreditvärderingsföretaget i samma syfte utan att göra någon egen prövning enligt andra stycket.

Detsamma ska gälla om ett kreditvärderingsföretag är registrerat som ett kreditvärderingsinstitut enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1060/2009 av den 16 september 2009 om kreditvärderingsinstitut¹⁴.

När förutsättningarna i andra eller tredje stycket inte längre är uppfyllda, skall Finansinspektionen återkalla godkännandet.

När förutsättningarna i andra eller tredje stycket inte längre är uppfyllda, ska Finansinspektionen återkalla godkännandet.

7 kap.

1 §

Detta kapitel tillämpas inte på Svenska skeppshypotekskassan.

Detta kapitel tillämpas inte på Svenska skeppshypotekskassan och sådana värdepappersbolag som avses i 2 kap. 8 och 9 §§.

1 a §

Vid beräkning av ett instituts exponeringar enligt detta kapitel avses med kreditinstitut även utländska företag som i hemlandet har tillstånd att driva bankrörelse eller finansieringsrörelse samt filialer till sådana företag.

¹⁴ EGT L 302, 17.11.2009, s.1 (Celex 32009R1060).

3 §

Värdet av ett instituts exponering gentemot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning får inte överstiga 25 procent av institutets kapitalbas.

Om en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning är moderföretag eller dotterföretag till institutet eller dotterföretag till moderföretaget, får värdet av exponeringen inte överstiga 20 procent av institutets kapitalbas.

Om kunden är ett institut eller motsvarande utländskt företag eller om gruppen av kunder med inbördes anknytning inbegriper ett eller flera institut eller motsvarande utländskt företag, får värdet av institutets stora exponeringar inte överstiga det högsta beloppet av 25 procent av institutets kapitalbas eller 150 miljoner euro. Summan av exponeringsvärdena gentemot en grups alla kunder med inbördes anknytning som inte är institut får heller inte överstiga 25 procent av institutets kapitalbas.

Överstiger beloppet på 150 miljoner euro 25 procent av institutets kapitalbas ska värdet på exponeringen inte överstiga ett av institutet bestämt gränsvärde. Endast efter tillstånd av Finansinspektionen får ett sådant gränsvärde uppgå till mer än 100 procent av institutets kapitalbas.

4 §

Med en grupp av kunder med inbördes anknytning avses två eller flera fysiska eller juridiska personer som, om inte annat visas, utgör en helhet från risksynpunkt därför att

1. någon av dem har, direkt eller indirekt, ägarinflytande över en eller flera av de övriga i gruppen, eller

2. de utan att stå i sådant förhållande som avses i 1 har sådan inbördes anknytning att någon eller samtliga av de övriga kan befaras råka i betalningssvårigheter om en av dem drabbas av finansiella problem.

2. de utan att stå i sådant förhållande som avses i 1 har sådan inbördes anknytning att någon eller samtliga av de övriga kan befaras råka i finansierings- eller betalningssvårigheter om en av dem drabbas av finansiella problem.

Med kund avses i fråga om placeringar i finansiella instrument emittenten eller, om instrumentet har andra finansiella instrument som underliggande tillgång, emittenten av denna tillgång och i fråga om andra fordringar eller åtaganden den som svarar för fordringen eller åtagandet.

5 §¹⁵

Det sammanlagda värdet av ett instituts stora exponeringar får inte överstiga 800 procent av institutets kapitalbas.

En stor exponering är en exponering som ett institut har gentemot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning när värdet av exponeringen är 10 procent eller mer av institutets kapitalbas.

6 §

Vid beräkningen av ett instituts exponeringar enligt 3 och 5 §§ *skall* följande exponeringar inte räknas in:

1. exponeringar som vid valutatransaktioner uppkommer i samband med normal avveckling av en transaktion under två *dygn* efter betalning,

2. exponeringar som vid köp eller försäljning av finansiella instrument uppkommer i samband med normal avveckling av en transaktion under fem vardagar efter den tidpunkt då antingen betalning har skett eller de finansiella instrumenten har levererats,

Vid beräkningen av ett instituts exponeringar enligt 3 och 5 §§ *ska* följande exponeringar inte räknas in:

1. exponeringar som vid valutatransaktioner uppkommer i samband med normal avveckling av en transaktion under två *vardagar* efter betalning,

2. exponeringar som vid köp eller försäljning av finansiella instrument uppkommer i samband med normal avveckling av en transaktion under fem vardagar efter den tidpunkt då antingen betalning har skett eller de finansiella instrumenten har levererats,

3. *försenat mottagande av finansiering och andra exponeringar som uppkommer genom kundaktiviteter vid tillhandahållande av tjänster som avser penningöverföring, inbegripet utförande av betaltjänster, clearing och avveckling i alla valutor och korrespondentbanktjänster eller vid clearing-, avvecklings- och förvaringstjänster för finansiella instrument för kunders räkning som inte varar längre än till följande bankdag,*

4. *intradagsexponeringar gentemot de kreditinstitut som tillhandahåller institutet tjänster som avser penningöverföring, inbegripet utförande av betaltjänster, clearing och avveckling i alla valutor och korrespondentbanktjänster,*

3. exponeringar som ett institut har mot ett annat koncernföretag,

¹⁵ Ändringen innebär att första stycket upphävs.

har mot ett annat koncernföretag, om företagen är föremål för gruppbaserad tillsyn som utövas av en behörig myndighet eller likvärdig tillsyn i tredje land, och 4. poster som räknats av från institutets kapitalbas.

Andra poster än de som anges i första stycket får helt eller delvis undantas från beräkningarna enligt 3 och 5 §§, om kreditrisken är låg.

7 §

Under de förutsättningar som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 30 får ett institut uppskatta exponeringens värde

1. med stöd av internmetoden, eller

2. med beaktande av ett kreditriskskydds riskreducerande effekt.

Om ett institut utnyttjar möjligheten i första stycket, *skall* den del av exponeringen som täcks av en säkerhet behandlas som en exponering mot emittenten av säkerheten och inte mot kunden.

om företagen är föremål för Bilaga 5 gruppbaserad tillsyn som utövas av en behörig myndighet eller likvärdig tillsyn i tredje land, och 6. poster som räknats av från institutets kapitalbas.

Under de förutsättningar som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 32 får ett institut uppskatta exponeringens värde

Om ett institut utnyttjar möjligheten i första stycket, *skall* den del av exponeringen som täcks av en säkerhet behandlas som en exponering mot emittenten av säkerheten och inte mot kunden.

8 §

Värdet av ett instituts exponeringar i handelslagret mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning får, efter tillstånd av Finansinspektionen, överstiga de gränsvärden som anges i 3 och 5 §§, om institutet uppfyller det särskilda kapitalkrav och de övriga villkor som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 31.

Värdet av ett instituts exponeringar i handelslagret mot en kund eller en grupp av kunder med inbördes anknytning får, efter tillstånd av Finansinspektionen, överstiga de gränsvärden som anges i 3 §, om institutet uppfyller det särskilda kapitalkrav och de övriga villkor som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 33.

7 a kap. Exponeringar mot värdepapperiseringar

1 §

Ett institut får investera i en värdepapperisering bara om originatorn, ett medverkande institut eller den ursprungliga långgivaren har meddelat institutet att den eller det fortlöpande kommer att behålla ett ekonomiskt intresse om minst 5 procent netto i värdepapperiseringen.

2 §

Ett institut ska innan det investerar i en värdepapperisering ha en heltäckande och grundlig förståelse för investeringen och ha skriftliga interna riktlinjer och instruktioner i den omfattning som behövs för att möjliggöra analys och dokumentation av institutets positioner.

Institutet ska kunna, såväl före som efter det har investerat i en värdepapperisering, redovisa för Finansinspektionen att kraven enligt första stycket är uppfyllda när investeringen görs.

3 §

Ett institut ska ha rutiner för att löpande övervaka information om utvecklingen av sina värdepapperiseringspositioners underliggande exponeringar. Ett institut ska ha en grundlig förståelse för alla strukturella drag hos värdepapperiseringen som skulle kunna ha en väsentlig inverkan på resultatet av institutets exponeringar mot värdepapperiseringstransaktionen.

4 §

När ett moderinstitut inom EES eller ett finansiellt holdingföretag inom EES, eller ett av dess dotterföretag, i egenskap av originator eller medverkande institut värdepapperiserar exponeringar från flera institut eller finansiella institut som omfattas av gruppbaserad tillsyn får kravet i 1 § uppfyllas på gruppnivå, om

1. de institut eller finansiella institut som gett upphov till de värdepapperiserade exponeringarna har åtagit sig att följa de krav som följer av 5 §,

2. de har lämnat den information

5 §

Medverkande institut och institut som är originatorer ska tillämpa samma kriterier för kreditgivning beträffande exponeringar som ska värdepapperiseras som de tillämpar beträffande de exponeringar som avses utgöra egna positioner.

När det gäller ägarandelar eller emissionsgarantier i värdepapperiseringsemissioner som köpts från tredje part ska ett institut tillämpa samma analysstandarder oavsett om de är avsedda att ingå i handelslagret eller i den övriga verksamheten.

Om kraven i första och andra styckena inte är uppfyllda, får en originator som är ett institut inte utesluta de värdepapperiserade exponeringarna från beräkningen av sitt kapitalkrav för kreditrisker enligt 4 kap. 2 §.

6 §

Medverkande institut och institut som är originatorer ska upplysa investerare om nivån på sina åtaganden enligt 1 § och säkerställa att framtida investerare har tillgång till all relevant information om utvecklingen av värdepapperiserings-positionernas underliggande exponeringar samt om kassaflöden och säkerheter för värdepapperiseringen.

Informationen om kassaflöden och säkerheter ska vara av tillräcklig omfattning för att möjliggöra stresstester av dessa.

Vad som enligt första stycket är relevant information ska fastställas den dag då värdepapperiseringen sker, och därefter justeras om det behövs med anledning av värdepapperiseringens art.

7 §

Om ett institut inte uppfyller kraven i 2, 3 eller 6 §§, ska Finansinspektionen besluta att en förhöjd riskvikt ska gälla för värdepapperiseringen.

8 §

Finansinspektionen får besluta att tillfälligt upphäva de krav som avses i 1 och 4 §§ under perioder av allmänna likviditetsstörningar på marknaden.

8 kap.

2 §

Ett institut *skall* offentliggöra information som rör dess kapitaltäckning och dess strategier, system och målsättningar för hantering av dess risker och exponeringar. Sådan information som inte är väsentlig, som utgör en företagshemlighet eller som är konfidentiell behöver dock inte offentliggöras.

Om ett institut inte offentliggör information med motiveringen att den utgör en företagshemlighet eller är konfidentiell, *skall* det ange skälet till det samt i stället offentliggöra mer allmänna upplysningar om det som informationen kräver.

Ett institut *ska* offentliggöra information som

1. rör dess kapitaltäckning,
2. ger en komplett bild av dess strategier, system och målsättningar för hantering av risker och exponeringar, och
3. ger en komplett bild av dess riskprofil.

Sådan information som inte är väsentlig, som utgör en företagshemlighet eller som är konfidentiell behöver dock inte offentliggöras.

Om ett institut inte offentliggör information med motiveringen att den utgör en företagshemlighet eller är konfidentiell, *ska* det ange skälet till det samt i stället offentliggöra mer allmänna upplysningar om det som informationen kräver.

3 §

Styrelsen i ett institut *skall* se till att det finns skriftliga riktlinjer och instruktioner för hur institutet *skall* uppfylla kraven på offentliggörande av information enligt 2 § och för hur det *skall* utvärdera om den offentliggjorda informationen är tillfredsställande, vilket *skall* inkludera hur informationen kontrolleras och hur ofta den offentliggörs.

Styrelsen i ett institut *ska* se till att det finns skriftliga riktlinjer och instruktioner för hur institutet *ska* uppfylla kraven på offentliggörande av information enligt 2 § och för hur det *ska* utvärdera om den offentliggjorda informationen är tillfredsställande, vilket *ska* inkludera hur informationen kontrolleras, *om den ger en komplett bild av institutets*

riskprofil och hur ofta den Bilaga 5 offentliggörs.

9 kap.

2 §

Om det framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 33, *skall* bestämmelserna om finansiella företagsgrupper gälla även för

1. ett institut eller ett finansiellt holdingföretag hemmahörande inom EES och de institut, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländska företag eller finansiella institut som det finns andra ägarintressen i än sådana som anges i 1 § första stycket 2,

2. ett institut eller ett finansiellt holdingföretag hemmahörande inom EES och de institut, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländska företag eller finansiella institut, som det inledningsvis nämnda institutet eller holdingföretaget har andra former av kapitalbindningar till, eller

3. ett institut eller ett finansiellt holdingföretag hemmahörande inom EES och de institut, institut för elektroniska pengar, motsvarande utländska företag eller finansiella institut, som det inledningsvis nämnda institutet eller holdingföretaget utövar ett väsentligt inflytande över.

Om bestämmelserna om finansiella företagsgrupper skall gälla för företag som avses i första stycket, *skall* även ett anknutet företag som är dotterföretag eller som det finns ägarintresse i anses ingå i gruppen.

7 §

Ett institut som är moderinstitut inom EES eller vars moderföretag är ett finansiellt moderholdingföretag inom EES *skall* uppfylla kraven i 8 kap. om offentliggörande av information på gruppnivå. Om ett moderinstitut har ett betydande dotterföretag som är institut, *skall* även dotterföretaget offentliggöra sådan information om bland annat kapitalbasen och kapitalkravet samt institutets riskhantering som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 35.

Finansinspektionen får efter ansökan i ett enskilt fall besluta om undantag från första stycket, om ett institut omfattas av information

Ett institut som är moderinstitut inom EES eller vars moderföretag är ett finansiellt moderholdingföretag inom EES *ska* uppfylla kraven i 8 kap. om offentliggörande av information på gruppnivå. Om ett moderinstitut har ett betydande dotterföretag som är institut, *ska* även dotterföretaget offentliggöra sådan information om bland annat kapitalbasen och kapitalkravet samt institutets riskhantering som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 42.

Finansinspektionen får efter ansökan i ett enskilt fall besluta om undantag från första stycket, om ett institut omfattas av information

som *skall* offentliggöras av ett moderföretag utanför EES och den informationen är likvärdig med den information som skall offentliggöras enligt denna lag.

Bilaga 5
som *ska* offentliggöras av ett moderföretag utanför EES och den informationen är likvärdig med den information som skall offentliggöras enligt denna lag.

10 §

Vid upprättande av den redovisning som avses i 9 § *skall*

Vid upprättande av den redovisning som avses i 9 § *ska*

1. dotterföretagen konsolideras fullständigt,

2. ägarintressen som avses i 1 § första stycket 2 konsolideras med tillämpning av klyvningsmetoden enligt 7 kap. 30 § årsredovisningslagen (1995:1554), och

3. konsolideringen i de övriga fall som avses i 1 eller 2 § ske på det sätt som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 37.

3. konsolideringen i de övriga fall som avses i 1 eller 2 § ske på det sätt som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 44.

10 kap.

Beslut på gruppnivå om kapitalbasen

6 a §

När Finansinspektionen ansvarar för tillsynen över en finansiell företagsgrupp som består av ett moderinstitut inom EES eller ett institut vars moderföretag är ett finansiellt moderholdingföretag inom EES, ska inspektionen tillsammans med övriga behöriga myndigheter söka komma överens om ett gemensamt beslut om huruvida nivån på gruppens kapitalbas är tillräcklig. Det ska ske med hänsyn till gruppens finansiella situation och riskprofil och den nivå på gruppens kapitalbas som krävs för att tillämpa 2 kap. 2 § på var och en av enheterna inom gruppen och på gruppnivå.

Finansinspektionen ska lämna en rapport som innehåller en riskvärdering av gruppen till övriga behöriga myndigheter. Ett gemensamt beslut enligt första stycket ska fattas inom fyra månader efter det att rapporten har

lämnats. Det gemensamma beslutet Bilaga 5 och skälen för det ska redovisas skriftligt och skickas till övriga behöriga myndigheter och till moderkreditinstitutet inom EES.

Om en överenskommelse inte kan nås, ska Finansinspektionen på begäran av någon av de övriga behöriga myndigheterna samråda med Europeiska banktillsynskommittén.

Inspektionen får även samråda med banktillsynskommittén på eget initiativ.

6 b §

Om ett gemensamt beslut enligt 6 a § inte har fattats inom fyra månader, ska Finansinspektionen med beaktande av de behöriga myndigheternas bedömning av risken hos dotterföretagen, ensam fatta ett beslut på gruppnivå.

Om Finansinspektionen ansvarar för tillsynen över dotterföretag till ett moderkreditinstitut inom EU eller till ett finansiellt moderholdingbolag inom EU, ska inspektionen fatta ett sådant beslut som avses i 6 a § första stycket på individuell eller undergruppsnivå. Det ska ske med vederbörligt beaktande av synpunkter som framförts av den utländska behöriga myndighet som ansvarar för den gruppvisa tillsynen.

6 c §

Ett sådant beslut som avses i 6 a § som fattas av en utländsk behörig myndighet efter en överenskommelse med övriga behöriga myndigheter eller på grund av att de behöriga myndigheterna inte har kommit överens inom fyra månader gäller i Sverige. Det är bindande för det berörda institutet och för Finansinspektionen samt ska ligga till grund för inspektionens tillsyn.

6 d §

Beslut som fattats enligt 6 a eller 6 b § ska uppdateras årligen. Ett beslut enligt 6 a § om tillämpning av 2 kap. 2 § får även, i undantagsfall, uppdateras om en behörig myndighet som ansvarar för tillsynen av dotterföretag till ett moderkreditinstitut inom EES eller ett finansiellt moderholdingbolag inom EES skriftligen begär det hos Finansinspektionen och därvid anger skälen för begäran.

9 §

Finansinspektionen *skall* i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med utländska behöriga myndigheter och med myndigheter inom EES som har tillsyn över försäkringsföretag i den utsträckning som följer av kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet.

Finansinspektionen *ska* i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information med utländska behöriga myndigheter och med myndigheter inom EES som har tillsyn över försäkringsföretag i den utsträckning som följer av kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet.

Om en kritisk situation uppstår i Sverige som kan äventyra likviditeten på finansmarknaden eller stabiliteten i det finansiella systemet i någon stat inom EES, ska Finansinspektionen i sin tillsynsverksamhet samarbeta och utbyta information även med övriga berörda utländska myndigheter i den utsträckning som följer av kreditinstitutsdirektivet och kapitalkravsdirektivet.

12 §

Ett institut och ett finansiellt holdingföretag som avses i 9 kap. 3 § *skall* upprätta och ge in den gruppbaseade redovisningen till Finansinspektionen för de räkenskapsperioder och vid de tidpunkter som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 40. I fråga om en finansiell företagsgrupp enligt 9 kap. 2 §, *skall* redovisningen upprättas och ges in av de företag som anges i föreskrifter meddelade

Ett institut och ett finansiellt holdingföretag som avses i 9 kap. 3 § *ska* upprätta och ge in den gruppbaseade redovisningen till Finansinspektionen för de räkenskapsperioder och vid de tidpunkter som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 47. I fråga om en finansiell företagsgrupp enligt 9 kap. 2 §, *ska* redovisningen upprättas och ges in av de företag som anges i föreskrifter meddelade

med stöd av 13 kap. 1 § 41.

Ett holdingföretag med blandad verksamhet *skall* upprätta och ge in den samlade informationen till Finansinspektionen för de räkenskapsperioder och vid de tidpunkter som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 40.

med stöd av 13 kap. 1 § 48.

Ett holdingföretag med blandad verksamhet *ska* upprätta och ge in den samlade informationen till Finansinspektionen för de räkenskapsperioder och vid de tidpunkter som framgår av föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 47.

12 kap.

4 §

Om ett institut, ett finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet med huvudkontor i Sverige inte i tid lämnar upplysningar enligt föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 39, 42 och 43, får Finansinspektionen besluta att företaget *skall* betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor.

Om ett institut, ett finansiellt holdingföretag eller ett holdingföretag med blandad verksamhet med huvudkontor i Sverige inte i tid lämnar upplysningar enligt föreskrifter meddelade med stöd av 13 kap. 1 § 46, 49 och 50, får Finansinspektionen besluta att företaget *ska* betala en förseningsavgift med högst 100 000 kronor.

13 kap.

1 §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om

1. vilka positioner som skall ingå i handelslagret enligt 1 kap. 7 § och omfattningen av dessa,
2. vilka positioner som får ingå i handelslagret enligt 1 kap. 9 § och villkoren för det,
3. vilka åtgärder ett institut skall vidta för att dess riktlinjer och instruktioner skall uppfylla kraven i 1 kap. 10 § första stycket,
4. villkoren för att beräkna kapitalkravet enligt 2 kap. 6 § och hur kapitalkravet enligt den paragrafen skall beräknas,
5. beräkningen av fasta omkostnader enligt 2 kap. 10 §,
6. villkoren för att räkna in poster i kapitalbasen och räkna av poster från densamma enligt 3 kap., omfattningen av dessa poster och hur kapitalbasen i övrigt skall beräknas enligt samma kapitel,
7. hur ett institut som har tillstånd att använda en internmetod för kreditrisker skall beräkna förväntade förlustbelopp och de avsättningar och värderingar som gjorts för att täcka förlusterna samt hur förväntade förlustbelopp för aktieexponeringar och positiva eller negativa belopp som uppkommer vid en jämförelse mellan förväntade förlustbelopp i övrigt och gjorda avsättningar och värderingar skall behandlas enligt 3 kap. 9 § när kapitalbasens storlek beräknas,

8. när ett institut som värdepapperiserat sina tillgångar och ett medverkande institut skall beräkna ett kapitalkrav för exponeringarna enligt 4 kap. 2 §,

9. vilka krav ett institut skall uppfylla för att få tillstånd att använda metoden med interna modeller enligt 4 kap. 4 § andra stycket,

10. hur ett institut som använder schablonmetoden enligt 4 kap. 5 § skall beräkna de riskvägda exponeringsbeloppen och vilka förutsättningar som skall vara uppfyllda för att ett exportkreditorgans kreditvärderingar skall få användas för att bestämma riskvikter enligt 4 kap. 6 §,

11. hur ett institut som har tillstånd att använda internmetoden skall beräkna de riskvägda exponeringsbeloppen enligt 4 kap. 7 §,

12. vilka krav ett institut skall uppfylla för att få tillstånd att använda internmetoden enligt 4 kap. 7 §,

13. i vilken omfattning moder- och dotterföretag får betraktas som en enhet enligt 4 kap. 8 § andra stycket,

14. under vilka förutsättningar ett institut får kombinera schablon- och internmetoderna eller införa en internmetod stegvis enligt 4 kap. 9 §,

15. vilka krav kreditvärderingsföretagens metoder och kreditvärderingar skall uppfylla för att kreditvärderingsföretagen skall godkännas enligt 4 kap. 12 §,

16. hur ett institut får använda kreditvärderingar gjorda av kreditvärderingsföretag för att beräkna de riskvägda exponeringsbeloppen,

17. vilka kreditriskskydd som får användas för att reducera ett riskvägt exponeringsbelopp, under vilka förutsättningar olika kreditriskskydd får beaktas och hur kreditriskskyddets riskreducerande effekter skall beräknas enligt 4 kap. 15 § för ett institut som använder schablonmetoden eller den grundläggande internmetoden för exponeringen,

18. hur kapitalkravet för motpartsrisker som ingår i marknadsrisker skall beräknas enligt 5 kap. 1 §,

19. hur ett institut som använder någon av schablonmetoderna för positionsrisk, avvecklingsrisk, valutakursrisk eller råvarurisk skall beräkna kapitalkravet för marknadsrisker enligt 5 kap. 2 §,

20. vilka krav som skall vara uppfyllda för att ett institut skall få tillstånd att använda egna riskberäkningsmodeller enligt 5 kap. 3 §,

21. hur ett institut som använder basmetoden skall beräkna kapitalkravet enligt 6 kap. 2 §,

22. hur ett institut som använder schablonmetoden för operativa risker skall beräkna kapitalkravet enligt 6 kap. 3 och 5 §§,

23. vilka krav som ställs på ett institut som använder schablonmetoden för operativa risker enligt 6 kap. 4 §,

24. vilka villkor ett institut skall uppfylla för att få använda en annan beräkningsgrund för vissa affärsområden enligt 6 kap. 5 §,

25. vilka krav som skall vara uppfyllda för att ett institut skall få tillstånd att använda internmätningmetoden enligt 6 kap. 7 §,

26. i vilken omfattning moder- och dotterföretag får betraktas som en enhet enligt 6 kap. 7 § andra stycket,

27. vilka krav som skall vara uppfyllda för att ett institut skall få tillstånd att kombinera olika metoder för operativ risk enligt 6 kap. 8 §,

28. hur exponeringarna skall värderas vid beräkningen av ett instituts exponeringar enligt 7 kap. 3 och 5 §§, Bilaga 5

29. under vilka förutsättningar en grupp av kunder med inbördes anknytning ska anses föreligga enligt 7 § kap. 4 § första stycket avseende exponeringar mot underliggande tillgångar, och

30. vilka exponeringar som ska anses utgöra andra exponeringar enligt 7 kap. 6 § första stycket 5.

29. vilka poster som helt eller delvis får undantas vid beräkningen av ett instituts stora exponeringar enligt 7 kap. 6 § andra stycket,

30. under vilka förutsättningar ett institut i de fall som avses i 7 kap. 7 § får beräkna en exponerings värde med stöd av internmetoden eller med beaktande av kreditriskskydd och vilka krav ett institut som använder någon av dessa beräkningsmetoder *skall* uppfylla,

31. vilket särskilt kapitalkrav och vilka övriga villkor ett institut *skall* uppfylla enligt 7 kap. 8 §,

31. vilka poster som helt eller delvis får undantas vid beräkningen av ett instituts stora exponeringar enligt 7 kap. 6 § andra stycket,

32. under vilka förutsättningar ett institut i de fall som avses i 7 kap. 7 § får beräkna en exponerings värde med stöd av internmetoden eller med beaktande av kreditriskskydd och vilka krav ett institut som använder någon av dessa beräkningsmetoder *ska* uppfylla,

33. vilket särskilt kapitalkrav och vilka övriga villkor ett institut *ska* uppfylla enligt 7 kap. 8 §,

34. vad som ska utgöra ett behållande av ett ekonomiskt intresse netto enligt 7 a kap. 1 §,

35. vilka krav som ett institut ska uppfylla enligt 7 a kap. 2 § innan det tar position i en värdepapperisering,

36. vilka krav som ett institut löpande ska uppfylla enligt 7 a kap. 3 § efter att det investerat i en värdepapperisering,

37. vilken information som ska lämnas av medverkande institut eller originator enligt 7 a kap. 6 §, och

38. förhöjd riskvikt som ska gälla för värdepapperiseringen enligt 7 a kap. 7 §.

32. vilken information som *skall* offentliggöras enligt 8 kap. 2 §, vid vilken tidpunkt, på vilken plats och med vilka intervall informationen *skall* lämnas och hur informationens riktighet skall kontrolleras,

39. vilken information som *ska* offentliggöras enligt 8 kap. 2 §, vid vilken tidpunkt, på vilken plats och med vilka intervall informationen *ska* lämnas och hur informationens riktighet skall kontrolleras,

33. i vilka fall bestämmelserna om finansiella företagsgrupper *skall* gälla enligt 9 kap. 2 §,

34. under vilka förutsättningar tillstånd att räkna in vissa dotterföretag enligt 9 kap. 4 § får ges,

35. vilken information som *skall* offentliggöras enligt 9 kap. 7 §, vid vilken tidpunkt, på vilken plats och med vilka intervall informationen *skall* lämnas och hur informationens riktighet *skall* kontrolleras,

36. hur gruppbaserad redovisning enligt 9 kap. 9 § *skall* upprättas för sådana institut som tillämpar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder,

37. hur konsolideringen *skall* ske enligt 9 kap. 10 §,

38. hur kapitalbasen *skall* beräknas enligt 9 kap. 11 §,

39. innehållet, utformningen och omfattningen av den redovisning eller information som *skall* lämnas enligt 10 kap. 11 §,

40. vilka räkenskapsperioder den gruppbaserade redovisningen och den samlade informationen *skall* avse och vid vilka tidpunkter den gruppbaserade redovisningen och den samlade informationen *skall* ges in enligt 10 kap. 12 §,

41. vilka företag som enligt 10 kap. 12 § *skall* upprätta och ge in den gruppbaserade redovisningen om det finns en finansiell företagsgrupp enligt 9 kap. 2 §,

42. omfattningen och fullgörandet av skyldigheten att rapportera stora exponeringar enligt 10 kap. 15 §, och

43. omfattningen och fullgörandet av skyldigheten att rapportera kapitalbas och kapitalkrav enligt 10 kap. 16 §.

40. i vilka fall bestämmelserna Bilaga 5 om finansiella företagsgrupper *ska* gälla enligt 9 kap. 2 §,

41. under vilka förutsättningar tillstånd att räkna in vissa dotterföretag enligt 9 kap. 4 § får ges,

42. vilken information som *ska* offentliggöras enligt 9 kap. 7 §, vid vilken tidpunkt, på vilken plats och med vilka intervall informationen *ska* lämnas och hur informationens riktighet *ska* kontrolleras,

43. hur gruppbaserad redovisning enligt 9 kap. 9 § *ska* upprättas för sådana institut som tillämpar Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av internationella redovisningsstandarder,

44. hur konsolideringen *ska* ske enligt 9 kap. 10 §,

45. hur kapitalbasen *ska* beräknas enligt 9 kap. 11 §,

46. innehållet, utformningen och omfattningen av den redovisning eller information som *ska* lämnas enligt 10 kap. 11 §,

47. vilka räkenskapsperioder den gruppbaserade redovisningen och den samlade informationen *ska* avse och vid vilka tidpunkter den gruppbaserade redovisningen och den samlade informationen *ska* ges in enligt 10 kap. 12 §,

48. vilka företag som enligt 10 kap. 12 § *ska* upprätta och ge in den gruppbaserade redovisningen om det finns en finansiell företagsgrupp enligt 9 kap. 2 §,

49. omfattningen och fullgörandet av skyldigheten att rapportera stora exponeringar enligt 10 kap. 15 §, och

50. omfattningen och fullgörandet av skyldigheten att rapportera kapitalbas och kapitalkrav enligt 10 kap. 16 §.

Denna lag träder i kraft den 30 juni 2011 i fråga om 1 kap. 3 §, 3 kap. 2 §, 4 kap. 12 §, 7 kap. 1, 3 – 6 och 8 §§, 7 a kap., samt 10 kap. 6 a § och 9 § och i övrigt den 31 december 2011.

Förslag till lag om ändring i lagen (2006:1372) om införande av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar

Härigenom föreskrivs¹⁶ i fråga om lagen (2006:1372) om införande av lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar

dels att 5, 8 och 9 §§ ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas två nya paragrafer, 11 och 12 §§.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Ett institut som enligt 4 kap. 7 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar har tillstånd att tillämpa en internmetod för att beräkna kapitalkravet för kreditrisker eller för motpartsrisker som ingår i marknadsrisker, *skall* under åren 2007, 2008 och 2009 ha en kapitalbas som motsvarar minst 95, 90 respektive 80 procent av kapitalkraven för

1. kreditrisker och marknadsrisker enligt 2 kap. 2, 3 och 5 §§ lagen (1994:2004) om kapitaltäckning och stora exponeringar för kreditinstitut och värdepappersbolag, och
2. exponeringar som överskrider gränsvärdena för stora exponeringar enligt 5 kap. 6 § samma lag.

Ett institut som enligt 6 kap. 6 § lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar har tillstånd att tillämpa en internmätningmetod för att beräkna kapitalkravet för operativa risker *skall* ha en kapitalbas som åren 2008 och 2009 motsvarar minst 90 respektive 80 procent av summan av kapitalkraven enligt första stycket 1 och 2.

Ett institut som enligt 4 kap. 7 § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar har tillstånd att tillämpa en internmetod för att beräkna kapitalkravet för kreditrisker eller för motpartsrisker som ingår i marknadsrisker, *ska* under åren 2007, 2008 och 2009–2011 ha en kapitalbas som motsvarar minst 95, 90 respektive 80 procent av kapitalkraven för

Ett institut som enligt 6 kap. 6 § lagen om kapitaltäckning och stora exponeringar har tillstånd att tillämpa en internmätningmetod för att beräkna kapitalkravet för operativa risker *ska* ha en kapitalbas som åren 2008 och 2009–2011 motsvarar minst 90 respektive 80 procent av summan av kapitalkraven enligt första stycket 1 och 2.

Ett institut som från och med den 1 januari 2010 eller senare har tillstånd enligt 4 kap. 7 § lagen om

¹⁶ Jfr Europaparlamentet och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning) (EUT L 177, 30.6.2006, s. 1, Celex 32006L0048) samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (omarbetning) (EUT L 177, 30.6.2006, s. 201, Celex 32006L0049, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/111/EG (EUT L 302, 17.11.2009, s. 97, Celex 32009L0111).

*kapitaltäckning och stora Bilaga 5
exponeringar att tillämpa en
internmetod för att beräkna
kapitalkravet för kreditrisker eller
för motpartsrisker som ingår i
marknadsrisker får efter tillstånd
av Finansinspektionen ha en
kapitalbas som motsvarar minst 80
procent av kapitalkravet för
kreditrisker enligt 4 kap. 1 § första
stycket, 4, 6, och 12–15 §§ samma
lag.*

*Ett institut som från och med den
1 januari 2010 eller senare har
tillstånd enligt 6 kap. 6 § lagen om
kapitaltäckning och stora
exponeringar att tillämpa en
internmätningssmetod för att
beräkna kapitalkravet för operativa
risker får efter tillstånd av
Finansinspektionen ha en
kapitalbas som motsvarar minst
80 procent av kapitalkravet för
operativa risker enligt 6 kap. 2–
5 §§ eller 2 kap. samma lag.*

Första och andra styckena gäller både när kapitalkravet beräknas för det individuella institutet och för en finansiell företagsgrupp.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kapitalbasen skall beräknas enligt denna paragraf.

Första–fjärde styckena gäller både när kapitalkravet beräknas för det individuella institutet och för en finansiell företagsgrupp.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om hur kapitalbasen ska beräknas enligt denna paragraf.

8 §¹⁷

Ett värdepappersbolag som tillhandahåller investeringstjänster eller utför investeringsverksamhet avseende sådana finansiella instrument som anges i 1 kap. 4 § första stycket 5 b–d, f och g lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, får till och med år 2010 efter tillstånd av Finansinspektionen överskrida de gränsvärden som anges i 7 kap. 3 och 5 §§ lagen (2006:1371) om

Ett värdepappersbolag som tillhandahåller investeringstjänster eller utför investeringsverksamhet avseende sådana finansiella instrument som anges i 1 kap. 4 § första stycket 5 b–d, f och g lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, får till och med år 2014 efter tillstånd av Finansinspektionen överskrida de gränsvärden som anges i 7 kap. 3 och 5 §§ lagen (2006:1371) om

¹⁷ Senaste lydelse 2007:571.

kapitaltäckning och stora exponeringar utan att beräkna något särskilt kapitalkrav enligt 7 kap. 8 § samma lag. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka villkor som skall vara uppfyllda för tillståndet.

kapitaltäckning och stora Bilaga 5
exponeringar utan att beräkna något särskilt kapitalkrav enligt 7 kap. 8 § samma lag. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om vilka villkor som skall vara uppfyllda för tillståndet.

9 §¹⁸

Till och med år 2010 tillämpas inte bestämmelserna om kapitalkrav som avser värdepappersbolag i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar för sådana värdepappersbolag vars huvudsakliga verksamhet är att tillhandahålla investeringstjänster eller utföra investeringsverksamhet avseende sådana finansiella instrument som anges i 1 kap. 4 § första stycket b–d, f och g lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

Till och med år 2014 tillämpas inte bestämmelserna om kapitalkrav som avser värdepappersbolag i lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar för sådana värdepappersbolag vars huvudsakliga verksamhet är att tillhandahålla investeringstjänster eller utföra investeringsverksamhet avseende sådana finansiella instrument som anges i 1 kap. 4 § första stycket b–d, f och g lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden.

11 §

Fram till den 31 december 2012 ska den tidsperiod som anges i 10 kap. 6 a § lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar vara sex månader.

12 §

Bestämmelserna i 7 a kap. lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar ska tillämpas på värdepapperiseringar som emitteras från och med den 1 januari 2011.

Bestämmelserna i 7 a kap. ska från och med den 1 januari 2015 tillämpas på värdepapperiseringar som emitterats före den 1 januari 2011 om nya underliggande exponeringar har tillkommit eller ersatts efter den 1 januari 2015.

¹⁸ Senaste lydelse 2007:571.

Denna lag träder i kraft den 30 juni 2011 i fråga om 5, 11 och 12 §§
och i övrigt den 31 december 2011.

Förslag till lag om ändring lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank

Härigenom föreskrivs¹⁹ att det i lagen (1988:1385) om Sveriges riksbank ska införas ett nytt kapitel, 7 a kap.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 a kap. Upplyningsplikt

1 §

Om Riksbanken får kännedom om en sådan kritisk situation som avses i 10 kap. 9 § andra stycket lagen (2006:1371) om kapitaltäckning och stora exponeringar, ska Riksbanken omgående underrätta berörda myndigheter inom EES med ansvar för gruppbaserad tillsyn enligt artikel 125 och 126 i Europaparlamentet och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning), samt ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/111/EG.

Denna lag träder i kraft den 30 juni 2011.

¹⁹ Jfr Europaparlamentet och rådets direktiv 2006/48/EG av den 14 juni 2006 om rätten att starta och driva verksamhet i kreditinstitut (omarbetning) (EUT L 177, 30.6.2006, s. 1, Celex 32006L0048) samt Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/49/EG av den 14 juni 2006 om kapitalkrav för värdepappersföretag och kreditinstitut (omarbetning) (EUT L 177, 30.6.2006, s. 201, Celex 32006L0049, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/111/EG (EUT L 302, 17.11.2009, s. 97, Celex 32009L0111).

Sveriges riksbank, Svea hovrätt, Kammarrätten i Jönköping, Finansinspektionen, Riksgäldskontoret, NASDAQ OMX Stockholm Aktiebolag, Konkurrensverket, Sveriges advokatsamfund, Svenska Bankföreningen, Sveriges Försäkringsförbund, Sparbankernas Riksförbund, FAR SRS, Exportkreditnämnden, Första AP-fonden, Andra AP-fonden, Tredje AP-fonden, Fjärde AP-fonden, Sjätte AP-fonden, Sjunde AP-fonden, Nordic Growth Market NGM AB, Svenskt Näringsliv, Företagarna, Finansbolagens Förening, Fondbolagens Förening, Svenska Fondhandlareföreningen, Statens Bostadsfinansieringsaktiebolag SBAB, Landsorganisationen i Sverige LO, Tjänstemännens Centralorganisation TCO, Sveriges Akademikers Centralorganisation SACO, Sveriges Kommuner och Landsting, Kommuninvest i Sverige AB samt Regelrådet

Utöver remisslistan har följande svarat FTT – facket för försäkring och finans.